

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΒ'

Τετάρτη 22 Οκτωβρίου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 22 Οκτωβρίου 2003, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.40' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 21.10.2003 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΙΑ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 21.10.2003, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Κανόνες τιμολόγησης, ρυθμίσεις Φ.Π.Α. ηλεκτρονικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις».)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 23 Οκτωβρίου 2003.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 141/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Σήφη Βαλυσάκη προς τους Υπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Χανίων κλπ.

2. Η με αριθμό 151/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Βλάχου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τις ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση κλπ.

3. Η με αριθμό 149/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με την εξομοίωση των αναπήρων του Δημοκρατικού Στρατού με τους αναπήρους των άλλων πολέμων κλπ.

4. Η με αριθμό 145/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήματων και της Οικολογίας κ. Φώτη Κουβέλη προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις καταχρηστικές χρεώσεις των καταθετών εκ μέρους των Τραπεζών, με το πρόσχημα εξόδων διαχείρισης κλπ.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 144/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Γιαννακόπουλου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την καθυστέρηση καταβολής των αποζημιώσεων στους πατατοπα-

ραγωγούς του Νομού Μεσσηνίας για τις ζημιές που υπέστη η ανοιξιάτικη παραγωγή.

2. Η με αριθμό 150/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθηναίου Φλωρίνη προς τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με την οικονομική κατάρρευση του Μετοχικού Ταμείου της Αεροπορίας κλπ.

3. Η με αριθμό 148/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής κ. Παναγιώτη Κοσιώνη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων του Ογκολογικού Νοσοκομείου «ΜΕΤΑΞΑ» στον Πειραιά κλπ.

4. Η με αριθμό 146/20-10-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήματων και της Οικολογίας κ. Ιωάννη Δραγασάκη προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για μερική ιδιωτικοποίηση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων, με θέμα: «Η πορεία της Χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Σας υπενθυμίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι σύμφωνα με το άρθρο 143, παράγραφος 4 του Κανονισμού, η διάρκεια της агόρευσης του Πρωθυπουργού είναι τριάντα λεπτά της ώρας, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και των Προέδρων των άλλων Κοινοβουλευτικών Ομάδων είκοσι πέντε λεπτά και των Υπουργών δεκαπέντε λεπτά.

Δικαίωμα δευτερολογίας έχουν για δεκαπέντε λεπτά ο Πρωθυπουργός και για δέκα λεπτά οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι Υπουργοί. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να τριτολογήσει για πέντε λεπτά. Οι Υπουργοί, που τυχόν παρεμβαίνουν, δικαιούνται να αγορεύσουν για το ήμισυ του χρόνου που ορίζεται από τον Κανονισμό για την κανονική σειρά της агόρευσής τους.

Αύριο, όπως γνωρίζετε, θα διεξαχθεί η συζήτηση επί του θέματος της Συνελεύσεως της Διακυβερνητικής και του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που σας έχει κοινοποιηθεί.

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση πραγματοποιείται σε μια στιγμή, η οποία είναι κρίσιμη και μπορεί να πάρει ιστορικές διαστάσεις για την εξέλιξη της Ένωσης και ευρύτερα της Ευρώπης.

Τα τελευταία χρόνια η κοινωνία και οι πολίτες της μας στέλνουν μηνύματα, καταγράφουν τις αγωνίες τους, θέλουν περισσότερη Ευρώπη αλλά μία Ευρώπη που είναι ικανή να απαντά στα προβλήματά τους. Είναι αιτήματα που προβάλλουν για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη διακυβέρνηση των ευρωπαϊκών θεμάτων, στην εφαρμογή των πολιτικών, αιτήματα για πολιτικές, οι οποίες είναι πιο ουσιαστικές και πιο εκτεταμένες από αυτές που εφαρμόζονται, αιτήματα για έναν πιο αποφασιστικό ρόλο στις διεθνείς σχέσεις και αυτό φάνηκε ιδιαίτερα στο πρόβλημα του Ιράκ, όπου οι ευρωπαϊκές κοινωνίες ήθελαν η Ευρώπη να έχει πολύ μεγαλύτερη παρουσία. Το ζητούμενο όλων αυτών των αιτημάτων είναι μία Ευρώπη, μία διαφορετική Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο ερώτημα εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει ή μπορεί να προχωρήσει έτσι όπως έχει πορευθεί μέχρι τώρα η απάντηση είναι ένα ξεκάθαρο όχι. Αλλά το ξεκάθαρο αυτό όχι θα έλεγα ότι είναι και ένα εύλογο όχι. Δεν αρκεί να περάσουμε σε ένα οποιοδήποτε σκαλοπάτι. Χρειαζόμαστε κάτι άλλο. Χρειαζόμαστε μία ισχυρή Ευρώπη, την πιο ισχυρή που μπορούμε να οικοδομήσουμε ξεπερνώντας με τόλμη τις παραστάσεις του παρελθόντος και όσα κριτήρια εφαρμόζαμε μέχρι σήμερα.

Το ερώτημα είναι πώς προωθούμε αυτόν το στόχο, την ισχυρή Ευρώπη, ποιες θεσμικές αλλαγές χρειάζονται, ποιες πολιτικές πρέπει να εφαρμοσθούν, πώς κατοχυρώνουμε –επίσης πολύ σημαντικό για μας– τη θέση της Ελλάδας μέσα σε αυτόν το μετασχηματισμό, ο οποίος επιδιώκεται έτσι ώστε η Ελλάδα να έχει αυξημένη ικανότητα να επηρεάζει εξελίξεις, καλύτερες προϋποθέσεις για να αντιμετωπίσει τα συνολικά συμφέροντά της αλλά και τα εξατομικευμένα συμφέροντα του ελληνικού λαού.

Αυτά είναι τα θέματα, με τα οποία θέλω να σας απασχολήσω σήμερα. Κεντρικό θέμα, ο κεντρικός πυρήνας του προβλήματος είναι η διεύρυνση της Ένωσης με δέκα νέες χώρες και η υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Αυτά δεν είναι τα μόνα, είναι βέβαια και μία άλλη πλειάδα ζητημάτων που συντρέχουν σε αυτά και αποτελούν το σύνολο των ερωτημάτων, τα οποία τίθενται σήμερα. Προτού εξετάσω αυτά για να είναι καλύτερα κατανοητή η δική μας θέση σε αυτά τα αιτήματα, θα ήθελα να αναφερθώ στην Ελληνική Προεδρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χρονιά που τρέχει σφραγίστηκε στην Ένωση από την ελληνική παρουσία, από την Ελληνική Προεδρία στην Ένωση. Η Προεδρία αυτή καταγράφηκε ως μία από τις πιο επιτυχημένες και πιο αποτελεσματικές Προεδρίες τα τελευταία χρόνια. Και καταγράφηκε όχι κατά τη δική μας άποψη αλλά κατά την άποψη όλων εκείνων, οι οποίοι ασχολούνται με τα ευρωπαϊκά θέματα, έχουν την εμπειρία των διαφορετικών Προεδριών, έχουν την εμπειρία της εξέλιξης της Ένωσης.

Αυτή η δική μας επιτυχία οφείλεται στο ότι δουλέψαμε με σοβαρότητα, με επιμονή, με μεθοδικότητα, γιατί είχαμε ως γνώμονα, ως κριτήριο πολιτικό για τις δικές μας δράσεις το στόχο της ισχυρής Ευρώπης. Με τις προσπάθειες όλων μας φέραμε αποτελέσματα. Βοηθήσαμε την Ένωση να ξεπεράσει μια πρωτόγνωρη κρίση, όπως αυτή του Ιράκ, να διαφυλάξει τη συνοχή της που για μια στιγμή αντιμετώπιζε σημαντικά προβλήματα, συμβάλαμε στο να προχωρήσει η ενοποιητική διαδικασία, να προχωρήσουν στόχοι της, να χαράξει νέες πολιτικές και δράσεις για τους πολίτες και την κοινωνία.

Πιστεύω ότι μέσα απ' όλα αυτά προωθήσαμε αποφασιστικά τα ελληνικά συμφέροντα. Ιδιαίτερα, ολοκληρώσαμε έγκαιρα τη διαδικασία για τη διεύρυνση της Ένωσης με τις δέκα νέες χώρες, υπεγράφη η σχετική συνθήκη και είναι και η Κύπρος νέο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διαδικασία ολοκληρώνεται τυπικά στο τέλος Μαΐου. Αυτή είναι η δικαίωση πολυετών αγώνων για την επίτευξη αυτού του εθνικού στόχου. Κλείνουμε,

έτσι, ένα ιστορικό κεφάλαιο στην πορεία του Ελληνισμού.

Ανοίξαμε, επίσης, τη διαδικασία για τη θέσπιση από την Ένωση μίας πιο ολοκληρωμένης πολιτικής για τη μεταναστευση, τη φύλαξη των εξωτερικών συνόρων, την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, την ενσωμάτωση των μεταναστών στις κοινωνίες μας.

Σ' αυτήν τη Σύνοδο Κορυφής που συνήλθε πριν από λίγες ημέρες στις Βρυξέλλες, εκείνο το οποίο συζητήθηκε σε σχέση με τα μεταναστευτικά θέματα ήταν αυτό το οποίο προέκυψε από τη δική μας δουλειά. Πάνω στη δική μας δουλειά χτίστηκαν τα συμπεράσματα και οι επόμενες αποφάσεις για τη μετανάστευση.

Ένα τρίτο σημαντικό σημείο είναι ότι πετύχαμε συμφωνία πάνω στο δύσκολο θέμα της αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Διασφαλίσαμε τα ελληνικά προϊόντα και τα συμπεφέροντα των αγροτών μας.

Προωθήσαμε, επίσης, τη στρατηγική της Λισσαβόνας για την επιτάχυνση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων, της οικονομικής ανάπτυξης, της δημιουργίας συνθηκών πλήρους απασχόλησης στην Ένωση. Αυτή είναι μία κεντρική πολιτική της Ένωσης για μερικά χρόνια τώρα και στην πρώτη συνάντησή του Συμβουλίου Κορυφής που αφορά στη στρατηγική της Λισσαβόνας, μπορέσαμε να πάρουμε μία σειρά από αποφάσεις που έδωσαν ώθηση σ' αυτήν την πολιτική.

Πάλι θέλω να αναφερθώ –και θα αναφερθώ και μετά– στην τελευταία Σύνοδο Κορυφής των Βρυξελλών που έχτισε πάνω στις αποφάσεις που πάρθηκαν στην Ελληνική Προεδρία. Αυτές οι αποφάσεις αφορούσαν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την απασχόληση, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις χρηματογορές.

Προωθήσαμε τις σχέσεις της Ένωσης με τις χώρες των Βαλκανίων, τη Ρωσία και άλλες περιοχές του κόσμου. Θέλω να θυμίσω ότι στη Θεσσαλονίκη συνήλθε μία ειδική Σύνοδος για τα Δυτικά Βαλκάνια και αυτή η Σύνοδος έθεσε τις βάσεις για την περαιτέρω συνεργασία των Δυτικών Βαλκανίων με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βεβαίως χειριστήκαμε την κρίση στο Ιράκ και τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις Ηνωμένες Πολιτείες, με τρόπο που διέσωσε τη συνοχή μεταξύ εταίρων και συμμάχων. Θέλω να θυμίσω ότι η επίσκεψη της Προεδρίας στη συνάντησή με την ηγεσία των Ηνωμένων Πολιτειών, τον Πρόεδρο Μπους, τον Ιούλιο, ήταν απόλυτα επιτυχής.

Στηρίξαμε, συγχρόνως, τις πολιτικές προοπτικές της Ένωσης ως δύναμη σταθερότητας και ειρήνης που λειτουργεί στα πλαίσια του Διεθνούς Δικαίου και με βάση το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Συμβάλαμε στην ολοκλήρωση των εργασιών της Συνέλευσης και το Σχέδιο Συντάγματος υποβλήθηκε έγκαιρα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης, κάτι για το οποίο πολλοί αμφέβαλαν. Κλείσαμε, έτσι, τον κύκλο της προεργασίας και μπόρεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση να ανοίξει τώρα τον τελικό κύκλο της διακυβερνητικής διαπραγμάτευσης. Η Προεδρία, μάλιστα, καταγράφηκε –όπως ανέφερα– ως μία από τις πιο επιτυχημένες και αποτελεσματικές προεδρίες τα τελευταία χρόνια.

Κυρίες και κύριοι, με την Προεδρία η Ελλάδα έκανε ένα μεγάλο ποιοτικό βήμα κύρους και αξιοπιστίας στην Ένωση και στη διεθνή σκηνή. Είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε έτσι και στην τρέχουσα διαπραγμάτευση για το Σύνταγμα της Ευρώπης.

Το ερώτημα είναι στη συζήτηση αυτή για το Σύνταγμα, τι μπορεί να φέρει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα υπηρετώντας το πρόταγμα της ισχυρής Ευρώπης. Η σημαντικότερη εξέλιξη σήμερα, που σηματοδοτεί μια άλλη ευρωπαϊκή μορφολογία, είναι ο στόχος της υιοθέτησής του. Είναι ένας συμβολικός στόχος; Κάνουμε κάτι μόνο προς το θεαθήναι ή έχει και ουσιαστικό περιεχόμενο; Πιστεύω ότι έχει απόλυτα ουσιαστικό περιεχόμενο, γιατί με βάση αυτό το Σύνταγμα μεταμορφώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και θεσμικά από μια οικονομική ένωση σε πολιτική ένωση με εντονότερο δημοκρατικό και κοινωνικό πρόσωπο. Δημιουργείται η αναγκαία κοινωνική συνείδηση στους λαούς της Ευρώπης, ώστε να προχωρήσουν στο μέλλον με κοινές αρχές, κοινές αξίες, κοινούς στόχους. Φέρνει την Ευρώπη πιο

κοντά στους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το υπό υιοθέτηση Σύνταγμα βρισκόμαστε μπροστά σε ένα σταυροδρόμι. Αυτό το σταυροδρόμι περιέχει μια απειλή, αλλά και χρέος, πρόκληση και ευκαιρία.

Ποια είναι η απειλή; Η απειλή είναι ότι μπορούμε να οδηγηθούμε σε μια Ένωση η οποία είναι πολύ ευρύτερη, είναι χαλαρή και δεν μπορεί να εργαστεί. Το χρέος μας απέναντι σ' αυτήν την απειλή είναι να εργαστούμε για πιο δυνατούς δεσμούς ανάμεσα στα κράτη και με την ευρωπαϊκή κοινωνία. Και η πρόκληση για να ανταποκριθούμε σ' αυτό το χρέος είναι να εμπλουτίσουμε τους θεσμούς, ώστε η Ένωση να μπορεί να παίξει αποτελεσματικά το ρόλο της σε ένα πολυκεντρικό σύστημα και στο διεθνές χώρο, αλλά και στον εσωτερικό χώρο. Άρα η συζήτηση αυτή για το Σύνταγμα είναι η ευκαιρία να δώσουμε αυτή την άλλη μορφή στην Ένωση, την οποία επιδιώκουμε.

Πάγια θέση της ελληνικής Κυβέρνησης είναι ότι η ισχυρή Ευρώπη, που θα έχει ολοκληρώσει την πολιτική της ενοποίησης, οφείλει να κτίζεται πάνω στο ομοσπονδιακό πρότυπο. Την άποψη αυτή που είναι η δικιά μας, την άποψη ότι επιδιώκουμε μια ομοσπονδία, δεν την συμμερίζονται όλοι οι άλλοι λαοί της Ευρώπης. Η ιδέα μιας ομοσπονδιακής πολιτείας δεν έχει σίγουρα ωριμάσει ακόμα στο σύνολο του ευρωπαϊκού χώρου. Άλλες χώρες έχουν την ίδια άποψη με μας, άλλες χώρες όμως διαστάζουν, αμφιβάλλουν ή δεν συνεργάζονται. Η πείρα λέει ότι η Ευρώπη κτίζεται βαθμιαία με συναενέσεις. Θέση μας, λοιπόν, σε όλη αυτήν τη συζήτηση είναι θα πρέπει να ενισχυθούν τα ομοσπονδιακά στοιχεία. Αλλά όμως για να προχωρήσουμε, ειδικά υπάρχουν αυτές οι αμφιβολίες, πρέπει να δεχθούμε και διακυβερνητικά σχήματα που υπηρετούν όμως, το πρόταγμα μας της ισχυρής Ευρώπης.

Το ερώτημα είναι: Μπορεί η Ένωση να διατηρήσει το θεσμικό μοντέλο, τον τρόπο λειτουργίας της ανέπαφο, όπως λειτουργούσε με τους δεκαπέντε, τώρα με τους είκοσι πέντε; Η απάντηση σε αυτό είναι προφανής. Ήδη η Ένωση λειτουργούσε με δυσκαμψίες, αναποτελεσματικότητες. Έτσι δεν μπορεί να συνεχίσει. Αν ακολουθήσουμε τον ίδιο δρόμο που υπάρχει τώρα θα καταλήξουμε στη στασιμότητα, θα απαξιωθεί και ό,τι έχει κατακτήσει μέχρι σήμερα. Πρέπει να δούμε με νηφαλιότητα αυτό που συνθέτει τη νέα Ευρώπη και από κει να ξεκινήσουμε να δούμε τις πραγματικές διαφορές που υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και στην ικανότητα ενσωμάτωσης στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα –δεν είναι όλες οι χώρες στο ίδιο επίπεδο για να δεχθούν ή να ανταποκριθούν στην ενσωμάτωση- τις διαφορές στις οικονομικές επιδόσεις, στην οργάνωση μιας πιο δημοκρατικής κοινωνίας. Και πάνω σ' αυτό να κτίσουμε. Η ιστορία δεν είναι η τυφλή εξομοίωση όλων.

Πρέπει να τονήσουμε αλλαγές, που θα σέβονται τις αρχές της ισοτιμίας και της δημοκρατίας, αλλά ταυτόχρονα δεν θα θυσιάζουν τη ζωτική σήμερα για την Ένωση αρχή της αποτελεσματικότητας, που θα επιτρέπει σχήματα συνεργασίας που θα εξασφαλίζουν κινητικότητα, πρόοδο και νέες δράσεις. Γιατί η κινητικότητα και η αποτελεσματικότητα είναι εκείνες που θα κρίνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση τα επόμενα χρόνια.

Η διεύρυνση ολοκληρώνεται μέσα από τις προβλεπόμενες διαδικασίες την 1η Μαΐου του 2004. Όμως η διεύρυνση δεν είναι η ποσοτική μεγέθυνση της Ένωσης. Δεν είναι μόνο η εφαρμογή των πράξεων προσχώρησης. Διεύρυνση σημαίνει και πραγματική ενσωμάτωση στο μεγάλο επιχείρημα της πολιτικής ενοποίησης και γι' αυτό είναι αναγκαία η μετάβαση των νέων εταίρων σ' έναν καινούργιο τρόπο σκέψης και προσέγγισης της Ένωσης ως μιας οντότητας με συγκεκριμένες δικές της αξίες και αρχές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται μέσα σ' αυτό το ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπου υπάρχουν αυτές οι διαφορές, όπου υπάρχουν και διαφορετικές αντιλήψεις, να αναπτυχθεί πέρα από την αμιγώς εθνική κουλτούρα που υπάρχει σε όλους μας –και καλώς υπάρχει, αλλά υπάρχει σ' ένα βαθμό ιδιαίτεροτητας πολύ μεγάλο στις νέες χώρες- και μια ευρωπαϊκή κουλτούρα, που προάγει συγχρόνως τα συμφέροντα και του έθνους και του κράτους αλλά και της Ευρώπης. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να ξεπεράσουμε τα ιστορικά τραύματα, τα οποία φαίνονται και

στις συζητήσεις.

Ποια είναι λοιπόν η τακτική, την οποία θα ακολουθήσουμε στη διαπραγμάτευση για το σχέδιο συντάγματος; Είμαστε στη διευρυμένη Ένωση μια χώρα μεσαίου μεγέθους. Υπάρχουν άλλες χώρες παρομοίου μεγέθους και άλλες χώρες που είναι πιο μικρές. Μια βεβαιωμένη άποψη είναι ότι πρέπει να συμπράξουν όλοι μαζί οι μικρομεσαίοι, ας τους χαρακτηρίσω, σε μια συμμαχία απέναντι στους μεγάλους, για να υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας.

Πιστεύω ότι η άποψη αυτή είναι απλοϊκή. Εμείς έχουμε ανάγκη να προχωρήσει η ευρωπαϊκή διαδικασία. Αυτός είναι ο στόχος μας, να διαμορφώσουμε μια Ευρωπαϊκή Ένωση με αρμοδιότητες και δυνατότητες για μια υπερεθνική πολιτική εκεί που χρειάζονται υπερεθνικές λύσεις και όχι αλλού, όπως και να αποφύγουμε τον κίνδυνο δορυφοριοποίησης των μικροτέρων κρατών από μεγάλα κράτη μέσω περιφερειακών και ειδικών σχέσεων. Να μην έχει το ένα ή το άλλο κράτος κάποιους δορυφόρους. Όλοι πρέπει να είμαστε στην Ένωση και να συνεργαζόμαστε και έτσι να αναδείξουμε την Ευρώπη ως πόλο του διεθνούς συστήματος.

Αυτές είναι οι επιδιώξεις μας και η πραγματικότητα είναι ότι ορισμένα κράτη που θα μπορούσαν να ενταχθούν σ' αυτήν τη συμμαχία των μικρομεσαίων, είναι αντίθετα σ' αυτές τις επιδιώξεις. Έχουν αντιρρήσεις στην ενοποιητική διαδικασία και πρώτα απ' όλα κάποια πιστεύουν ότι η Ευρώπη πρέπει να μείνει μια χαλαρή αγορά. Δεν συμφωνούμε.

Βλέπουν την επέκταση αρμοδιοτήτων με δυσπιστία. Και σ' αυτό δεν συμφωνούμε. Σε κάποια θέματα χρειάζεται επέκταση αρμοδιοτήτων. Οι προτάσεις που προβάλλουν, καταλήγουν σε ελάχιστες μεταρρυθμίσεις. Κάποιοι λένε ότι δεν χρειάζεται και καμία αλλαγή. Αυτό, βέβαια, θα έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορεί να δουλέψει η Ένωση.

Η Ελλάδα συντάσσεται με τις προτάσεις εκείνες, οι οποίες υπηρετούν ένα ομοσπονδιακό οικοδόμημα. Το κριτήριό μας είναι τι ωφελεί και τι ενισχύει την εμβάθυνση της Ένωσης. Αυτό προχωρούμε, γιατί μέσα από τη διαδικασία εμβάθυνσης, μέσα από την ανάπτυξη της Ένωσης, πιστεύουμε ακράδαντα ότι οι πολίτες μας θα αποκτήσουν περισσότερες δυνατότητες και περισσότερες ευκαιρίες, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά σε ολόκληρη την Ένωση.

Το κριτήριό μας για τις κατευθύνσεις μας δεν είναι η μεγάλη ή μικρή χώρα, αλλά είναι, όπως πάντα, τι συμφέρει τη χώρα μας για να προχωρήσει πιο αποτελεσματικά, πιο γρήγορα τη σύγκλιση, το ρόλο της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα αποτελέσματα της παρουσίας της με θετικό τρόπο στην Ένωση.

Το κριτήριό μας είναι η ισχυροποίηση της Ένωσης τώρα, η ανάδειξη της σε πολιτική ένωση με δημοκρατικούς θεσμούς και κοινωνικό περιεχόμενο, η διαφύλαξη των κεκτημένων, αλλά και το άνοιγμα νέων οριζόντων. Θέλουμε την Ένωση ενεργό συντελεστή της σταθερότητας και ειρήνης σε έναν αβέβαιο, ασύμμετρο και ρευστό κόσμο.

Όπως είπα πριν έχει αρχίσει η διακυβερνητική. Το σχέδιο Συντάγματος το οποίο κατατέθηκε, αποτυπώνει όσο ποτέ άλλοτε τις απόψεις της ευρωπαϊκής κοινωνίας και τις αγωνίες των πολιτών της. Είναι ένα δημοκρατικό στη διαδικασία πρότασής του σχέδιο, γιατί αποφασίστηκε από μια συνέλευση που συμμετείχαν εκπρόσωποι των Κοινοβουλίων, εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκπρόσωποι των κυβερνήσεων και αποτυπώνει τις αγωνίες. Βεβαίως έχει ελλείμματα. Κανένα Σύνταγμα δεν είναι τέλει. Επιτυγχάνει όμως ένα άλμα με διακριτά ομοσπονδιακά και διακυβερνητικά στοιχεία που υπηρετούν την επιδίωξη μας.

Για το λόγο αυτό, αλλά και γιατί έχουμε διασφαλίσει τις θέσεις της χώρας στο σχέδιο αυτό του Συντάγματος, η Ελλάδα συστρατεύεται με εκείνες τις χώρες-μέλη που στοχεύουν στην αποδοχή του σχεδίου Συντάγματος, χωρίς τροποποιήσεις που θα αλλοίωναν τη βασική στρατηγική του. Βεβαίως βελτιώσεις, τροποποιήσεις, αποσαφηνίσεις θα πρέπει να γίνουν για να γίνει το Σύνταγμα ακόμη πιο λειτουργικό, δημοκρατικό και μέσο της διασφάλισης της ισοτιμίας όλων των κρατών-μελών στη διευρυμένη Ένωση. Ακόμη πιστεύουμε ότι θα πρέπει το Σύνταγμα να υιοθετηθεί το δυνατόν ταχύτερο.

Συνοψίζω το περιεχόμενο του σχεδίου, όσον αφορά τα πέντε κύρια θέματα που μας απασχολούν.

Πρώτη ενότητα. Θεσμική ισχυροποίηση της Ένωσης, πολιτική ισχυροποίηση σε δημοκρατικές βάσεις, με εμπέδωση του ρόλου της Ελλάδας. Το Σύνταγμα μεταξύ άλλων προβλέπει την εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που δεν γινόταν μέχρι τώρα, την ανασύνθεση της Επιτροπής, αλλά με τη διατήρηση της αρχής ένας επίτροπος ανά κράτος μέλος –σε αυτό θα επανέλθω– την τοποθέτηση προέδρου με μακροχρόνια θητεία στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για να υπάρχει συνέχεια, την αναμόρφωση του συστήματος της Προεδρίας στα Συμβούλια που πιστεύουμε αναγκαία, την ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού και των Εθνικών Κοινοβουλίων που επίσης είναι αναγκαία, την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας και σε τομείς και πολιτικές που μας ενδιαφέρουν άμεσα.

Δεύτερη ενότητα. Είναι η διεύρυνση του δημοκρατικού χαρακτήρα και του ρόλου των πολιτών στην Ένωση. Ενσωματώνεται ο χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων στο Σύνταγμα ως νομικά δεσμευτικό κείμενο.

Τρίτη ενότητα. Η ενίσχυση του κοινωνικού περιεχομένου της Ένωσης. Θεσπίζονται νέοι στόχοι. Αναφέρεται η πλήρης απασχόληση. Υιοθετήθηκε με δική μας πρωτοβουλία και πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό αυτό, σε μια περίοδο όπου υπάρχει αυξημένη ανεργία. Αναγνωρίζονται νέοι κοινωνικοί στόχοι, όπως η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, των διακρίσεων, η προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, η προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Θεσπίζονται επίσης ως κεντρικοί στόχοι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και μια υψηλή προστασία του περιβάλλοντος.

Τέταρτη ενότητα. Ανάπτυξη των πολιτικών της Ένωσης στους τομείς της μετανάστευσης, της φύλαξης των εξωτερικών συνόρων και της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων. Αναφέρθηκε στα θέματα αυτά πριν. Δίνει το Σύνταγμα τη δυνατότητα, αυτό το πρόβλημα που είναι το μεγάλο πρόβλημα της Ένωσης σήμερα και για τη χώρα μας να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά.

Όσον αφορά την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της χώρας, μεταξύ άλλων προβλέπεται η δημιουργία της θέσης του ευρωπαίου Υπουργού Εξωτερικών για να υπάρχει συνοχή, αποτελεσματικότητα και ορατότητα της Ένωσης στο διεθνές σύστημα.

Η Ένωση αποκτά δομική προσωπικότητα και μπορεί να εκπροσωπηθεί επίσημα και τυπικά παντού στον κόσμο. Διευρύνονται το πεδίο και οι στόχοι της κοινής εξωτερικής πολιτικής.

Προβλέπεται, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό, η ενίσχυση της αλληλεγγύης με τη θέσπιση ρήτρας αμοιβαίας συνδρομής ως στενότερης συνεργασίας σε περίπτωση που μία χώρα δεχθεί επίθεση στο έδαφός της. Πρόκειται για μία σημαντική εξέλιξη που οφείλεται και στο ρόλο μας στη Συνέλευση. Εδώ θέλω να αναφέρω ότι υπάρχουν αντιρρήσεις από άλλα κράτη.

Τι επιδιώκουμε να αλλάξει απ' όλα αυτά που σας ανέφερα; Θα τα αναφέρω πολύ σύντομα.

Πρώτα απ' όλα θέλουμε οι μικρότερες χώρες να έχουν περισσότερους Βουλευτές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, γιατί αυτό θα οδηγήσει σε μία πιο δίκαιη και ισόρροπη κατανομή. Αυτήν την άποψή μας ασπάζονται και πολλές άλλες χώρες, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος.

Σε ό,τι αφορά τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να αποτυπωθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια ο ρόλος του, για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις ή οι τριβές με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κάθε κράτος-μέλος έχει έναν επίτροπο, όπως είπαμε.

Εμείς συμφωνούμε με την Επιτροπή, η οποία παρουσίασε το δικό της σχέδιο και συμφωνεί με αυτήν τη σκέψη. Προτείνει ένα σύστημα, όπου όλοι θα έχουν τα ίδια δικαιώματα, αλλά θα εξασφαλίζεται η γρήγορη λήψη αποφάσεων. Αυτή η πρόταση της Επιτροπής είναι η πλέον ενδεδειγμένη, για να γίνει δεκτή στο Σύνταγμα, γιατί η Επιτροπή έχει πείρα, έχει μία μακρόχρονη εμπειρία εφαρμογής των διαδικασιών και αυτό, το οποίο συνιστά, νομίζουμε ότι είναι το καλύτερο.

Σε ό,τι αφορά την προεδρία των Θεματικών Συμβουλίων, επειδή θα αλλάζονται θεματικά συμβούλια, θα συνεχίσει να

υπάρχει η αρχή της εναλλαγής. Θα πρέπει να είναι εφαρμοστέη η αρχή της ισότητας, της περιοδικότητας, της αποτελεσματικότητας, να λυθούν κάποια εκκρεμή θέματα και να οργανωθεί το όλο σύστημα με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν όλοι, αλλά ταυτόχρονα να υπάρχει συνέχεια και αποτελεσματικότητα. Υπάρχουν και εκεί επιμέρους προτάσεις.

Τέλος, θέλω να σταθώ στην αρχή της διπλής πλειοψηφίας. Εμείς υποστηρίζουμε την άποψη ότι μία απόφαση στο θέμα της ειδικής πλειοψηφίας πρέπει να λαμβάνεται, όταν έχει το 50% των ψήφων των κρατών-μελών, τα οποία εκπροσωπούν το 50% του πληθυσμού της Ένωσης. Πρέπει να υπάρχει 50% και 50%. Υπάρχουν ορισμένες χώρες, οι οποίες δεν δέχονται καν αυτό το σύστημα και θέλουν να ισχύει ένα άλλο σύστημα. Άλλες χώρες λέγουν όχι 50% και 50%, αλλά 50% και 60% των πληθυσμών. Εμείς πιστεύουμε ότι το 50%-50% είναι ένας κανόνας σαφής και γενικά αποδεκτός.

Αυτός είναι ένας κύκλος θεμάτων που απασχολούν αυτήν τη στιγμή την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα ήθελα να αναφέρω και μία σειρά από ορισμένα άλλα θέματα.

Υπάρχει η πρωτοβουλία για την εμβάθυνση της αμυντικής ολοκλήρωσης με όσες χώρες της Ένωσης θέλουν και μπορούν να συμμετέχουν σε αυτήν. Η προσπάθεια αυτή ξεκίνησε τον περασμένο Απρίλιο με πρωτοβουλία τεσσάρων χωρών, της Γερμανίας, της Γαλλίας, του Βελγίου και του Λουξεμβούργου. Αυτή η προσπάθεια βρίσκεται σε εξέλιξη και ακόμα δεν έχει αποκρυσταλλωθεί σε πάγιο σχήμα. Αμυντική συνεργασία θέλουν αυτές οι τέσσερις χώρες και, όπως έχουμε διαβάσει, υπάρχει μία ζωηρή συζήτηση με τη Μεγάλη Βρετανία και υπάρχουν παρεμβάσεις ή κριτικές από την πλευρά των Ηνωμένων Πολιτειών.

Η Ελλάδα θέλει να είναι ενεργός, παρούσα σε όλες τις σχετικές διαδικασίες. Η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής άμυνας με διακριτή οργάνωση αποτελεί και δική μας επιλογή. Μάλιστα, στην τελευταία άτυπη συνάντηση των Υπουργών Άμυνας, που έγινε στη Ρώμη πριν από λίγες ημέρες, αποφασίστηκε η συμμετοχή της Ελλάδας στην ομάδα εργασίας η οποία θα επεξεργαστεί τις σχετικές προτάσεις.

Ένα δεύτερο σημείο είναι αυτό το οποίο συζητήσαμε στο Σύνοδο Κορυφής, τη δράση για την ανάπτυξη της Ευρώπης. Αποφασίσαμε να ενισχύσουμε τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών από τα οποία η χώρα μας θα είναι πολλαπλά ωφελημένη και επειδή συμπεριλαμβάνονται έργα που αφορούν την Ελλάδα σε αυτόν τον κατάλογο των διευρωπαϊκών δικτύων, αλλά και άσχετα απ' αυτό. Θέλω να τονίσω ότι και άσχετα απ' αυτό, θα υπάρξουν υψηλότεροι ρυθμοί ανάπτυξης στη Ευρώπη που θα έχουν θετικό αντίκτυπο στους δικούς μας ρυθμούς ανάπτυξης, στις εξαγωγές, στον τουρισμό και την απασχόληση. Τι θέλουμε εμείς; Εμείς, επειδή είμαστε στην άκρη της Ένωσης, θέλουμε οι αγορές να είναι καλύτερα συνδεδεμένες. Να μην υπάρχουν τα πολλά εμπόδια τα οποία υπάρχουν σήμερα. Να υπάρχουν δρόμοι, δίκτυα που θα εξυπηρετούν τη χώρα και θα τη συνδέουν με την υπόλοιπη Ευρώπη και τις γύρω χώρες όλο και καλύτερα. Αυτή η πρωτοβουλία, η δράση για την ανάπτυξη εξυπηρετεί αυτόν το στόχο και γι' αυτό είναι θετική. Και επίσης εξυπηρετεί το στόχο της ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τον υποστηρίξαμε εμείς και πιστεύουμε ότι και αυτό είναι ιδιαίτερα θετικό. Θέλω να αναφέρω ότι θα υπάρξει και Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, θα είμαστε παρόντες και θα αγωνιστούμε για τη μεγιστοποίηση των ωφελημάτων, όπως το πράξαμε και στη Σύνοδο του Βερολίνου για το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συμπέρασμα από την πορεία της Ελλάδας και αυτόν το χρόνο αλλά και τα περασμένα χρόνια: Η Ελλάδα δεν είναι πια στο περιθώριο των διεθνών εξελίξεων. Ξεφύγαμε από την πρακτική της αμυντικής στάσης, της εσωστρέφειας και της περιχαράκωσης. Μπορέσαμε για παράδειγμα στη διάρκεια της Προεδρίας, πέρα από τα διεθνή θέματα και στα εσωτερικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ήταν η συνέλευση στο Σύνταγμα, να παίξουμε έναν αποφασιστικό ρόλο. Αλλά συμμετείχαμε και στα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διεθνή σκηνή, με πρωτοβουλίες που μπορούν να επηρεάσουν εξελίξεις. Θέλω να θυμίσω ότι η δεύτερη έκτακτη Σύνοδος Κορυφής, η οποία αφορούσε το θέμα του Ιράκ έγινε

με δική μας πρωτοβουλία, σε αντίθεση με πολλές χώρες, οι οποίες είχαν πολλές αμφιβολίες για το αν θα έπρεπε να γίνει. Και όμως υπήρξε απόφαση, την οποία δέχτηκαν όλες οι χώρες και σε αυτήν την απόφαση μνημονεύτηκε με έμφαση ο ρόλος των Ηνωμένων Εθνών για την εξέλιξη όλης της κρίσης, ρόλος ο οποίος τώρα δεν αμφισβητείται από κανέναν και είναι καθοριστικός για τις περαιτέρω εξελίξεις. Μπορέσαμε, λοιπόν, να είμαστε στο επίκεντρο των εξελίξεων και προωθούμε πιο αποτελεσματικά τα εθνικά συμφέροντα. Η Ελλάδα προάγει τα μεγάλα εγχειρήματα, όπως αυτό της ευρωπαϊκής ενοποίησης ή τα εθνικά ζητήματα, όπως αυτό της Κύπρου.

Όλα αυτά είναι εξελίξεις και επιτεύγματα που μας τα αναγνωρίζουν οι εταίροι μας, που τα αναγνωρίζουν οι σύμμαχοί μας, οι συνομιλητές μας, γιατί η Ελλάδα στη διάρκεια της Προεδρίας, αλλά και μετά την Προεδρία συνομίλησε με χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες –βέβαια- η Ιαπωνία, η Κίνα, οι Ινδίες. Είχαμε επαφές από τη Μόσχα μέχρι το Πεκίνο, αλλά και σε όλο το δυτικό χώρο. Η Ελλάδα είναι τώρα μία χώρα η οποία μπορεί να προσεγγίζει τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και το μέλλον της Ευρώπης με ένα νέο κύρος και σε αυτήν την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε, γιατί το αξίζει η Ελλάδα και ο Ελληνισμός. Με αυτόν τον τρόπο υπηρετούμε τα πραγματικά συμφέροντα του ελληνικού λαού, υπηρετούμε μία Ελλάδα η οποία έχει κύρος και προοπτική. Αυτό που θέλει ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν η παράταξή μας προχωρούσε μόνη, για να εντάξει την Ελλάδα στην ευρωπαϊκή οικογένεια, τρεις κυρίως έννοιες καθοδηγούσαν τα βήματά μας: Ασφάλεια, Ευημερία, Δημοκρατία.

Όταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής μοχθούσε να κάνει πράξη το μεγάλο όραμά του, πίστευε ότι, με την ισότιμη παρουσία μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, θα ελύοντο ριζικά και οριστικά τα χρονίζοντα προβλήματα της χώρας και θα διασφαλιζονταν οι βασικοί όροι για την πρόοδο και την ευημερία όλων των Ελλήνων. Και οι όροι αυτοί ήταν: η οικονομική ανάπτυξη, η ασφάλεια απέναντι σε κάθε εξωτερική απειλή και η ακλόνητη θεμελίωση της δημοκρατίας στον τόπο που τη γέννησε.

Σήμερα είναι αναμφισβήτητο ότι η ένταξη της χώρας μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια υπήρξε μοναδική στρατηγική επιτυχία. Επιτυχία που μπορεί να αλλάξει τη μοίρα της Ελλάδας και των Ελλήνων.

Η παρουσία μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια έδωσε και δίνει στη χώρα ισχυρή στήριξη για τον εκσυγχρονισμό των δομών, για τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών, για την οικονομική ανάπτυξη, για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής.

Μας έδωσε και μας δίνει τη δυνατότητα να υπερασπιζόμαστε αποτελεσματικότερα τα δικά μας, να προστατεύουμε τα συμφέροντά μας, να μετέχουμε ισότιμα στη διαμόρφωση του κοινού ευρωπαϊκού μέλλοντος. Και ακόμα κινητοποίησε το έθνος και έδωσε σε όλους μας στόχο και προοπτική.

Σίγουρα, η Δημοκρατία μας κατέστη ακλόνητη -και σε αυτό συνέβαλαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου- η ποιότητα της όμως είναι αυτή που θέλουν και αυτή που δικαιούνται οι Έλληνες; Η διαπλοκή και οι καθεστωτικές πρακτικές δεν συνιστούν πίεση σε βάρος της δημοκρατίας; Σίγουρα η διεθνής θέση της χώρας είναι ισχυρότερη, είμαστε όμως οι Έλληνες το ίδιο ασφαλείς με όλους τους άλλους Ευρωπαίους πολίτες; Και αν όχι, τι πρέπει να κάνουμε; Γιατί να μη συνενώσουμε τις δυνάμεις μας στον ίδιο σκοπό; Σίγουρα η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ανάπτυξη του τόπου είναι τεράστια: έχουμε όμως οι Έλληνες την ίδια ευημερία, που έχουν οι άλλοι Ευρωπαίοι; Αξιοποιήσαμε επαρκώς τις τεράστιες δυνατότητες που μας προσέφερε η Ένωση, για να υπάρξει ανάπτυξη παντού και ευημερία για όλους; Κάναμε την ίδια πρόοδο με τους άλλους Ευρωπαίους; Ποια είναι η οικονομική και κοινωνική σύγκλιση που πετύχαμε;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συμμετοχή μας στην Ο.Ν.Ε.

είναι ασφαλώς μία σημαντική θετική εξέλιξη, είναι φυσική συνέπεια και συνέχεια της ένταξης. Είναι όμως βέβαιο ότι έγινε, παρά τις ενισχύσεις της Ένωσης, με καθυστέρηση και με οικονομική σύγκλιση. Δεν αξιοποιήθηκε η πιο ευνοϊκή διεθνής συγκυρία. Δεν προωθήθηκαν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές. Ακολουθήθηκε ένα κράμα πολιτικής με βασικά στοιχεία τη «δημιουργική λογιστική» και τη φορολογική επιδρομή. Όλα αυτά κοστίζουν σήμερα πολύ ακριβά τόσο στην οικονομία όσο και σε ολόκληρη την κοινωνία.

Αυτή η Κυβέρνηση διαχειρίστηκε τόσους πόρους όσους δεν είχαν μαζί όλες οι μεταπολεμικές κυβερνήσεις. Από το 1996 έως το 2003 διαχειρίστηκε 278 δισεκατομμύρια ευρώ και αύξησε το χρέος κατά 82 δισεκατομμύρια δραχμές. Πα' όλα αυτά η χώρα μας βρίσκεται στο βυθό κάθε ευρωπαϊκής μέτρησης για το εισόδημα, την ανταγωνιστικότητα, την κοινωνική συνοχή, την ποιότητα της ζωής.

Όπως προκύπτει από την πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 21ης Μαΐου 2003, σε οκτώ από τους δείκτες του Γενικού Οικονομικού Υπόβαθρου η Ελλάδα είναι στις τελευταίες θέσεις. Σε οκτώ από τους είκοσι έναν δείκτες για την Απασχόληση είμαστε στις τελευταίες θέσεις. Σε εννέα από τους δεκαέξι δείκτες στην Έρευνα και στην Καινοτομία είμαστε στις τελευταίες θέσεις. Σε έξι από τους είκοσι τρεις δείκτες στην Οικονομική Μεταρρύθμιση είμαστε στις τελευταίες θέσεις. Σε επτά από τους δείκτες στην Κοινωνική Συνοχή είμαστε στις τελευταίες θέσεις. Το κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ελλάδα σε μονάδες αγοραστικής δύναμης είναι το μικρότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα δέκα προηγούμενα χρόνια αυξήθηκε μόνο κατά εννέα μονάδες, ενώ στην Ιρλανδία αυξήθηκε κατά σαράντα τέσσερις μονάδες.

Σύμφωνα με έρευνα του World Economic Forum (το 2002), στην οποία αξιολογούνται οι χώρες – μέλη της Ένωσης με βάση τον βαθμό προσέγγισης των αναπτυξιακών στόχων της Λισαβόνας, η χώρα μας είναι τελευταία στους οκτώ τομείς.

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, κατά τα τρία τελευταία χρόνια περίπου 4 δισεκατομμύρια ευρώ από τα έσοδα των αποκρατικοποιήσεων, αντί να διατεθούν στη μείωση του δημόσιου χρέους, σπαταλήθηκαν στην κατανάλωση, στις μαύρες τρύπες των ελλειμμάτων. Αυτό δεν αναδεικνύει μόνο την πλασματικότητα των προϋπολογισμών και την αναξιопιστία της Κυβέρνησης. Είναι παράνομο και συνιστά μείζον πολιτικό θέμα.

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του I.O.B.E. η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Ευρωζώνης, στην οποία δεν ευνοήθηκαν οι άμεσες ξένες επενδύσεις από την καθιέρωση του ευρώ. Στο 2002 οι επενδύσεις αυτές ήταν μόλις 53 εκατομμύρια ευρώ. Αυτή είναι η χειρότερη επίδοση των τελευταίων είκοσι επτά χρόνων.

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του International Institute of Management Development σε σύνολο είκοσι εννέα χωρών η Ελλάδα κατατάσσεται στην εικοστή έκτη θέση σε ό,τι αφορά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας.

Μόλις πρόσφατα ο διεθνής οίκος Moody's, ενώ αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα όλων των άλλων μελών της Ένωσης, αρνήθηκε να πράξει το ίδιο για την Ελλάδα. Μας άφησε στην ίδια βαθμολογία με τις πρώην σοσιαλιστικές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Ο πληθωρισμός βρίσκεται σχεδόν στο διπλάσιο του κοινοτικού μέσου όρου. Η ακρίβεια σε βασικά είδη είναι πολλαπλασιασμός μεγαλύτερη και η ανεργία παραμένει σε εφιαλτικά επίπεδα. Είμαστε στις τελευταίες θέσεις των δεκαπέντε σε ό,τι αφορά τις κρατικές και τις πρώτες σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικές δαπάνες τόσο για την Υγεία όσο και για την Παιδεία. Η ανάπτυξη δεν φτάνει ούτε σε ολόκληρη τη χώρα, ούτε σε ολόκληρη την κοινωνία. Τεράστιοι κοινοτικοί και εθνικοί πόροι καταληστεύονται από τη διαπλοκή και τη διαφθορά. Χάνονται περίπου 3,5 τρισεκατομμύρια δραχμές το χρόνο στην αδιαφάνεια και τη γραφειοκρατία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμα η χώρα εξαιτίας της συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση είχε τεράστιες ευκαιρίες για την ανάπτυξη και την ευημερία. Σήμερα είναι περισσότερο από βέβαιο ότι, στα χρόνια που πέρασαν, χάσαμε δυνάμεις, χάσαμε χρόνο, χάσαμε πόρους. Για μία ολόκληρη τριετία

διαβεβαιώνονταν οι Έλληνες ότι από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είχαν εισπραχθεί περισσότερα απ' όσα εδικοιούτο η χώρα. Αποδείχθηκε το αντίθετο και το ομολόγησε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός. Στο μεταξύ, ενώ βρισκόμαστε στα μέσα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου, η απορρόφηση, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του περασμένου Ιουνίου, είναι ακόμα στην αρχή. Σε πραγματική εκτέλεση έργων ήταν στο 15%. Τα περιφερειακά προγράμματα δεν ξεπερνούσαν το 8%. Οι εισροές από τις κοινοτικές πρωτοβουλίες περιορίζονταν στο 7% της προκαταβολής.

Η Ελλάδα είναι τελευταία στην απορρόφηση κοινοτικών πόρων, μόλις στο 60% της προτελευταίας. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για κάθε ευρώ που απορροφά η Ελλάδα αποκομίζει αναπτυξιακό όφελος μόνο 1 ακόμα ευρώ, ενώ η Ιρλανδία και η Πορτογαλία 2,5 ευρώ αντίστοιχα.

Σε πρόσφατο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που ζητήθηκε από την ίδια την Κυβέρνηση, υπογραμμίζεται ότι οι φορείς υλοποίησης των έργων δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις υγιούς οικονομικής διαχείρισης. Επισημαίνονται περισσότερες από εξακόσιες περιπτώσεις εργολαβιών με ποιοτικά προβλήματα. Εντοπίζονται αδιαφανείς αναθέσεις μελετών, δημοπρατήσεις με ατελείς μελέτες, καταμήσεις έργων με στόχο την παραβίαση της νομιμότητας, υπερβάσεις των αρχικών τους προϋπολογισμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι η παρουσία μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενισχύει τη διεθνή θέση μας και τη δυνατότητα να υπερασπιζόμαστε τα δίκαια και τα δικαιώματά μας. Εξίσου βέβαιο, όμως, είναι ότι οι Έλληνες δεν έχουμε ακόμα το ίδιο αίσθημα ασφάλειας με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους. Οι εξελίξεις στα προηγούμενα χρόνια δε μας έφεραν πιο κοντά στο μεγάλο αυτό ζητούμενο.

Παρά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις μας κατά τη δημιουργία του λεγόμενου «Ευρωστρατού», υπήρξαν (με ευθύνη της Κυβέρνησης), ρυθμίσεις που μπορεί να αποκλείουν ουσιαστικά τη δράση του, έστω και για αποστολές τύπου Πίτερ-σπεργκ, στο Αιγαίο και στην Κύπρο. Στο πλαίσιο της πρόσφατης αναθεώρησης της δομής του ΝΑΤΟ, τα κυριότερα στρατηγεία της Συμμαχίας αποφασίστηκε να εγκατασταθούν στην Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία και την Τουρκία, αφού η Ελλάδα αγνοήθηκε σχεδόν πλήρως εξαιτίας της αδράνειας και της διαπραγματευτικής ανεπάρκειας, που επέδειξε η Κυβέρνηση.

Είναι ιδιαίτερης σημασίας το γεγονός ότι, στο διάστημα αυτό, η Ευρώπη πραγματοποιεί τη μεγαλύτερη διεύρυνσή της. Βέβαια, η ένταξη της Κύπρου είναι αναμφισβήτητη θετική εξέλιξη και για την Κύπρο και για την Ελλάδα και για ολόκληρο τον Ελληνισμό.

Αναγνωρίζουμε τη συμβολή της Κυβέρνησης στην κατεύθυνση αυτή. Το είπαμε και το επαναλαμβάνουμε. Όμως κανένας δεν μπορεί να λησμονεί ότι η αίτηση ένταξης της Κύπρου υποβλήθηκε το 1992 με ενθάρρυνση και πρωτοβουλία της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Κανένας δεν μπορεί να παραγνωρίζει το γεγονός ότι η πορεία της Κύπρου προς την Ευρώπη αποτέλεσε εθνικό στόχο, τον οποίο, για δέκα χρόνια, υποστήριξαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις τόσο στην Κύπρο, όσο και στην Ελλάδα. Υπογραμμίζω αυτό το γεγονός γιατί είναι έμπρακτη απόδειξη των επιτυχιών που μπορεί να έχει ο Ελληνισμός, όταν συστρατεύεται και ενώνει τις δυνάμεις του σε κοινούς εθνικούς στόχους.

Πάνω απ' όλα, όμως, αξίζουν συγχαρητήρια στον κυπριακό λαό και την ηγεσία του, που κατόρθωσαν να μεταβάλουν την Κύπρο σε κοινωνία δημοκρατίας και ευημερίας, που πληροί όλα τα κριτήρια της ένταξης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θέλω, όμως, να υπενθυμίσω σε όσους προσποιούνται αμνησία ότι ήμασταν οι πρώτοι που -και δημόσια, αλλά και στις συναντήσεις μας με τους Ευρωπαίους ηγέτες- είχαμε καταστήσει σαφές ότι διεύρυνση χωρίς την Κύπρο δεν πρόκειται να γίνει. Όταν χαράσσαμε αυτήν τη στρατηγική, πιστεύαμε και εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η επιτυχής κατάληξη της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου είναι ουσιώδης παράγοντας για τη

λύση του κυπριακού προβλήματος.

Ήμασταν και είμαστε δίπλα στον κυπριακό Ελληνισμό για μία δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση στο πρόβλημα. Θεωρούμε ότι το σχέδιο Ανάν είναι βάση διαπραγματεύσεων, οι οποίες -με τις αναγκαίες προσαρμογές στο ευρωπαϊκό κεκτημένο- μπορεί να οδηγήσουν σε λύση σύμφωνη με τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, λύση που να επιτρέπει σε όλους τους κατοίκους του νησιού, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, να γεύονται τους καρπούς της ένταξης και της νέας ευρωπαϊκής πραγματικότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ακόμα ότι η επίλυση του Κυπριακού είναι βασική προϋπόθεση για την εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, για την αποκατάσταση της διμερούς εμπιστοσύνης, αλλά και για την ευρωπαϊκή προοπτική της γείτονας. Πιστεύουμε ότι η ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας είναι προς το συμφέρον και του ελληνικού, αλλά και του τουρκικού λαού και βέβαια της ευρύτερης ειρήνης και σταθερότητας στην περιοχή.

Διαπιστώνουμε, το τελευταίο διάστημα, μία βελτίωση του κλίματος στις διμερείς σχέσεις. Αυτή είναι μία θετική και ευπρόσδεκτη εξέλιξη. Δυστυχώς, όμως, κανείς δεν μπορεί να μιλήσει ακόμα για ουσιαστική βελτίωση και αυτό γιατί παραμένουν άλυτα τα μεγάλα προβλήματα, που έχουν δημιουργηθεί με ευθύνη της τουρκικής πλευράς.

Εμείς σταθερά -και από τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης- θεωρούμε ότι η εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο με διάλογο, που να στηρίζεται στο σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας, στο σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Συνθηκών, αλλά και στην αποφυγή της χρήσης ή της απειλής χρήσης βίας. Οι μονομερείς υποχωρήσεις ούτε τα συμφέροντά μας ούτε την πραγματική προσέγγιση προωθούν.

Δεν ξερούμε αν κατά την έναρξη των συνεχιζόμενων μυστικών συνομιλιών, τις οποίες η Κυβέρνηση αποκαλεί «διερευνητικές επαφές», υπήρξε οποιαδήποτε συμφωνία στις παραπάνω αρχές. Παρ'όλο που ζητήσαμε ενήμερωση η Κυβέρνηση επιμένει στη μυστική διπλωματία.

Εμείς σε κάθε περίπτωση υπογραμμίζουμε ότι η φωνή μας πρέπει να είναι ξεκάθαρη, να είναι έκφραση του Δικαίου και της Ειρήνης, να είναι η φωνή του μέλλοντος και όχι του χθες.

Αυτό κάναμε και αυτό κάνουμε πάντα.

Τους τελευταίους μήνες, όπως γνωρίζετε, είχα την ευκαιρία να συναντηθώ τρεις φορές με τον Πρωθυπουργό της Τουρκίας, τον κ. Ερντογάν. Μπορώ να πω ότι οι συνομιλίες που είχαμε διεξήχθησαν σε θετικό κλίμα και ήταν ιδιαίτερα χρήσιμες. Και βέβαια είχα την ευκαιρία να επαναλάβω με σαφήνεια τις θέσεις μας και συμφωνήσαμε ότι είναι ανάγκη να υπάρξει πρόοδος στην εξομάλυνση των διμερών σχέσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά το πρώτο δέμηνο η χώρα είχε την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας και εγώ προσωπικά, στις Συνόδους Κορυφής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, στηρίξαμε τις προσπάθειες της Κυβέρνησης.

Χρειάζεται να θυμίσω πως, πριν τη Σύνοδο Κορυφής του Απριλίου, η «ατζέντα» των συζητήσεών μας με δέκα πρωθυπουργούς του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος αφορούσε στο ερώτημα πώς να στηρίξουμε τις προσπάθειες της Προεδρίας; Χρειάζεται να υπενθυμίσω πως το ίδιο έγινε και πριν τη σύνοδο της Χαλκιδικής; Χρειάζεται να θυμίσω το ψήφισμα της Κέρκυρας, με το οποίο δύο πρωθυπουργοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστήριξαν, πριν ακόμα από την Προεδρία, την ένταξη της Κύπρου χωρίς υποσημειώσεις;

Εμείς ήμασταν και είμαστε διαρκώς παρόντες σε κάθε εθνική προσπάθεια. Σκοπός μας είναι να σηκώσουμε όλοι μαζί πιο ψηλά την πατρίδα μας, αλλά και να κεφαλαιοποιήσουμε την Προεδρία της Ελλάδας ώστε να αποδείξουμε ότι μπορούν και οι μικρότερες χώρες να βρίσκονται στο τιμόνι της Ένωσης. Και όμως η Κυβέρνηση, επιδεικνύοντας το γνώριμο δυστυχώς πρόσωπο, όχι μόνο δεν αναγνώρισε στη Νέα Δημοκρατία ούτε καν την ελάχιστη συμβολή, αλλά έφθασε ακόμα και στο σημείο να διακηρύσσει ότι εμείς δήθεν ευχόμεσταν το αντίθετο! Επιτέλους, ως πού μπορούν να οδηγήσουν αυτά τα σύνδρομα της

ήττας; Συκοφαντίες ακόμα και στα εθνικά θέματα;

Και κάτι ακόμα: Τι έκανε κατά τη διάρκεια της Προεδρίας η Κυβέρνηση για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική; Γιατί εγκατέλειψε τις διαπραγματεύσεις για τα μεσογειακά προϊόντα, που είναι περισσότερο από το 70% της παραγωγής μας, στην επόμενη Προεδρία; Αυτό είναι το πραγματικό της ενδιαφέρον για τον αγροτικό κόσμο;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο ίδιο διάστημα υποστηρίξαμε το έργο της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης και το υποστήριξαν περισσότερο οι δυνάμεις του δικού μας χώρου, του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, καθώς ήταν αυτό που υπήρξε πρωτεργάτης αυτής της διαδικασίας.

Εμείς πιστεύουμε ότι, στην ιστορική αυτή καμπή, όλοι οι Ευρωπαίοι οφείλουμε να εμπνευστούμε από τους μεγάλους οραματιστές της ενοποίησης, να ξεπεράσουμε τις αδυναμίες του παρελθόντος και να κοιτάξουμε μπροστά.

Οι δικές μας θέσεις ήταν και είναι ξεκάθαρες. Εμείς, οι εμπνευστές και πρωτοπόροι του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της χώρας, υποστηρίζουμε σταθερά και διαχρονικά, από την εποχή που κάποιοι άλλοι πολέμουσαν την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή μας σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση ενωμένη όχι μόνο νομισματικά και οικονομικά αλλά και πολιτικά και αμυντικά.

Πιστεύουμε στη δημιουργία μιας ενωμένης Ευρώπης ομοσπονδιακού τύπου. Αυτό άλλωστε είναι και το υπέρτατο συμφέρον της ίδιας της Ευρώπης. Και μ' αυτό το πνεύμα διαμορφώσαμε τις θέσεις μας.

Συμφωνήσαμε με το ΠΑ.ΣΟ.Κ., στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής, να υποστηρίξουμε κοινές θέσεις στη Συνέλευση, κυρίως μάλιστα σε ό,τι αφορά δύο μείζονος σημασίας θέματα: πρώτον, τη σύνθεση της Επιτροπής και, δεύτερον, τη διατήρηση της εκ περιτροπής Προεδρίας. Δυστυχώς, υπήρξε κυβερνητική παρασπονδία. Ο Πρωθυπουργός αγνόησε τη συμφωνία και δεν υποστήριξε αυτές τις θέσεις. Η Κυβέρνηση τήρησε μια επαμφοτερίζουσα στάση, δυσκολεύοντας το έργο των εκπροσώπων της χώρας. Στην αρχή των εργασιών της Συνέλευσης υποστήριξε τη διατήρηση του υφιστάμενου καθεστώτος της εναλλασσόμενης Προεδρίας. Ξαφικά, τον περασμένο Φεβρουάριο, με δηλώσεις του στις Βρυξέλλες ως Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο Πρωθυπουργός άλλαξε άρδην τη θέση του. Υποστήριξε ως καταλληλότερο το σύστημα της εκλογής Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επί τηρεί. Έδειξε με τη στροφή αυτή, ότι μια από τις λεγόμενες «μικρές χώρες» εύκολα απεμπολεί το δικαίωμά της για ισότιμη συμμετοχή στην πολιτική ηγεσία της Ένωσης. Αφινιδίασε όλους τους Έλληνες που συμμετείχαν στη Συνέλευση και έπληξε τη διαπραγματευτική ικανότητα της χώρας. Είπε, στην ουσία, πως προτιμά να αυτοκαταργηθεί.

Το ίδιο πρόβλημα υπήρξε και στο θέμα της σύνθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά την έναρξη των εργασιών της Συνέλευσης, η Κυβέρνηση υποστήριζε την αρχή «έναν επίτροπο ανά κράτος-μέλος». Λίγο μετά την έναρξη της Προεδρίας ο Πρωθυπουργός εμφανίστηκε με την άποψη ότι θα ήταν ορθότερο ένα σχήμα με δεκαπέντε Επιτρόπους. Απεμπόλησε το δικαίωμα της ισότιμης διαρκούς συμμετοχής της χώρας στην εκτελεστική εξουσία της Ένωσης. Στις αρχές του τρέχοντος μήνα, στις 4.10.2003, σε συνέντευξη Τύπου δήλωνε πως «δεν μπορεί να υπάρχουν μέλη της Επιτροπής, που να μην μπορούν να εκφράζουν τη γνώμη τους τουλάχιστον στα θέματα που χειρίζονται οι ίδιοι ή τους αφορούν». Μα, αυτό είναι το θέμα; Αυτό είναι το ζήτημα; Να εκφράσουν τη γνώμη τους; Δέκα ημέρες μετά, ο Υπουργός των Εξωτερικών εμφανίστηκε να ζητά την ισότιμη συμμετοχή όλων των Επιτρόπων. Στη Βουλή η Κυβέρνηση υποστήριξε τη θέση «έναν Επίτροπο για κάθε χώρα». Στα κείμενα όμως που προωθήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση γίνεται λόγος μόνο για δεκαπέντε ισότιμους Επιτρόπους.

Στις γραπτές προτάσεις της προς την Προεδρία της Διακυβερνητικής δέχεται Επιτρόπους δεύτερης κατηγορίας, οι οποίοι να έχουν ψήφο μόνο για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Τελικά, ύστερα από σκληρή πολιτική διαπραγμάτευση, όπου και πάλι πρωτοστάτησαν οι εθνικοί Βουλευτές, βρέθηκε ως

μέση λύση η εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης της Νίκαιας.

Ένα άλλο σημείο αφορά τη στάση της Κυβέρνησης στα θέματα της Ευρωπαϊκής Πολιτικής, Άμυνας και Ασφάλειας. Τόσο στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας «Άμυνα» υπό τον επίτροπο Μ. Μπαρνιέ, όσο στην Ολομέλεια της Συνέλευσης, η Κυβέρνηση υπήρξε ιδιαίτερα επιφυλακτική σε ό,τι αφορά την προώθηση ρήτρας αλληλεγγύης. Με δική μας τροπολογία (υποβλήθηκε από την εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαριέτα Γιαννάκου, τη συνυπέγραψαν οι κύριοι Αυγερινός και Μπρόκ), προτάθηκε η καθιέρωση ρήτρας αλληλεγγύης. Να προβλέπεται δηλαδή η παροχή αμοιβαίας συνδρομής με πολιτικά και στρατιωτικά μέσα, στην περίπτωση που ένα κράτος της Ένωσης υποστεί επίθεση είτε με τη συμβατική έννοια –επίθεση από οποιοδήποτε άλλο κράτος– είτε υπό το πρίσμα των νέων ασύμμετρων απειλών, δηλαδή τρομοκρατική επίθεση ή ενέργεια.

Τελικά η πρόταση έγινε δεκτή, με ασάφειες όμως, εν μέρει και κυρίως ως προς το ενδεχόμενο τρομοκρατικών ενεργειών και φυσικών καταστροφών. Ανάλογη υπήρξε η στάση της Κυβέρνησης και στην πρωτοβουλία για τη διαρθρωμένη αμυντική συνεργασία. Αντί να είμαστε, όπως εμείς υπογραμμίσουμε και στηρίξαμε από την πρώτη στιγμή, στους πρωτοπόρους της προσπάθειας, η Κυβέρνηση εμφανίστηκε σαν ξένος παρατηρητής. Έδωσε με όλα αυτά την εντύπωση ότι δεν ξέρει πού βαδίζει, ότι ισορροπεί σε τεντωμένο σχοινί, ότι φοβάται τις εξελίξεις και δεν συμμετέχει στη διαμόρφωσή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σήμερα στην τελική στροφή προς τη μεγάλη ευθεία της Ευρώπης. Η Διακυβερνητική Διάσκεψη για το πρώτο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, η συμμετοχή δέκα νέων μελών στην Ένωση κρίνουν πολύ σημαντικά ζητήματα. Οι αποφάσεις που διαμορφώνονται τώρα έχουν τεράστια σημασία για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Το υπάρχον κείμενο έχει διασαφηνίσει σημαντικές πλευρές του περίπλοκου συστήματος του παρελθόντος. Ενισχύει τη θέση των πολιτών στην Ένωση. Προάγει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε κάποιους συγκεκριμένους τομείς. Όμως υπάρχουν πολλά σημεία, στα οποία δεν προχωρά, τουλάχιστον όσο γρήγορα θα θέλαμε. Το κείμενο της Συνέλευσης είναι βέβαια προϊόν συμβιβασμού ή συμβιβασμών και ίσως –να είμαστε ειλικρινείς– δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Εκτιμούμε ότι οι προσπάθειες για βασικές ανατροπές μπορεί να οδηγήσουν μέχρι και σε οπισθοδρόμηση. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να εγκαταλείψουμε στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων, των έντονων διαβουλεύσεων που διεξάγονται, την προώθηση των θέσεων και των απόψεών μας, που πιστεύω πως είναι προς όφελος τόσο της χώρας αλλά, σε τελική ανάλυση, και ολόκληρης της Ευρώπης.

Τι πιστεύουμε εμείς; Τι ζητάμε εμείς; Το σχέδιο της Συνταγματικής Συνθήκης να γίνει αποδεκτό από τη Διακυβερνητική όσο πιο σύντομα γίνεται. Να γίνει αποδεκτό όμως με περατώμενα βελτιώσεις, που να εγγυώνται την αρχή της ισότητας των κρατών-μελών, να ενδυναμώνουν το διεθνή ρόλο της Ένωσης, να εγγυώνται της συμμετοχής της χώρας στη διαμόρφωση των αποφάσεων.

Πιστεύουμε ότι πρωταρχικός στόχος της Συνθήκης πρέπει να είναι ο δημοκρατικός χαρακτήρας του Συντάγματος, η ισορροπία ανάμεσα στους θεσμούς αλλά και η ισότητα ανάμεσα στα κράτη-μέλη. Θεωρούμε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενεργεί ως εγγυητής των συμφερόντων των μικρότερων κρατών και γι' αυτό πρέπει να παραμείνουμε στην αρχή «έναν Επίτροπο ισότιμος ανά κράτος-μέλος». Θέλουμε ισχυρούς Επιτρόπους από όλες τις χώρες με δικαίωμα ψήφου.

Οι ρυθμίσεις στο κείμενο που υποβλήθηκε αναφορικά με την ασφάλεια και τη ρήτρα αλληλεγγύης συνιστούν μια κάποια πρόοδο. Δεν αρκούν όμως. Δεν μπορεί –και αυτό το επισημαίνουμε σε κάθε Ευρωπαίο συνομιλητή– να μεριμνούμε για την ασφάλεια των προϊόντων μας ως Ευρώπη, αλλά να αγνοούμε την ανάγκη προστασίας των πολιτών μας.

Έχουμε υποστηρίξει, εδώ και αρκετό καιρό, τη δημιουργία μιας αμυντικής Ευρωζώνης και θέλουμε η χώρα να είναι πρωτοπόρος σ' αυτήν την προσπάθεια. Θέλουμε να διασφαλιστεί η

δυνατότητα ενός σχήματος ευρωάμυνας, ανοικτού για όλες τις χώρες που το επιθυμούν ή θα το επιλέξουν στο μέλλον.

Στηρίζουμε την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας στη λήψη των αποφάσεων για θέματα εξωτερικής πολιτικής υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται ζωτικά συμφέροντά μας. Ζητούμε παραπέρα βήματα στην κατεύθυνση του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων. Έχουμε προτείνει τη δημιουργία κοινής Ευρωπαϊκής Ακτοφυλακής και χαιρόμαστε που προχωρούν οι ιδέες μας.

Έχουμε προτείνει -και έχω στείλει σχετική επιστολή ήδη από 1999 στον Πρόεδρο της Επιτροπής- την παραπέρα ανάπτυξη και χρηματοδότηση μιας ενιαίας Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Φυσικών Καταστροφών.

Έχουμε στηρίξει τη δημιουργία μιας Πανευρωπαϊκής Χάρτας Πολιτικής και ενός Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Τρίτη Ηλικία.

Έχουμε προτείνει, ήδη από το 1999, τη δημιουργία ενός Διεθνούς Πανεπιστημίου στη Θεσσαλονίκη για ολόκληρη την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και ακόμα περιμένουμε την υλοποίηση των κυβερνητικών δεσμεύσεων.

Έχουμε καταθέσει πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Κέντρου Αντιμετώπισης Μεταδοτικών Ασθενειών, ώστε να αντιμετωπιστούν οργανωμένα και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο οι σύγχρονες απειλές για τη ζωή και την υγεία του ανθρώπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νέα μεγάλη Ευρώπη είναι η βάση για τη συμπίεση όλων των λαών της ηπείρου μας προς ένα καλύτερο αύριο. Είναι η βάση και για το ελληνικό όραμα στη νέα εποχή. Η Νέα Δημοκρατία, η παράταξη των μεγάλων επιλογών, η παράταξη που οδήγησε τη χώρα στην ευρωπαϊκή οικογένεια θέλει μια Ευρώπη πιο πολιτική, πιο δημοκρατική, πιο κοινωνική.

Θέλουμε μια Ευρώπη με ισχυρό διεθνή ρόλο. Θέλουμε οι Έλληνες να είμαστε το ίδιο ασφαλείς όσο και όλοι οι άλλοι Ευρωπαίοι έτσι, ώστε να μπορέσουμε να μειώσουμε τις αμυντικές δαπάνες, να επενδύσουμε στην κοινωνία των πολιτών, στο κοινωνικό κράτος, στην ευημερία και την πρόοδο κάθε πολίτη. Θέλουμε την Ελλάδα στην καρδιά της Ευρώπης. Κάθε φορά που κάποιος κινούνται μπροστά, να είμαστε μαζί, να συμμετέχουμε σε όλες τις ομάδες ενισχυμένης συνεργασίας, να μη μένουμε απ' έξω. Θέλουμε -ως η μόνη χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη- να είμαστε πρωταγωνιστές στη δημιουργία ενός νέου τοπίου ασφάλειας και ευημερίας για όλους τους λαούς της περιοχής. Θέλουμε να αλλάξουμε τη γειτονιά μας και γι' αυτόν τον σκοπό δουλεύουμε και θα δουλέψουμε εντατικά.

Θέλουμε πλήρη αξιοποίηση των νέων ευκαιριών. Είμαστε έτοιμοι και αποφασισμένοι να εφαρμόσουμε πολιτικές διαφανούς και ορθολογικής αξιοποίησης των κοινοτικών και εθνικών πόρων, να διασφαλίσουμε ένα δρόμο ευημερίας για όλους τους Έλληνες, μακροοικονομική σταθερότητα, ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης, δυναμική ανάπτυξη σε κάθε περιφέρεια της χώρας.

Τώρα είναι η ώρα της δέσμευσής μας για το μέλλον, δέσμευσής μας για την τήρηση της προοπτικής της Λισαβόνας, δέσμευσης για την προοπτική του 2010 και πέρα. Είμαστε στο τέλος της ιστορικής περιόδου της Μεταπολίτευσης και στην αρχή μιας νέας εποχής. Το χθες τελειώνει οριστικά και τελειώνει εδώ. Τώρα είναι η ώρα για τη νέα μεγάλη Ευρώπη. Η ώρα για μια Ελλάδα που ξέρει και μπορεί να διεκδικεί. Η ώρα για μια νέα καλύτερη Ελλάδα.

(Οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας όρθιοι χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αναμφισβήτητο το θέμα που συζητάμε σήμερα είναι εξαιρετικής σημασίας. Θα έλεγα, όμως, ότι δεν έχουμε τόσο ανάγκη να ακούσουμε μία ομιλία από την πλευρά του Πρωθυπουργού που επαναλαμβάνει γνωστά πράγματα γύρω από αποφάσεις και κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που μας

έχει κάνει και ο ίδιος κοινωνούς με τις συνεντεύξεις του. Πιστεύω ότι σήμερα θα έπρεπε να γίνει μία βαθύτερη συζήτηση, ανεξάρτητα από τις απόψεις που έχει το κάθε κόμμα για το ζήτημα, μία συζήτηση που τουλάχιστον θα άνοιγε κάποιους ορίζοντες και θα μας διαφώτιζε σε ορισμένα πράγματα.

Παραδείγματος χάρι: Όντως, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι μία ιστορική στιγμή αυτή για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που μετατρέπεται σε ομοσπονδία όπως λέτε και μάλιστα διευρυμένη. Μπαίνει, όμως, ένα ερώτημα: Αφού η Ευρωπαϊκή Ένωση ανεβαίνει ένα σκαλοπάτι, περνάει σε μία καινούργια φάση, ποιος είναι ο βαθύτερος, αναλυτικότερος και ουσιαστικότερος απολογισμός της πορείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραδείγματος χάρι από την περίοδο που πέρασε στην ενιαία εσωτερική αγορά, μετά στο Μάαστριχτ και τώρα σε αυτή την εξέλιξη που έχει;

Υπάρχουν παραδείγματος χάρι ερωτήματα. Και πιστεύω ότι αυτά τα ερωτήματα υπάρχουν ανεξάρτητα από την άποψη που μπορεί να έχει κανείς για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τα ζητήματα της ανάπτυξης, τα ζητήματα του καπιταλισμού και του σοσιαλισμού.

Παραδείγματος χάρι: Γιατί η ανεργία αυξάνεται στις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Γιατί τα κοινωνικά προβλήματα οξύνονται; Και ας πάρουμε σαν βάση όχι μόνο τις εμπειρίες που ζούμε εδώ στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, αλλά και τους στατιστικούς πίνακες της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ας βάλουμε κι αλλιώς τα ερωτήματα, από τη σκοπιά των διακηρύξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παραδείγματος χάρι, γιατί το ευρώ δεν μπόρεσε να διαμορφώσει ενιαία οικονομική αγορά, ισόμετρη ανάπτυξη; Γιατί, παραδείγματος χάρι, δεν μπόρεσε να συγκολλήσει διαφορετικές αγορές; Θα μου πείτε ενδεχομένως το διάστημα να ήταν μικρό. Γιατί τελικά στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει, παραμένει, αναπαράγεται και οξύνεται σε πολλούς δείκτες η ανισόμετρη ανάπτυξη και το χάσμα, ανεξαρτήτως αν μία χώρα είναι στη δέκατη τρίτη θέση και πάει στη δέκατη τέταρτη ή από τη δέκατη τέταρτη πάει στην ένατη; Κάποια άλλη περνάει στις τελευταίες θέσεις.

Γιατί, παραδείγματος χάρι, έχουμε στασιμότητα ανάπτυξης στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γιατί δεν υλοποιήθηκαν αισιόδοξες προβλέψεις; Γιατί υπάρχει ανασφάλεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως προς τη δυνατότητα να αξιοποιηθούν συσσωρευμένα κεφάλαια σε επενδύσεις τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης -ίσως αυτό δεν φαίνεται τόσο έντονο- όσο και εκτός;

Εν πάση περιπτώσει, επειδή δεν υπήρχε, όπως λέτε, μέχρι τώρα ενιαία πολιτική και θα υπάρξει από εδώ και μπρος; Επειδή έγινε ένα Ευρωσύνταγμα συμβιβαστικό; Δεν ξέρω κι αν είναι σύνταγμα αυτό. Μία καινούργια συνθήκη είναι που ενσωματώνει όλες τις άλλες. Εν πάση περιπτώσει, όμως, εμείς δεν έχουμε αγωνία για το αν είναι σύνταγμα ή όχι.

Δε δίνονται απαντήσεις. Δεν γίνεται μία οικονομική ανάλυση. Μπαίνει όμως και ένα ερώτημα. Μέχρι τώρα, λέει, ό,τι προβλήματα είχαμε, προήλθαν από το ότι είχαμε μία οικονομική Κοινότητα και όχι πολιτική. Και αναρωτιόμαστε: Όλες αυτές οι αποφάσεις που παίρνονται από τη στιγμή που ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλα τα τελευταία χρόνια, δεν εκφράζουν ενιαία πολιτική άποψη, δεν εκφράζουν πολιτική διάσταση της Κοινότητας; Δηλαδή όλα αυτά που περνάνε, τα μέτρα -τα αντιαικά λέμε εμείς, τα εκσυγχρονιστικά λέτε εσείς- δε δείχνουν ότι έχουμε να κάνουμε με μία διακρατική συνεργασία, με ένα συνασπισμό, περιφερειακό βέβαια, αλλά με σαφείς πολιτικούς στόχους και χαρακτηριστικά; Τώρα γίνεται πολιτική ένωση; Τώρα λέτε ότι θα γίνει ενιαία πολιτική ένωση.

Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι όλο και μεγαλώνουν οι αντιθέσεις και οι ανταγωνισμοί εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανάμεσα στα κράτη - μέλη ή ανάμεσα στους επιχειρηματικούς ομίλους;

Και πώς εξηγείτε το γεγονός ότι το Ευρωσύνταγμα βαφτίστηκε σύνταγμα συμβιβασμού; Τι συμβαίνει και υπάρχουν τέτοιες διαφορές όταν, αν θέλετε, έχουμε να κάνουμε με καπιταλισμό σε όλες τις χώρες και με ενιαία πολιτική τόσο από τη σοσιαλδημοκρατία όσο και από τα νεοφιλελεύθερα κόμματα; Αυτές οι αντιθέσεις και οι ανταγωνισμοί πού οφείλονται; Και τι είναι αυτό που εσάς σας πείθει ότι αυτοί καταργούνται από δω

και μπρος;

Εμείς αντίθετα θεωρούμε ότι όσο διευρύνεται και ομοσπονδοποιείται η Ευρωπαϊκή Ένωση οι ανταγωνισμοί θα οξύνονται. Αναμφισβήτητα δημιουργείται πιο ισχυρό κέντρο –διευθυντήριο όπως το λέμε εμείς- του οποίου η σύνθεση μπορεί να μην είναι πάντα σταθερή. Και θεωρούμε ακριβώς ότι όποια ενοποίηση και εμβάθυνση γίνεται, θα οδηγήσει στην ισχυροποίηση του κέντρου, σε μεγαλύτερη ανισομετρία και ανισότητα.

Η ανισομετρία και η ανισότητα δεν έχει να κάνει με τις μεγάλες και τις μικρότερες σε μέγεθος χώρες. Τουλάχιστον εγώ πρώτη φορά ακούω την άποψη ότι την κοινωνική εξέλιξη την καθορίζει αποκλειστικά και μόνο το μέγεθος μιας χώρας. Αντίθετα η ιστορία –και η ευρωπαϊκή ιστορία- έχει δείξει ότι μικρότερες σε μέγεθος χώρες είχαν πολύ βαρύνοντα ρόλο και στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στα παγκόσμια πράγματα. Είναι μια καινούργια αντίληψη: είσαι μικρός, επειδή έχεις μικρό μέγεθος. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Τουλάχιστον δεν έχει επιβεβαιωθεί. Ίσως είναι και καινούργια οικονομική θεωρία στις τόσες που ακούμε και που εμφανίζονται ως νέες.

Είπατε ότι το κριτήριό σας είναι μια ισχυρή Ευρώπη σε έναν κόσμο ασύμμετρο, αβέβαιο και ρευστό.

Κατ' αρχήν, τίθεται το ερώτημα: Πώς θα ισχυροποιηθεί η Ευρώπη στις συζητηκές αυξανόμενες διεθνοποιήσεις, σε έναν κόσμο όπου κυριαρχεί η ασυμμετρία, η αβεβαιότητα και η ρευστότητα; Το κυριότερο όμως είναι πού οφείλονται αυτά τα φαινόμενα που εσείς περιγράφετε και που τα περιγράφετε ουδέτερα, απολίτικα; Με τέτοιους όρους τα περιγράφετε. Και μπορείτε κάποιοι να κατηγορούμαστε για «ξύλινη» γλώσσα, αλλά, εν πάση περιπτώσει, είναι πολιτική η γλώσσα μας. Αλλά πιο «ξύλινη» από την απολίτικη γλώσσα κατά τη γνώμη μας δεν υπάρχει.

Γιατί δηλαδή ο κόσμος είναι ασύμμετρος, αβέβαιος και ρευστός; Πού οφείλεται αυτό; Είναι άσχετο από την εξέλιξη, από τα βασικά χαρακτηριστικά της παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομίας σήμερα; Δεν λέω να απορρίψετε τον καπιταλισμό ούτε να το κάνετε αυτό. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, εδώ, μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, δεν δικαιούμαστε να συζητάμε πάνω σε ένα βαθύτερο προβληματισμό, ο οποίος γίνεται; Γιατί όμως στη Βουλή πρέπει να συζητάμε με γενικούς, αφηρημένους όρους και τσιτάτα; Δηλαδή η παγκόσμια ασυμμετρία πού οφείλεται; Στον Μπιν Λάντεν και στο Αφγανιστάν; Στον Σαντάμ Χουσεϊν και στο Ιράκ; Εκεί είναι η ασυμμετρία; Ή μήπως είναι κάτι βαθύτερο που αφορά και αυτήν τη μεγάλη περιφερειακή ένωση, την Ευρωπαϊκή Ένωση; Δηλαδή πώς καθισχύζεστε το λαό ότι από δω και μπρος το μη ενιαίο θα γίνει ενιαίο; Για μας βέβαια το ζήτημα «ενιαίο» δεν λέει τίποτα. Για μας το θέμα είναι ποιος ωφελείται απ' αυτήν την εξέλιξη και ποιος κερδίζει. Και αν αυτοί που ωφελούνται είναι λίγοι και αυτοί που χάνουν είναι οι πολλοί, οι λαοί.

Κατά τη γνώμη μας λοιπόν, επειδή βρισκόμαστε και σε μια προεκλογική περίοδο, πρέπει τα κόμματα να παίρνουμε συγκεκριμένες θέσεις και να καταλαβαίνει ο κόσμος τι λέμε και να δίνουμε εξηγήσεις για μια σειρά φαινόμενα και όχι να τα προσπερνάμε.

Ενιαία πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν πρόκειται να υπάρξει διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σύμφυτη με τον ενδοκαπιταλιστικό ανταγωνισμό. Ενιαία Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι όσον αφορά την επίθεση σε βάρος του λαού. Ενιαία μπορεί να γίνει η Ευρώπη –δεν έχει γίνει- όσον αφορά τη συντονισμένη δράση των λαϊκών κινημάτων. Αλλά ενιαία Ευρώπη, που συμφέρει όλους και βοηθάει όλους, δεν μπορεί να γίνει. Και όταν λέω «Ευρώπη» εννοώ την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γιατί κατά τη γνώμη μας δεν μπορεί να ταυτίζεται η Ευρώπη με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρώπη είναι μία ήπειρος, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένας συγκεκριμένος διακρατικός συνασπισμός, σχηματισμός, που έχει συγκεκριμένα ιστορικά χαρακτηριστικά.

Μας είπε ο Πρωθυπουργός ότι οι διαφωνίες που υπάρχουν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι ενδεχομένως διαφορές κουλτούρας, αντίληψων κλπ. Θα αφαιρέσω τις δέκα καινούργιες χώρες, για τις οποίες μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι είναι άπειρες –δεν ισχυριζόμαστε κάτι τέτοιο. Οι διαφορές είναι διαφορές συμφερόντων. Και μάλιστα το καινούργιο που εμφανίστηκε τώρα στη Διακυβερνητική και στην τελευταία Σύνοδο της

συζήτησης του Ευρωσυντάγματος είναι ότι οξύνεται και μεγαλώνει ο ανταγωνισμός στον τομέα της άμυνας.

Εδώ και αν τα πράγματα είναι άσχημα! Η διαρθρωμένη συνεργασία που είναι κάτι πολύ χειρότερο, πολύ πιο ανεβασμένο και οξύτερο από την τετραμερή συνεργασία, ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου. Η διαρθρωτική συνεργασία ανάμεσα στις ισχυρές ιμπεριαλιστικές χώρες με τη συμμετοχή τώρα της Μεγάλης Βρετανίας, «το μακρύ χέρι» των Ηνωμένων Πολιτειών, έρχεται να απαντήσει στις ανάγκες ειδικών δράσεων, σύνθετων δράσεων. Εναντίον ποιών; Νέα Ιράκ προμηγνύονται!

Το συμπέρασμα που έβγαλε ο σκληρός πυρήνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι για να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό με τις Ηνωμένες Πολιτείες και όχι να τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, πρέπει να διαμορφώσει σκληροπυρηνικούς σχηματισμούς. Πάμε για οξύτατο ανταγωνισμό στην άμυνα και στο εσωτερικό της Ευρώπης και πέρα από την Ευρώπη. Για εμάς ανταγωνισμός στην άμυνα είναι στην ουσία ανταγωνισμός στην επίθεση, είναι πόλεμος, είναι εκβιασμός, είναι στρατιωτικές πιέσεις για τη συμμετοχή στη λεία.

Από αυτήν την άποψη η οποία μετεξέλιξη της Ευρώπης προσθέτει νέες απειλές στην υπόθεση της ειρήνης και στο δικαίωμα του κάθε λαού, ανεξαρτήτως της διεθνοποίησης, να επιλέγει το δικό του δρόμο οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης.

Εμείς πιστεύουμε ότι και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης το νήμα θα τεντώνεται, θα χαλαρώνει και θα έλθει η στιγμή που θα σπάσει. Το θέμα είναι να μη σπάσει το νήμα συνοδευόμενο με ένα πόλεμο που θα χύνουν οι λαοί το αίμα τους για τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστών, όπως λέμε εμείς και ως θεωρείται ξύλινη λέξη, γιατί αυτός είναι ο όρος, αλλά οι λαοί να καταβάλουν τις απαιτούμενες θυσίες για το δικαίωμά τους να ζήσουν σε μία Ευρώπη της κοινωνικής ευημερίας και της ειρήνης.

Θέσατε το θέμα της ενσωμάτωσης όσον αφορά στην Ελλάδα. Κατ' αρχήν η Ελλάδα βρίσκεται σε πορεία ενσωμάτωσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση προ πολλού. Θα ήταν καλό να γίνει μια συζήτηση –χρειάζονται και τέτοιες ιστορικού χαρακτήρα συζητήσεις- για να δούμε τα συν και τα πλην από αυτήν την ενσωμάτωση.

Εμείς δεχόμαστε ότι η Ελλάδα αναπτύχθηκε. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι' αυτό. Δεν είναι η Ελλάδα όπως ήταν πριν τριάντα ή σαράντα χρόνια. Βάζουμε, όμως, ένα ερώτημα, που ο χρόνος δεν μας επιτρέπει να απαντήσουμε: Δεν θα μπορούσε να αναπτυχθεί η Ελλάδα δίχως τις επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Να μιλήσουμε και για συγκεκριμένες φάσεις και με άλλο συσχετισμό δύναμης και με το σημερινό.

Αναπτύχθηκε η Ελλάδα. Είχε τίμημα αντιλαϊκό αυτή η ανάπτυξη; Είχε! Αν πάρουμε τη μείωση του αγροτικού πληθυσμού –μιλάμε για μείωση με όρους αρνητικούς για την αγροτιά- αυτή άρχισε να συμβαίνει όχι την τελευταία δεκαετία αλλά πιο πριν. Η δημιουργία «πόλεων τεράτων», δεν είναι άσχετη με την κυρίαρχη πολιτική στην Ελλάδα και τα ταξικά συμφέροντα στην Ελλάδα, αλλά είναι πολύ σχετική με τα κοινά ταξικά συμφέροντα της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανεργία δεν υπήρχε πριν; Τώρα υπάρχει και εμφανίζεται ως διαρθρωτικό πρόβλημα;

Για να δούμε και άλλα τιμήματα, που δεν φαίνονται. Η ανάπτυξη, για παράδειγμα, των βιομηχανικών κλάδων είναι ισόμετρη στην Ελλάδα, ανάλογα με τις δυνατότητες που έχει η εγχώρια παραγωγική βάση; Εάν υπήρχαν τέτοια προβλήματα παλαιότερα, τώρα έχουν οξυνθεί. Πού αναπτύσσεται η Ελλάδα; Μεταφορές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, δίκτυα.

Όμως, ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές ή άλλες αντιλήψεις, αν το δούμε από σοβαρή οικονομική πλευρά, ανάπτυξη σε μία χώρα είναι να δίνεται ώθηση σε όλες τις δυνατότητες της ανάπτυξης που έχει, όχι γιατί μπορεί μία χώρα να είναι πλήρως αυτάρκης, αλλά γιατί μία χώρα και μάλιστα σε ένα ασύμμετρο, αβέβαιο και ρευστό κόσμο, σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση τέτοιων και τόσων αντιθέσεων και ανταγωνισμών, πρέπει να μπορεί να σταθεί στα πόδια της, όχι για να απομονωθεί, αλλά για να μπορεί να διεκδικήσει μία θέση αμοιβαίου οφέλους σε αυτόν τον κόσμο με όσες χώρες μπορεί, για να μπορεί να εκμεταλλευτεί υπέρ του λαού τέτοιες αντιθέσεις και, εν πάση περιπτώσει, να μην είναι έρμαιο επιλογών που θα γίνονται σε στιγμές οξύνσης

της κρίσης.

Δηλαδή, για να δούμε: Έχουμε καταστροφή των παραγωγικών δυνάμεων της Ελλάδας σε περίοδο που το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν έχει μεγάλους ρυθμούς σε σχέση με το μέσο ευρωπαϊκό επίπεδο; Έχουμε. Η ανεργία δεν σημαίνει καταστροφή παραγωγικών δυνατοτήτων της Ελλάδας; Δεν είναι καταστροφή παραγωγικής δύναμης; Είναι ανάπτυξη; Η μερική απασχόληση δεν είναι απαξίωση; Η ετεροαπασχόληση και ο ευτελισμός των πτυχίων και της μόρφωσης σε σχέση με αυτό που απασχολείται – χωρίς να σημαίνει ότι υπάρχουν δουλειές ντροπής, αλλά μιλάω για την αξιοποίηση των επιστημονικών γνώσεων – δεν είναι πρόβλημα; Η έρευνα που γίνεται σήμερα στην Ελλάδα; Γίνεται η γενική βασική έρευνα σε τομείς που ωφελούν τον άνθρωπο ή γίνεται σε τομείς που ωφελούν την κερδοφορία;

Επομένως η ανάπτυξη έχει ταξικό χαρακτήρα και συνεπάγεται κατά τη γνώμη μας – πέρα από τους όποιους εκσυγχρονισμούς που θα μπορούσαμε να τους κάνουμε και χωρίς αυτές τις επιλογές – και καταστροφή παραγωγικών δυνατοτήτων και παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. Αυτό μπορεί να μη φαίνεται τώρα, θα φανεί όμως όταν δημιουργηθούν προϋποθέσεις και υπάρξει κύκλος βαθιάς κρίσης στην Ελλάδα – δεν πρόκειται να γλιτώσει την κρίση η Ελλάδα – ή αν θέλετε όταν γίνει η Ελλάδα αποθήκη βαθιάς οικονομικής κρίσης που θα περάσουν οι ισχυρές καπιταλιστικές χώρες. Και τότε όλα αυτά που λέμε δεν θα έχουν καμία αξία.

Είπατε, παραδείγματος χάρη, για τα διευρωπαϊκά δίκτυα. Κατ' αρχήν το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων δεν είναι καινούργιο. Ακόμα και στη δεκαετία του 1980 υπήρχε αυτός ο προγραμματισμός και δεν υλοποιήθηκαν. Και δεν υλοποιήθηκαν, διότι είτε δεν υπήρχαν χρήματα στο κράτος ή το μεγάλο κεφάλαιο δεν έδειξε το απαιτούμενο ενδιαφέρον.

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση λέει: «10% βάζουν τα κράτη-μέλη και 90% οι ιδιώτες». Βάζουμε το ερώτημα. Δεν απαντάμε κατηγορηματικά. Πάμε με το δικό σας κριτήριο. Είναι βέβαιο ότι οι ιδιώτες θα κάνουν το 90% των επενδύσεων; Οι ιδιώτες είναι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι. Δεν είναι μικροεπαγγελματίες. Θα μετρήσουν πού θα κάνουν τις επενδύσεις, αν θα τις κάνουν στην Ευρώπη ή στη Νοτιοανατολική Ασία ή αν θα πάνε κάπου αλλού. Θα τα κάνουν όλα; Και αν τα κάνουν, σε ποιους θα ανήκουν αυτά τα δίκτυα; Στους ιδιώτες. Το 90% των κεφαλαίων. Αυτά τα διευρωπαϊκά δίκτυα θα είναι για την ανάπτυξη των λαών; Εδώ που τα λέμε και με το δικό τους από την πλευρά των δικών τους συμφερόντων – εμείς είμαστε αντίπαλοι αυτών των συμφερόντων – θα τα ρυθμίσουν όπως αυτοί θέλουν. Εμφανίζεται δηλαδή ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τώρα ένα μεγάλο «ατού».

Η γνώμη μας είναι ότι όλα τα «ατού» που εμφανίζουν αυτοί οι καπιταλιστικοί συνασπισμοί, αυτές οι μορφές συνεργασίας για τους λαούς, για μεν τους λαούς σημαίνει κοινωνική ρεβάνς, αφαίρεση κεκτημένων και όξυνση των οικονομικών, κοινωνικών και δημοκρατικών προβλημάτων, αλλά τελικά δεν πρόκειται να είναι «ατού» ούτε για το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα. Θα μετατραπούν σε αδυναμία του. Εμείς βεβαίως δεν σκάμε για την επιβίωση και την ισχυροποίηση του καπιταλιστικού συστήματος. Μας ενδιαφέρει όμως ακριβώς η κρίση του συστήματος να αξιοποιείται από το κίνημα και να μην πέφτει στις πλάτες των εργαζομένων.

Η γνώμη μας είναι ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα υπάρχουν ομάδες συμμάχων, ομάδες αντιπάλων που θα αναδιτάσσονται. Εδώ να δούμε και μια άλλη πλευρά. Η Ελλάδα στήριξε την ανάπτυξη της αυτά τα χρόνια σε ορισμένους παράγοντες που είχαν το χαρακτήρα της συγκυρίας, παραδείγματος χάρη στην κατάσταση που επικρατούσε στα Βαλκάνια με την επιστροφή του καπιταλισμού, με την αναρχία που επικράτησε, με ένα μεσοδιάστημα όπου υπήρχε τέλμα. Όμως και η αστική τάξη των χωρών αυτών ανασυγκροτείται. Δεν είναι κορόιδο. Ανασυγκροτείται.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Η Ελλάδα έκανε πολλή «λάντζα» στα Βαλκάνια για να βοηθήσει – εν πάση περιπτώσει – όχι τους λαούς, αλλά την κατάσταση και την εξέλιξη. Τώρα που τα πράγματα αρχίζουν και διευθετούνται, διότι και αυτό το χάος που υπήρχε δεν συνέφερε, μπαίνουν οι πιο ισχυρές δυνάμεις. Εκεί που

έμπαιναν τα ελληνικά κεφάλαια και οι Έλληνες επιχειρηματίες και έκαναν τις εξαγωγές, τώρα θα μπουν οι Γερμανοί, θα μπουν οι Γάλλοι και άλλοι. Και γιατί να μην μπουν, με βάση τα δικά τους συμφέροντα;

Πέρα από το κυριότερο, που θα έχουμε επιδείνωση της θέσης του ελληνικού λαού, θα καταστραφούν και οι επιχειρηματίες.

Θα πούμε για άλλη μια φορά ότι αυτοί οι επιχειρηματίες δεν θα πεθάνουν στην ψάθα. Έχουν φτιάξει περιουσίες και για τα εγγόνια τους και για τα δισέγγονά τους. Μιλάμε όμως για την πορεία των εξελίξεων, γι' αυτόν τον όμορφο κόσμο που μας περιγράψατε.

Δεν είστε μόνο εσείς που έχετε αυτήν την ευρωλαγνεία. Στη Βουλή είναι η πλειοψηφούσα άποψη. Και όσοι ασκούν κριτική στη Βουλή για τα κοινωνικά προβλήματα συνήθως τα ανάγουν σε θέματα διαχείρισης.

Όχι, εμείς δεν θα πούμε ότι η ΠΑΣΟΚική διαχείριση ευθύνεται για τα προβλήματα. Είναι η πασοκική πολιτική, είναι η νεο-δημοκρατική πολιτική, είναι η στρατηγική του κεφαλαίου. Ποικιλία στη διαχείριση δεν μπορεί να υπάρξει.

Γίνεται πολύς λόγος για τα τιμήματα των ιδιωτικοποιήσεων. Τα πουλήσαμε τόσο – τόσο, πήραμε τα λεφτά και αντί να τα βάλουμε εκεί, τα βάλαμε εκεί. Έχει φύγει τις τελευταίες μέρες η συζήτηση για το αν η ιδιωτικοποίηση μια κρατικής, έστω καπιταλιστικής, επιχείρησης βοηθά την παραγωγική βάση της χώρας, βοηθά την αντιμετώπιση της ανισομετρίας, βοηθά την αντιμετώπιση των εντάσεων που θα υπάρξουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βοηθά την αντιμετώπιση προβλημάτων σε σχέση με τις συνέπειες των κύκλων κρίσης που έρχονται. Εδώ δεν γίνεται καμία συζήτηση. Σημασία έχει το τίμημα, το πάνω κάτω. Μα, εδώ που τα λέμε, άντε βρες άκρη με το τίμημα. Εδώ ένα σπίτι έχεις, ένα δυάρι, ένα τριάρι και μπορεί να το πουλήσεις και είκοσι εκατομμύρια και είκοσι πέντε εκατομμύρια. Μπορεί να το πουλήσεις αν έχεις ανάγκη και δεκαπέντε εκατομμύρια. Εν πάση περιπτώσει, μπορεί να υπάρξουν ωφέλιμες επενδύσεις από την εκποίηση τομέων στρατηγικής σημασίας;

Η γνώμη μας είναι ότι τα πράγματα για τους λαούς θα χειροτερεύουν. Ενδεχομένως κάποιες ισχυρές καπιταλιστικές χώρες στην Ευρώπη, χρησιμοποιώντας και την ευρωπαϊκή αγορά και ιδιαίτερα των νέων χωρών, μπορεί να καταφέρουν να τα βγάλουν πέρα στον ανταγωνισμό με τις ΗΠΑ. Και μην ξεχνάμε ότι οι ΗΠΑ είναι υπερχρεωμένες. Και εδώ δεν παίρνετε υπόψη αν οι ΗΠΑ έχουν κρίση και τι συνέπειες έχει αυτό για την Ευρώπη.

Το θέμα για μας είναι το βιοτικό επίπεδο του λαού, το δικαίωμά του στη δουλειά, το δικαίωμά του σε δωρεάν κοινωνικές υπηρεσίες υγείας, παιδείας κλπ., το δικαίωμά του στον ελεύθερο χρόνο, το δικαίωμά του στην ανάπτυξη, το δικαίωμά του σε μία υγιή κοινωνική πολιτική και πολιτιστική ατμόσφαιρα, το δικαίωμά του στη δημοκρατία, το δικαίωμά του στην απεργία. Εμείς αυτά μετράμε. Παρακολουθούμε βεβαίως όλη τη λειτουργία του συστήματος και την κατάσταση, διότι ξέρουμε ότι όταν το κεφάλαιο στριμώχνεται θα τα φορτώσει στους εργαζόμενους. Αυτό μας απασχολεί πάρα πολύ.

Η θέση μας παραμένει πάγια. Για μας προοδευτική, ριζοσπαστική, θετική πολιτική είναι αυτή που δίνει ώθηση στην ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της χώρας. Μας παραγωγικής βάσης που νοείται και θεωρείται λαϊκή περιουσία. Ο λαός παράγει τον πλούτο, στο λαό ανήκει. Βεβαίως είναι δρόμος προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά κατά τη γνώμη μας, αν δεν έχεις προοπτική δεν μπορείς να καθορίσεις και την πάλη σήμερα. Επομένως οι λαοί πρέπει να ορθώσουν μέτωπα πάλης, όχι κατά της διαχείρισης που ασκείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά κατά της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αυτά τα μέτωπα πάλης πρέπει να έχουν αποτελέσματα σε αλλαγή συσχετισμού σε εθνικό επίπεδο. Διαφορετικά η Ευρωπαϊκή Ένωση καλά κρατεί παρά τις αντιθέσεις της και ούτε πρέπει να περιμένουμε να πέσει από το εσωτερικό της σάπισμα. Αυτό δεν θα γίνει ποτέ αν δεν παρέμβουν οι λαοί.

Τέλος, να σταθώ σε ένα επίκαιρο θέμα των ημερών που σχετίζεται και με τη Σύνοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η Ευρωπαϊκή Ένωση και το δίκαιο των λαών, η εξασφάλιση της ειρήνης.

Συνεδριάζατε. Μα, ούτε μια κουβέντα καταδίκης για την επί-

θεση στη Συρία και στο Λίβανο από την πλευρά των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν συμφέροντα ευρωπαϊκά στην περιοχή δεν τολμήσατε να πείτε ούτε μια κουβέντα.

Μπορεί να θέλουν τον απογαλακτισμό όχι εσείς, αλλά η Γερμανία, η Γαλλία, από τις ΗΠΑ αλλά τον θέλουν για να αντικαταστήσουν τις ΗΠΑ ή δεν τον θέλουν όσο δεν αισθάνονται ικανές να διεκδικήσουν έναν τέτοιο ρόλο.

Το ψήφισμα που βγήκε για το παλαιστινιακό είναι ακόμη χειρότερο από όλα τα προηγούμενα. Φρικτή είναι η πολιτική των ίσων αποστάσεων. Τώρα, όμως, είναι καθαρό: Νομιμοποιείτε τις καταστροφές που κάνει το κράτος του Ισραήλ, η κυβέρνηση του.

Τέλος, υπάρχει ένα μεγάλο ζήτημα. Απλώς το θέτω. Είπατε ότι κάνουμε μία ομοσπονδία όπου η εθνοκρατική οργάνωση διατηρείται αλλά πάμε για υπερεθνικές αποφάσεις. Το επίπεδό μου μπορεί να είναι τέτοιο που να μην καταλαβαίνει αυτή τη συνύπαρξη τόσο αντιφατικών ιδεών. Κατά τη γνώμη μας διακρατικές θα είναι οι αποφάσεις, θα φέρνουν τη σφραγίδα των ισχυρών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Δεν θα είναι ισότιμες. Και περισσότερους Βουλευτές να έχουν οι μικρότερες χώρες, δεν πρόκειται να αλλάξει ο αυταρχισμός στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλάστε σε αυτές τις χώρες δεν νοιαστήκατε που όλοι έχουν στερηθεί το δικαίωμα ψήφου. Με μειοψηφίες δημοψηφίσματα μπήκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά εν πάση περιπτώσει. Ισχύει όμως η έννοια «κυριαρχικά δικαιώματα» σε κάθε χώρα; Βεβαίως αν θέλετε στη δική μας ιδεολογία και οπτική και μάλιστα όχι τώρα, αλλά ακόμη από την περίοδο του Μαρξ υπήρχε αυτό. Κάποτε δεν θα υπάρχουν σύνορα, κάποτε ο κόσμος θα γίνει ενιαίος. Κάποτε. Αυτό όμως δεν μπορούν να το αποφασίσουν ούτε οι κομμουνιστές ούτε οι σοσιαλιστές ούτε οι καπιταλιστές. Είμαστε όμως πολύ, πολύ μακριά, μάλιστα είμαστε σε έναν κόσμο που κυριαρχείται από συγκεκριμένες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις οι οποίες μάλιστα συζητούν τώρα –αυτό έγινε και στο Κανκούν– να υπάρχει απελευθέρωση αγοράς και ταυτόχρονα να μπουν προστατευτικά τείχη για να προστατέψουν τις οικονομίες τους οι ισχυρές καπιταλιστικές χώρες. Η έννοια «κυριαρχικά σύνορα», «κυριαρχικά δικαιώματα» υπάρχει ή όχι; Για μας υπάρχει. Θέλουμε κάποτε να καταργηθούν. Ας το αφήσουμε στις μελλοντικές γενιές να το βρουν και στο θεωρητικό σχήμα και σε όλα τα άλλα.

Πού πάμε τώρα; Η διαρθρωμένη συνεργασία, η νατοϊκή πολιτική, το νατοϊκό δόγμα μέσα στο οποίο εμείς είμαστε σούμπιτοι μπασμένοι, η αλλαγή του δόγματος των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας, όπου κύρια αποστολή είναι οι εξωτερικές επιχειρήσεις, η μείωση των Ενόπλων Δυνάμεων που δεν γίνεται γιατί εκτιμάμε ότι χρειαζόμαστε λιγότερες –δεν θα είχαμε αντίρρηση να μειωθούν αν χρειαζόνταν λιγότερες– αλλά κυρίως γίνεται διότι ο προσανατολισμός και η κύρια αποστολή των Ενόπλων Δυνάμεων είναι τα ευέλικτα μικρά σχήματα ενταγμένα στη νατοϊκή πολιτική ή ενδεχομένως στον ευρωστρατό πάλι με νατοϊκή ομπρέλα; Πού πάμε; Έχουμε τη συμφωνία με την Τουρκία για το Αιγαίο στο όνομα των Ολυμπιακών Αγώνων και το FIR κλπ., κλπ. Βεβαίως είμαστε υπέρ της εξομάλυνσης των σχέσεων με την Τουρκία, βεβαίως είμαστε υπέρ του διαλόγου και πάνω απ' όλα υπέρ της ειρηνικής συνύπαρξης και οπωσδήποτε της φιλίας και αλληλεγγύης και των δύο λαών. Αλλά προς τι αυτό το πνεύμα χαράς που κυριαρχεί; Μπορούν συγκυριακά οι ανταγωνισμοί συμφερόντων που υπάρχουν, να εξομαλυνθούν. Πώς ξέρουμε όμως τι θα γίνει αύριο;

Εμείς θα θέλαμε μία απάντηση στο αν υπάρχει η έννοια «κυριαρχικά δικαιώματα». Η έννοια «σύνορα» υπάρχει; Θα συνεχίσουμε να ζούμε με χάρτες χωρίς σύνορα;

Τέλος, δεν δίνουμε σε κανένα το δικαίωμα και σε καμία όταν εμείς μιλάμε για σύνορα και κυριαρχικά δικαιώματα να το ερμηνεύουν ως τάση εθνικής απομόνωσης από διεθνοποιήσεις κλπ. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι το εθνικό πεδίο πάλης είναι ένα πεδίο πάλης, μαζί με τη συντονισμένη διεθνή συνεργασία, που μπορεί και πρέπει να καταφέρει σοβαρά χτυπήματα σε αυτόν τον ιμπεριαλιστικό διεθνισμό και στη λογική που λέει «επεμβαίνω όταν σε μία χώρα δεν μου αρέσει η Κυβέρνηση, όταν δεν μου αρέσουν οι μεταρρυθμίσεις που κάνει, όταν δεν μου αρέσει η επι-

λογή ενός λαού». Εμείς ακριβώς πιστεύουμε ότι αυτό το παγκόσμιο κίνημα, το αντιιμπεριαλιστικό, το αντικαπιταλιστικό θα αποκτήσει δύναμη και θα έχει αποτελέσματα, αν δώσει τη δυνατότητα σε κάθε χώρα να επιβάλει τα δικά της χτυπήματα σε αυτήν την παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Και με αυτήν την έννοια θέλουμε τα σύνορα και τα κυριαρχικά δικαιώματα, για να έχει το δικαίωμα ο ελληνικός λαός να αποφασίζει αυτό που θέλει –ακόμη κι αν δεν μας αρέσει– και αυτό το δικαίωμα να το αναγνωρίσουμε σε κάθε λαό.

Τότε μπορούμε να μιλάμε για εξάλειψη των εστιών πολέμου και για πραγματικό διεθνισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Το λόγο έχει ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας):

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά που συμβαίνουν στο διεθνές περιβάλλον αλλά και όσα συντελούνται στο εσωτερικό της χώρας, δεν επιτρέπουν εφησυχασμούς άκριτες αισιοδοξίες και από την άλλη πλευρά εύκολους μηδενισμούς. Βρισκόμαστε σε περίοδο έντασης και ρευστότητας. Κάθε μέρα θα εκδηλώνονται, με σκληρό τρόπο, τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, που προκύπτουν από τις εφαρμοζόμενες πολιτικές, από τα σοβαρά αδιέξοδα του πολιτικού συστήματος, και από τις σύνθετες και ιστορικής σημασίας διεργασίες, που γίνονται στην Ευρώπη, τόσο σε επίπεδο κρατών όσο και σε επίπεδο κοινωνιών.

Μετά από τον πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία και στο Κόσοβο που βαφτίστηκε ανθρωπιστικός, μετά τον πόλεμο στο Αφγανιστάν που βαφτίστηκε αντιτρομοκρατικός-προληπτικός, μετά τον πόλεμο στο Ιράκ που βαφτίστηκε απελευθερωτικός, είναι φανερό πια και αποκρουστικό το πρόσωπο του διαρκούς πολέμου, που σπρώχνει την ανθρωπότητα στον εφιάλτη της ανασφάλειας και στον φαύλο κύκλο της αποσταθεροποίησης. Το δόγμα Μπους, για το νέο αμερικανικό αιώνα, δεν είναι το επίφοβο «αυγό του φιδιού» για μελλοντικές δοκιμασίες της ανθρωπότητας, αλλά είναι η καθημερινή οπισθοδρόμηση της διεθνούς κοινότητας σε συνθήκες επικίνδυνες, σε συνθήκες βαρβαρότητας.

Σε αντίθεση, λοιπόν, με την Κυβέρνηση που είναι ευχαριστημένη, εμείς δεν είμαστε ικανοποιημένοι από τη στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελληνικής Κυβέρνησης σε αυτό το μεγάλο ζήτημα του διαρκούς πολέμου, έτσι όπως υπαγορεύεται αυτή η πρακτική από την πολιτική των ΗΠΑ. Δεν είμαστε ευχαριστημένοι από την ένοχη σιωπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις διαφαινόμενες απειλές εναντίον του Ιράν, στις επιθέσεις εναντίον της Συρίας, στα εγκλήματα που συντελούνται με την εξολόθρευση των Παλαιστινίων από τον Σαρόν και από την αποδυνάμωση κάθε δημοκρατικής και φιλειρηνικής δύναμης, εντός του λαού του Ισραήλ.

Ποια είναι η πρωτοβουλία και η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ελληνικής Κυβέρνησης; Μετά τη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση που βαφτίστηκε από πολλούς ιστορική νομιμότητα, μετά την καθιέρωση της ανταγωνιστικότητας που παραμέρισε την κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη, μετά την ενιαία σκέψη προσαρμογής στον οικονομισμό της αγοράς, που θέλησε να καταργήσει και το δημιουργικό ρόλο της πολιτικής πανηγυρίζοντας για το τέλος της Αριστεράς, είναι φανερό, πια, σε όλες τις κοινωνίες και σε όλους τους λαούς, ότι οι ιδεολογισμοί και οι μυθολογίες του νεοφιλελευθερισμού δεν λύνουν τα προβλήματα της κοινωνίας και της δημοκρατίας. Δεν μπορούν να αχρηστεύσουν ιδεολογικές και πολιτικές αξίες που συγκροτούν τον πολιτισμό της ανθρωπότητας, τον πολιτισμό της Ευρώπης. Δεν μπορούν να καταργήσουν αξίες και ιδανικά που εμπνέουν τα βασανιστικά οράματα του δημοκρατικού σοσιαλισμού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Είμαστε αντίθετοι σε αυτό που συντελείται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κυβέρνηση είναι ευχαριστημένη. Και η Νέα Δημοκρατία είναι ευχαριστημένη. Εμείς είμαστε αντίθετοι με την αναγόρευση του νεοφιλελευθερισμού σε ευρωπαϊκό κοι-

νωνικοπολιτικό σύστημα, όπως γίνεται στο σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος στα άρθρα 3 και 4. Είμαστε αντίθετοι γιατί εμείς θέλουμε τα ιδανικά και το περιεχόμενο ζωής του δημοκρατικού σοσιαλισμού. Και αν κάποια κόμματα σοσιαλδημοκρατικά στην Ευρώπη θεωρούν τις ιδέες του δημοκρατικού σοσιαλισμού ξεπερασμένες και ενοχλητικές τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης είναι δικαίωμά τους να μεταλλάσσονται.

Αλλά δεν συμφωνούμε με το να καθιερωθεί, ως κοινωνικοπολιτικό σύστημα της Ευρώπης στο Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, ο νεοφιλελευθερισμός.

Σήμερα, μετά από οκτώ χρόνια διακυβέρνησης της χώρας από τον κ. Σημίτη και από τις ισχυρές κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, όλοι βλέπουν ότι αυτή η κυβερνητική πολιτική, για την οποία η Κυβέρνηση κατ'επανάληψη ναρκισσεύεται, οδηγεί την κοινωνία σε καθολική δυσφορία, αναστάτωση. Οδηγεί το πολιτικό σύστημα σε προκλητικές φαυλότητες και μεγαλύτερη αναξιοπιστία. Στρέφεται εναντίον της ριζοσπαστικής Αριστεράς και των κοινωνικών κινημάτων, που αμφισβητούν το περιεχόμενο του νεοφιλελευθερισμού, με τον παραδοσιακό αυταρχισμό, των παλαιοκομματικών κυβερνήσεων.

Να πάμε και σε πιο σοβαρές διαπιστώσεις. Δεν εμπνέει τους νέους. Απογοητεύει την προοδευτική πλειοψηφία κατά μεγάλο μέρος, αλλά και μεγάλο μέρος οπαδών του ΠΑΣΟΚ, που έχουν άλλη δημοκρατική και κοινωνική κουλτούρα.

Μέσα σ' αυτό, λοιπόν, το εσωτερικό πλαίσιο η σημερινή συζήτηση δεν είναι συζήτηση ρουτίνας, ούτε είναι συζήτηση τεχνοκρατικής ενημέρωσης. Το ευρωπαϊκό εγχείρημα βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο ευρύτατων συζητήσεων, γιατί αφορά ταυτόχρονα την Ευρώπη, ως σύνολο, αλλά και το μέλλον της ίδιας της ανθρωπότητας, που πορεύεται σε επικίνδυνους δρόμους, μέσα από τον οδικό χάρτη του νεοφιλελευθερισμού και της προσαρμογής στον ευρωατλαντισμό.

Είναι ελκυστική η εποχή μας για όλα όσα συντελούνται στις τεχνο-επιστήμες αλλά είναι και επίφοβη. Είναι κρίσιμη συγκυρία. Ζούμε περιόδους σαν αυτές μέσα από τις οποίες γίνονται και μεγάλες ανατροπές και μεγάλες αλλαγές. Το πώς θα πορευθεί η χώρα, είναι ένα θέμα που δεν πρέπει να ξαναγυρίσουμε γιατί έχει οριστικά αποσφηνιστεί. Οι εθνικοί δρόμοι για τον ιδεατό κόσμο και την μελλοντική ευτυχία δεν υπάρχουν. Υπάρχει η αλληλεγγύη, η συνεργασία, η συνύπαρξη, οι συναντήσεις κρατών και λαών, που εξασφαλίζουν τη διπλή νομιμοποίηση. Και τη νομιμοποίηση σε επίπεδο κράτους και σε επίπεδο λαών, κοινωνιών.

Είναι, λοιπόν, σήμερα αναγκαίο να επισημάνουμε ότι οι εξελίξεις είναι σοβαρότατες. Διευρύνθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση με δέκα νέα μέλη και με την Κύπρο πλέον στους κόλπους της ευρωπαϊκής οικογένειας των εικοσι πέντε. Η συνέλευση για το μέλλον της Ευρώπης ολοκλήρωσε τις εργασίες της και το προτεινόμενο Σύνταγμα συζητιέται στη διακυβερνητική. Όμως την ίδια ώρα, η Σουηδία απορρίπτει με δημοψήφισμα την είσοδό της στη ζώνη του ευρώ και στην Ελβετία αναδεικνύεται η ακροδεξιά, ενώ τεράστιες κινητοποιήσεις πραγματοποιούνται όχι μόνο στη Γαλλία και στη Γερμανία αλλά ακόμα και στην Αυστρία, μετά από πολλά χρόνια.

Έχουν τίποτα το κοινό αυτά τα, φαινομενικώς αντιφατικά μεταξύ τους, γεγονότα; Εμείς πιστεύουμε ότι κοινός παρανομαστής είναι η απόπειρα των ευρωπαϊκών λαών, να υπερασπιστούν με τον έναν ή τον άλλον τρόπο το επίπεδο ζωής που έχουν κατακτήσει, το κοινωνικό μοντέλο, γιατί νιώθουν ότι αυτό το μοντέλο απειλείται από τη συνέχιση της σημερινής πολιτικής στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρατηρείται και κάτι άλλο ακόμα. Η απόσταση που χωρίζει τις τεχνοκρατικές «ελίτ», του κέντρου των Βρυξελλών και της Κομισιόν, η απόσταση αυτή μεταξύ ευρωπαϊκών ελίτ της Κομισιόν και ευρωπαϊκών κοινωνιών, παραμένει μεγάλη, εάν δεν μεγαλώνει ακόμα περισσότερο. Είναι φανερό πως οι Σουηδοί δεν πείθονται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να τους διασφαλίζει το επίπεδο κοινωνικής προστασίας, που έχουν κατακτήσει. Οι Ελβετοί νιώθουν ότι απειλούνται και αυτό το αποδίδουν, λανθασμένα, στη μετανάστευση αναπτύσσοντας ξενοφοβικά αντανακλαστικά, όπως συνέβη παλαιότερα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στη Γαλ-

λία, Γερμανία και την Αυστρία οι εργαζόμενοι νιώθουν απειλούμενοι από τις ίδιες της Κυβερνήσεις τους και τις πολιτικές που εφαρμόζουν, πολιτικές που αποδομούν το κοινωνικό κράτος με την αναδιάρθρωση πρώτα των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών συστημάτων.

Και επειδή μίλησα για την Ελβετία και τα ξενοφοβικά σύνδρομα που αναπτύσσονται, με την ευκαιρία ενός ζητήματος που δεσπόζει και από πλευράς επικαιρότητας, δεν παίρνει τη γενναία πρωτοβουλία η Κυβέρνηση, με διακομματική συνεννόηση και στήριξη, ώστε να λυθεί αυτό το πρόβλημα του μαθητή αλβανικής καταγωγής, ο οποίος επειδή έχει αλβανική καταγωγή γίνεται πολίτης δεύτερης και τρίτης κατηγορίας; Να λύσουμε αυτό το θέμα με διακομματική στήριξη, με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, για να μη δημιουργούνται τέτοια ζητήματα τα οποία και δηλητηριάζουν την ελληνική κοινωνία και μας εκθέτουν στο εξωτερικό. Αυτά είναι τα κρίσιμα θέματα πάνω στα οποία πιστεύω ότι μπορούμε να κάνουμε ένα νηφάλιο και ουσιαστικό διάλογο.

Πού κατευθύνεται σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση; Ο κύριος Πρωθυπουργός είπε ότι αν συνεχιστεί με την ίδια πορεία, τότε λέμε κατηγορηματικά όχι. Δεν πρέπει να πάει έτσι. Την ίδια ώρα, όμως, προτείνει τη συνέχιση της ίδιας πορείας. Αυτή είναι η πολιτική αντίφαση και το πολιτικό αδιέξοδο.

Το περιεχόμενο των επιλογών που κυριαρχούν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, ευθυγραμμίζονται απόλυτα με το νεοφιλελεύθερο μοντέλο. Και εδώ είναι τεράστιες οι ευθύνες της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας η οποία έχει μεταποτιστεί σε νεοσοσιαλιστικές θέσεις, με συνέπεια οι πολιτικές της να προσομοιάζουν προς αυτές των παραδοσιακών νεοφιλελεύθερων κομμάτων. Δεκατρείς ήταν οι σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις των δεκαπέντε και δεν τόλμησαν ούτε μία μεταρρυθμιστική παρέμβαση. Προσαρμόστηκαν. Αυτό συνέβη στην Ευρώπη, αυτό συμβαίνει και στη χώρα μας. Υπάρχει σύγκλιση των πολιτικών ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία και η όποια πόλωση για την εκλογική αναμέτρηση, δεν συγκυλίπτει αυτήν την παραλληλότητα των επιλογών και των προγραμμάτων.

Τόσο, λοιπόν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και στη χώρα μας, οι κοινωνίες, οι λαοί αναζητούν δυνατότητες διαφορετικής πολιτικής με κοινωνικές, δημοκρατικές και οικολογικές προτεραιότητες. Αναζητούν ριζοσπαστικές αμφισβητήσεις των στερεότυπων του νεοφιλελευθερισμού. Αναζητούν δυνάμεις οι οποίες θα μπορούσαν να στηρίξουν την πρόταση αυτής της εναλλακτικής πορείας στους χώρους της ριζοσπαστικής Αριστεράς των Κοινωνικών Κινήσεων και της Οικολογίας. Οι πολίτες της Ευρώπης διεκδικούν τη διαφορετική Ευρώπη. Θέλουν διαφορετικό τρόπο άσκησης της πολιτικής, διαφορετική ηθική αγωνιστικής δράσης και στάσης ζωής. Να, γιατί η σημερινή πραγματικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εμπνέει την πλειοψηφία των ευρωπαϊκών λαών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίθει η Ευρώπη από ατζέντες και χάρτες σύγκλισης. Δύο χιλιάδες έξι η γαλλική Κυβέρνηση, 2008 η ελληνική Κυβέρνηση, 2010 η γερμανική Κυβέρνηση. Μόνο που οι ατζέντες και οι χάρτες αντιστρέφουν την πραγματικότητα και επιχειρούν να ξεγελάσουν τους Ευρωπαίους πολίτες. Αυτό που υπόσχονται είναι περισσότερος νεοφιλελευθερισμός και περισσότερες ανισότητες.

Πραγματικότητα είναι η συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους, η απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων, οι μαζικές απολύσεις, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, η εμπορευματοποίηση της υγείας, της παιδείας και οι αλόγιστες και εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις δημόσιων περιουσιακών στοιχείων και δημόσιων αγαθών, που προκαλούν έντονες αντιδράσεις, όπως έντονες αντιδράσεις προκάλεσαν και προκαλούν οι συμμαχίες των «προθύμων» για την εισβολή και κατοχή του Ιράκ, η συμμόρφωση με τα δόγματα των «προληπτικών πολέμων» της υπερσυντηρητικής κυβέρνησης Μπους, η ολέθρια πολιτική Σαρόν στη Μέση Ανατολή, η υποβάθμιση του ΟΗΕ και η περιφρόνηση του Διεθνούς Δικαίου. Δείγματα και αυτά της υποταγής και της ευθυγράμμισης των σημερινών ευρωπαϊκών ηγεσιών στα πλαίσια και τα κελεύσματα της πολιτικής των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Μόλις την προηγούμενη Κυριακή, ο Ζακ Ντελόρ σε συνέντευξή του δήλωνε ότι «δεν υπάρχει πια για την Ευρώπη εκείνη η πίστη που διακατείχε μεγάλους πολιτικούς ηγέτες και τους επέτρεπε να κινούν βουνά». Η δήλωση αφορά βεβαίως και τη δική μας Κυβέρνηση και τις άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Γιατί πώς, με ποιον τρόπο παρεμβαίνει και συμβάλλει η Ελλάδα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις, αφού όντως αποτελεί ισότιμο μέλος, και όπως διατείνεται ο κύριος Πρωθυπουργός, και ισχυρό μέλος;

Χαρακτηριστικά δείγματα γραφής δόθηκαν κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας. Η Κυβέρνηση σε όλη την περίοδο προπαρασκευής της εισβολής στο Ιράκ οχυρώθηκε πίσω από το ρόλο της ως «Προεδρεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και ακολούθησε μία γραμμική ισορροπία ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και τις ευρωπαϊκές χώρες που αντιτάσσονταν εξαρχής στον πόλεμο, δηλαδή στη μονομερή εισβολή. Ζημίωσε έτσι και τη χώρα μας και την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί εξαιτίας του πολέμου στο Ιράκ οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής πέτυχαν να διασπάσουν την ενότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να την αποδυναμώσουν πολιτικά. Δεν βγήκε ισχυροποιημένη η Ευρωπαϊκή Ένωση. Διασπασμένη βγήκε, ηθικά εκτεθειμένη και πολιτικά αποδυναμωμένη.

Και εμείς που από το 1980 ως χώρος ανανεωτικής Αριστεράς και ευρύτερης Αριστεράς λέμε για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό, δεν θέλουμε αυτήν τη διαρκή ηθική, στρατηγική, πολιτική έκπτωση του εγχειρήματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Παρείχε η Κυβέρνηση παράνομες διευκολύνσεις σε έναν παράνομο πόλεμο, κατά παράβαση των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και κατά παράβαση του ελληνικού Συντάγματος, όχι από συμβατική υποχρέωση αλλά από πολιτική επιλογή, σε αντίθεση με τα αισθήματα της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού αλλά και των λαών της Ευρώπης.

Άκουσα τον κύριο Πρωθυπουργό να λέει «ήταν καλή η συνάντηση που είχα με τον κ. Μπους ως Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Για μας αποτελεί όνειδος το γεγονός ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός ως προεδρεύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπέγραψε στην Ουάσινγκτον, με πρόσχημα την τρομοκρατία, την απαράδεκτη συμφωνία δικαστικής αρωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ και πρόσφατα τη συμφωνία Ελλάδας-ΗΠΑ για τα προσωπικά δεδομένα.

Με τις πράξεις της αυτές η Κυβέρνηση αποκλίνει επικίνδυνα από το σεβασμό των κοινωνικών δικαιωμάτων και από τις αρχές του κράτους δικαίου, που δεν είναι το οποιοδήποτε κράτος του οποιουδήποτε δικαίου, είναι το δημοκρατικό κράτος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Συγκλίνει εξίσου επικίνδυνα με τις κυρίαρχες νεοφιλελεύθερες πολιτικές της περιστολής των δικαιωμάτων και των ελευθεριών και ουσιαστικά πάει πίσω από τον ευρωπαϊκό νομικό πολιτισμό, αλλά και από τον ελληνικό νομικό πολιτισμό.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής για την ενημέρωση των συναδέλφων μία εργασία από το ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τις συμφωνίες έκδοσης και αμοιβαίας δικαστικής αρωγής μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ του κ. Σπηλιωτόπουλου, των κυριών Κουκούλη, Αλίκης Μαραγκοπούλου, που είναι και πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Να ρωτήσω: Αυτές οι συμβάσεις θα έρθουν για κύρωση στη Βουλή; Γιατί αυτές οι συμβάσεις παραβιάζουν συνταγματικές εγγυήσεις του ελληνικού κράτους και παραβιάζουν και διεθνείς συνθήκες από τη Σύμβαση της Ρώμης μέχρι τη Συνθήκη της Γενεύης για Άσυλο και Έκδοση και για άλλα ζητήματα, που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Και είναι κατηγορηματική η θέση όλων των ειδικών, ότι οι Συνθήκες αυτές δημιουργούν οξυτάτα προβλήματα σχετικά με την προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου κατά το διεθνές δίκαιο, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και το ελληνικό Σύνταγμα. Όπως είπα προηγουμένως, δημιουργούν και σοβαρά προβλήματα συνταγματικότητας. Θέλω από τον κύριο Πρωθυπουργό να πει στη δευτερολογία του αν θα φέρει αυτές τις συμφωνίες για συζήτηση και κύρωση στη Βουλή, γιατί τις υπέγραψε χωρίς να συμβουλευτεί ούτε την Εθνική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, επικεφαλής της οποίας είναι η κ. Μαραγκοπούλου.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήματων της Οικολογίας κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Την ίδια πολιτική της τήρησης των ισορροπιών ακολουθεί η κυβέρνηση και στις διεργασίες για τη συνταγματική συνθήκη. Οι παρεμβάσεις της παραμένουν κυρίως σε θεσμικού χαρακτήρα ζητήματα, όπως ο ορισμός των επιτρόπων, η ειδική πλειοψηφία, η εναλλασσόμενη προεδρία, η θέση Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης και άλλα, προβλήματα λειτουργικά, σοβαρά, όχι ασήμαντα, αυτά προβάλλονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και αυτά παρουσιάστηκαν και κατά τη Σύνοδο Κορυφής στη Θεσσαλονίκη του περασμένου Ιουνίου μαζί με το χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Δεν υποτιμάμε, όπως είπα προηγουμένως, τη σημασία αυτών των θεμάτων, οφείλουμε όμως να τονίσουμε ότι το τρίτο μέρος της συνταγματικής συνθήκης απουσίαζε από τη Σύνοδο της Θεσσαλονίκης και δόθηκε στη δημοσιότητα τον Σεπτέμβριο. Και αυτό το τρίτο μέρος είναι που αποτελεί το σκληρό πυρήνα της Συνθήκης, αφού συνταγματοποιεί το νεοφιλελευθερισμό, κατοχυρώνοντας τον ελεύθερο ανταγωνισμό ως κυρία μέθοδο παραγωγής και ανακατανομής του πλούτου, υποτάσσει τις δημόσιες επιχειρήσεις και τα δημόσια αγαθά στην ίδια λογική, θεσμοθετεί την ελεύθερη διακίνηση των κερδοσκοπικών, χρηματοπιστωτικών κεφαλαίων από και προς τις τρίτες χώρες και άλλα τα οποία αποτελούν την καθημερινή πρακτική του νεοφιλελεύθερου μοντέλου.

Αν δεν αλλάξει αυτό το σχέδιο συνθήκης, στα πλαίσια της Διακυβερνητικής, εγκλωβίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση στο νεοφιλελεύθερο μονόδρομο, χωρίς εύκολη επιστροφή, με δεδομένες, για την ώρα, τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις και μετά τη συμμετοχή στην Ευρώπη των είκοσι πέντε κρατών-μελών. Την ίδια στιγμή ο ίδιος ο κ. Τζότζεφ Στίγκλιτς, οικονομικός σύμβουλος επί Προεδρίας Κλίντον, επισημαίνει ότι «αν προχωρήσεις πολύ μακριά στην απορύθμιση, προκαλείς καταστροφή».

Προειδοποιεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση «πρέπει να αποσυνδεθεί από το νεοφιλελευθερισμό, να επιτρέψει βραχυπρόθεσμα ελλείμματα και να προσανατολιστεί στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ανάπτυξη».

Για όλα αυτά βέβαια η Ελληνική Κυβέρνηση δεν κάνει λόγο. Επιμένει με παράλογη θρησκευτική ευλάβεια στην τήρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και στις μονόπλευρες περιοριστικές πολιτικές, όχι μόνο για τη χώρα μας, αλλά και για το σύνολο της Ένωσης, τη στιγμή που το Σύμφωνο βάλλεται και αμφισβητείται από ισχυρότατους εταίρους μας, όπως η Γαλλία και η Γερμανία, για τους δικούς τους βεβαίως λόγους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Οι πολίτες αισθάνονται απομακρυσμένοι και αδιάφοροι, γι' αυτό και είναι επίσης αναγκαίο ο κύριος Πρωθυπουργός, στη δευτερολογία του, να ανακοινώσει ποια θα είναι η πρόταση της Κυβέρνησης. Αποδέχεται την πρόταση για το ευρωπαϊκό και εθνικό δημοψήφισμα κύρωσης;

Παλαιότερα ο Ζακ Ντελόρ είχε χαρακτηρίσει το Σύμφωνο Σταθερότητας «ζουρλομανδύα». Προσφάτως ο Ρομάνο Πρόντι το χαρακτήρισε «ηλίθιο». Οι περισσότεροι συμφωνούν ότι σε αυτό το Σύμφωνο Σταθερότητας επιβάλλεται μία νέα ερμηνεία, επιβάλλεται ριζική αναθεώρηση. Αντί το Σύμφωνο Σταθερότητας να βοηθάει τους ισχυρούς να ελέγχουν τους άλλους, λειτουργεί ως εμπόδιο που δεν επέτρεψε να διαχειριστούν ούτε οι ισχυροί ούτε οι μικροί την κοινωνική δυσανεμία μέσα σε κάθε χώρα και σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι πολιτικός «ζουρλομανδύας» και είναι «ηλίθιο», γιατί δεν απαντά στις ανάγκες των κοινωνιών και της Ευρωπαϊκής ανάπτυξης. Ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει μηχανισμούς ανάπτυξης, δημιουργεί μηχανισμούς ελέγχου της ανάπτυξης πριν αυτή υπάρξει. Αν η Ευρώπη χρειάζεται ένα Σύμφωνο προς την πορεία της για την ολοκλήρωση, αυτό πρέπει να είναι ένα Σύμφωνο ανάπτυξης, συνοχής και απασχόλησης σε κοινωνική και ευρωπαϊκή κλίμακα.

Η αντίληψη μιας πολιτικής που πειθαρχεί στις αγορές και πει-

θαναγκάζεται να προσαρμόζεται στους νόμους τους, απειλεί να θέσει εκτός ελέγχου τις ανάγκες των κοινωνιών. Να γιατί εμείς λέμε, αντί για την ευλαβή υποστήριξη του Συμφώνου Σταθερότητας, ότι χρειάζεται ριζική αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας, απαιτείται ο συνδυασμός κοινωνικών και αναπτυξιακών στόχων με δημοσιονομικά κριτήρια. Τέτοια μάχη βέβαια η Κυβέρνηση ούτε έδωσε και, απ' ότι καταλαβαίνω, ούτε πρόκειται να δώσει.

Προσπάτω ο κύριος Πρωθυπουργός ανακοίνωσε τη Χάρτα Σύγκλισης της χώρας μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα τετραετές πρόγραμμα στόχων και δεικτών που αξιοποιείται προεκλογικά και θα είναι, όπως δήλωσε, το πρόγραμμα που θα υλοποιηθεί στην επόμενη τετραετία, που θα είναι τετραετία ρίσκου, όπως ο ίδιος είπε.

Μετά από είκοσι πέντε χρόνια συμμετοχής της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία και κυρίως από το ΠΑΣΟΚ, μετά από τόσες εισροές πόρων, για μια ακόμα φορά η περίφημη Σύγκλιση πάει για μια γενιά μετά. Τα εξαγγελθέντα από τον κύριο Πρωθυπουργό επιβεβαιώνουν την κυβερνητική αποτυχία και σηματοδοτούν το χάρτη της απόκλισης και των κοινωνικών ανισοτήτων.

Μετά από είκοσι πέντε χρόνια συμμετοχής στην Ένωση, η χώρα μας παραμένει ουραγός μεταξύ των δεκαπέντε, σχεδόν σε όλους τους κρίσιμους δείκτες για την κοινωνία και την ανάπτυξη τομείς, με κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν στο 66% του μέσου όρου των δεκαπέντε, με τις υψηλότερες εισοδηματικές ανισότητες, με την ανεργία να επιμένει σε υψηλά επίπεδα - ιδιαίτερα για τους ανέργους μακράς διάρκειας, τους νέους και τις γυναίκες - με ποσοστό φτώχειας στο εφιαλτικό 21%, με πληθωρισμό διπλάσιο σχεδόν του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Είναι δεύτερη σε δημόσιο χρέος, με κατώτατο μισθό μεγαλύτερο μόνο από της Πορτογαλίας, με έξι περιφέρειες ανάμεσα στις δέκα πιο φτωχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσες ήταν και πριν από τα Κοινωνικά Πλαίσια Στήριξης και τελευταία στην απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων.

Την ίδια στιγμή είμαστε η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν έχουμε θεσπίσει ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, έχουμε τις μικρότερες δαπάνες για προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας. Κατά τη γνώμη τη δική μας, αποτελεί βαρύτατη εθνική και πολιτική ευθύνη αυτή η κατάσταση που αποκαλύπτει ότι -μετά από δύο και μισό Κοινωνικά Πλαίσια Στήριξης- η Ελλάδα έχει τους χαμηλότερους δείκτες στην παιδεία, την υγεία, την κοινωνική πολιτική και τον πολιτισμό. Κατά τα άλλα ευαγγελιζόμαστε πραγματική σύγκλιση.

Αποτελεί βαρύτατη εθνική και πολιτική ευθύνη να κινδυνεύουν τα δημόσια πανεπιστήμια και τα δημόσια νοσοκομεία να μείνουν χωρίς ρεύμα, γιατί θα τους το κόψει η ΔΕΗ, την ίδια ώρα που αποκαλύπτεται ότι μία δεκάδα τουλάχιστον ειδικών λογαριασμών διαχειρίζεται διπλό ταμείο, με το οποίο διατίθενται χρήματα, ώστε να πούμε μετά ότι η οικονομία δεν αντέχει και η κοινωνία δεν έχει να πάρει τίποτα.

Αυτά είναι ευρωπαϊκά μοντέλα; Είναι η σύγκλιση η πραγματική; Πέρα από τη δημιουργική λογιστική, Δεν είμαστε τώρα σε επίπεδο δημιουργικής λογιστικής, που όλοι λίγο πολύ το ξέρουν. Είμαστε σε διπλό ταμείο και διπλά βιβλία.

Γι' αυτήν την κρίσιμη περίοδο οι θέσεις του Συνασπισμού είναι σαφείς. Εμείς υποστηρίζουμε ότι πρέπει να ενισχυθεί η διαδικασία πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης με δημοκρατία, κοινωνική συνοχή και οικολογική προστασία. Να καταστεί η Ευρώπη παράγοντας ειρήνης, ασφάλειας, αλλά και συνεργασίας στο διεθνές πλαίσιο.

Θεωρούμε βασικό στοιχείο πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης τη διαμόρφωση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής για την άμυνα, με βάση συγκεκριμένες αρχές που διέπουν το Διεθνές Δίκαιο. Προϋπόθεση για μια τέτοια εξέλιξη αποτελεί η χειραφέτηση από τον ευρωατλαντισμό και από τους μηχανισμούς του ΝΑΤΟ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας)

Θα ήθελα δύο λεπτά ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Αυτά απεδείχθησαν και κατά τις τελευταίες διαδικασίες του

NATO.

Η ενίσχυση του ρόλου των διεθνών οργανισμών είναι επίσης σοβαρή προϋπόθεση. Όχι να γίνεται ο καταστατικός χάρτης του ΟΗΕ χαρτί για τον κάλαθο των αχρήστων του Λευκού Οίκου. Δεν θεωρούμε ότι μία τέτοια αμυντική συνεργασία σημαίνει υποχρεωτική ένταξη των εξοπλιστικών ανταγωνισμών ή ενίσχυση της στρατιωτικοποίησης της Ευρώπης.

Απορρίπτουμε τη λογική μιας Ενωμένης Ευρώπης που, σε συντονισμό με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, θα επιβάλλει ή θα συμμετέχει σε στρατιωτικές επεμβάσεις τύπου Ιράκ σε βάρος τρίτων χωρών, που θα θεωρούνται δυνάμει απειλή για τις πλούσιες χώρες.

Απορρίπτουμε τη λογική μιας Ενωμένης Ευρώπης κλειστού φρουρίου έναντι των πτωχών χωρών με την αστυνομική αντιμετώπιση του μεταναστευτικού προβλήματος. Η Ευρώπη, ως χώρα υποδοχής μεταναστών, οφείλει να διαμορφώνει πολιτική ένταξης στις ευρωπαϊκές κοινωνίες και ταυτόχρονα πολιτική αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων στις περιοχές που η φτώχεια, η αδικία, οι διώξεις και οι στρατιωτικές επεμβάσεις δημιουργούν το έδαφος για νέα μεταναστευτικά κύματα ή για πράξεις βίας αποσταθεροποιητικές.

Η συζήτηση για την προοπτική μιας Ενωμένης Ευρώπης πιστεύουμε ότι πρέπει να καταλήξει στη διαμόρφωση ενός δημοκρατικού ευρωπαϊκού Συντάγματος, που θα κατοχυρώνει τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα, θα θεμελιώνει τη διάκριση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων σε διάφορα επίπεδα. Στο ερώτημα εάν χρειάζεται Σύνταγμα λέμε: «ναι». Στο ερώτημα, εάν αυτό το Σύνταγμα είναι το αναγκαίο και το επαρκές λέμε: «αυτό το Σύνταγμα δεν είναι εκείνο που χρειάζεται η Ευρώπη του 21ου αιώνα».

Υποστηρίζουμε τη ριζική αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας, τη διαμόρφωση κοινής πολιτικής για την απασχόληση, τον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, την αύξηση του κοινοτικού προϋπολογισμού, την αντιμετώπιση του αγροτικού προβλήματος. Υποστηρίζουμε τη διεύρυνση με ένταξη και όλων των Βαλκανικών χωρών, με ταυτόχρονη εμβάθυνση των κοινωνικών πολιτικών, για να στηριχθεί η ένταξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική ενοποίηση για να προχωρήσει και να προωθηθεί προϋποθέτει την έννοια του κοινού ευρωπαϊκού συμφέροντος. Αυτή η έννοια σήμερα δεν υφίσταται, διότι τα επί μέρους εθνικά κράτη -και ιδιαίτερα τα ισχυρά- αντιλαμβάνονται με διαφορετικό τρόπο το εθνικό τους συμφέρον. Επομένως η διαδικασία της ενοποίησης ή θα στηριχθεί και σε άλλη βάση ή θα βαλτώσει. Και η άλλη βάση δεν μπορεί παρά να είναι ιδεολογική και πολιτική. Μία βάση στην οποία θα συμπέσουν όχι τα κοινά συμφέροντα εθνικών κρατών, αλλά τα κοινά συμφέροντα κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων, κοινωνιών και λαών.

Η ευρωπαϊκή ενοποίηση μπορεί να προχωρήσει μόνο αν το παλέψουν οι λαοί της Ευρώπης. Οι συμβιβασμοί μεταξύ των εθνικών κυβερνήσεων οδηγούν σήμερα στην παράλυση. Δεν μπορούν να δημιουργήσουν τη νέα δυναμική. Για να παρέμβουν όμως οι λαοί στη διαδικασία της ενοποίησης απαιτείται ιδεολογική ενοποίησης. Απαιτείται κοινωνικοπολιτικό πρόγραμμα, στο όνομα του οποίου θα γίνει ο αγώνας για την ενοποίηση. Και ο φιλελευθερισμός δεν είναι το κοινωνικοπολιτικό πρόγραμμα για την ιδεολογία της ενοποίησης.

Υπό αυτήν την έννοια πρέπει να προσδιοριστούν οι μεγάλοι στόχοι. Και ο μεγάλος στόχος που να συγκινεί τους λαούς δεν είναι το εάν θα ηγεμονεύσει ο γαλλογερμανικός άξονας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή κάποιος άλλος αντίπαλος άξονας. Μεγάλος στόχος είναι η υπεράσπιση του κοινωνικού κράτους. Μεγάλος στόχος είναι η υπεράσπιση της δημοκρατίας, των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων των δημοκρατικών και κοινωνικών ελευθεριών.

Μεγάλος στόχος είναι η αυτονομία από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Μεγάλος στόχος είναι η πολιτική της ειρήνης. Με άλλα λόγια μεγάλος στόχος είναι η διαμόρφωση μιας δύναμης με παγκόσμια εμβέλεια, στρατηγική αυτονομία που θα αντιπροσωπεύει την πολιτική προοπτική γι' αυτό που τα κοινωνικά κινήματα και οι λαοί και οι κοινωνίες όλου του κόσμου ονομάζουν «εναλλακτική παγκοσμιοποίηση». Εάν η ενοποίηση συνδε-

θεί με αυτήν την προοπτική, τότε μπορεί να κινητοποιήσει τους Ευρωπαίους πολίτες.

Μια τέτοια ιδεολογία ενοποίησης θα διαμορφώσει και την έννοια του κοινού ευρωπαϊκού συμφέροντος και την έννοια του Ευρωπαίου πολίτη. Θα διαμορφώσει προϋποθέσεις για ύπαρξη αγώνων και διεκδίκηση διαφορετικού Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Όμως, μια τέτοια ενοποίηση, που δεν είναι κοινωνικά ουδέτερη, θα προωθηθεί από συγκεκριμένες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις.

Το δίδυμο «σοσιαλδημοκράτης Σρέντερ – συντηρητικός Σιράκ», που από κοινού προωθούν ρυθμίσεις, δεν εμπνέει, δεν κινητοποιεί. Και εδώ αρχίζει η συζήτηση για το ρόλο των κινημάτων, για το ρόλο της σύγχρονης Αριστεράς και εδώ αρχίζει η συζήτηση για τη σύγκλιση σοσιαλδημοκρατικών και νεοφιλελεύθερων κομμάτων.

Η Ευρώπη είναι ένα πρωτότυπο και δυσχερές εγχείρημα που εμείς θέλουμε και αγωνιζόμαστε να πάρει αυτά τα δημοκρατικά, κοινωνικά και οικολογικά χαρακτηριστικά, για να είναι η Ευρώπη στον 21^ο αιώνα διαφορετική από αυτή που είναι σήμερα, ώστε να μη λείει και ο ίδιος ο κύριος Πρωθυπουργός ότι η σημερινή Ευρώπη δεν πάει άλλο έτσι, αντιμετωπίζει ένα κατηγορηματικό όχι, αλλά την ίδια ώρα να προτείνει τις ίδιες πολιτικές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κ. Αναστάσιος Γιαννίτσης έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, η συζήτηση που γίνεται σήμερα για την Ελλάδα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γίνεται σε ένα πλαίσιο, το οποίο δείχνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα έχουν περάσει ήδη και περνούν και οδεύουν μέσα σε συνθήκες εξαιρετικά θεαματικών αλλαγών, ανατροπών –θα μπορούσε κανείς να πει– της εικόνας που ίσχυε μέχρι πριν από κάποιο διάστημα.

Υπάρχει μια άκρως ρευστή περίοδος που εάν δεν λάβει κανείς υπόψη του τι περιλαμβάνει και πού οδηγεί θα είναι δύσκολο να εντοπίσει τι πρέπει να κάνουμε εμείς ως χώρα, τι αποφάσεις να πάρουμε και προς τα πού να κινηθούμε. Η Ευρώπη μετά τη διεύρυνση και τη δημιουργία μιας Ευρώπης των είκοσι πέντε και μεθαύριο ίσως και περισσότερων χωρών αλλάζει θέση, αλλάζει ρόλο, αναζητά νέους τρόπους συγκρότησης και λειτουργίας.

Η θέση της Ελλάδας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αλλάξει ριζικά. Άλλαξε και λόγω των εσωτερικών αλλαγών που πέτυχε η Ελλάδα όλα τα τελευταία επτά, οκτώ, εννέα, δέκα χρόνια με τις εξελίξεις που πέτυχε μέσα στον εσωτερικό της οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό χώρο. Άλλαξε σημαντικά με την Ελληνική Προεδρία, όσο και αν αυτό ορισμένες πλευρές δεν θέλουν να το αναγνωρίσουν. Άλλαξε μέσα από τις θεαματικές αλλαγές που έγιναν στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής. Επομένως άλλαξε από πάρα πολλές πλευρές.

Αυτό που μας ενδιαφέρει σήμερα και είναι καίριο να απαντήσει κανείς είναι πού πάει η Ευρώπη σε ένα διεθνές τοπίο, το οποίο ενέχει πολλούς κινδύνους, ενέχει πολλές αβεβαιότητες και μάλιστα ενέχει και εσωτερικές αλλαγές λόγω, όπως είπα, και της διεύρυνσης.

Η Ελλάδα τα επόμενα χρόνια έχει να αντιμετωπίσει σημαντικές προκλήσεις. Γι' αυτό πρέπει να δούμε τι θέλουμε εμείς από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πιστεύω ότι θέλουμε μια Ευρωπαϊκή Ένωση, μια Ευρώπη που να είναι δυναμική, να είναι αποτελεσματική, να μπορεί να παίρνει αποφάσεις, να διατηρήσει την ελκυστικότητά της ως πόλος, δεδομένου ότι διευρύνθηκε από έξι σε εννέα, σε δώδεκα, σε δεκαπέντε, σε είκοσι πέντε και μεθαύριο σε περισσότερες χώρες. Άκουσα τον κ. Κωνσταντόπουλο να λέει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν εμπνέει κανέναν στην Ευρώπη, όμως αυτό που βλέπει κανείς είναι μια συνεχής ελκυστικότητα αυτού του ευρωπαϊκού πόλου σε όλο και περισσότερους λαούς μαζικά.

Αυτή την ελκυστικότητα και την επιτυχία θέλουμε να τη διασφαλίσουμε. Και βεβαίως θέλουμε τις αξίες του ευρωπαϊκού μοντέλου, το ευρωπαϊκό οικονομικό, κοινωνικό, δημοκρατικό και πολιτικό μοντέλο που είναι, αν θέλετε, μοναδικό σε ότι

αφορά το συνδυασμό, ισορροπίας και αποτελεσματικότητας στο παγκόσμιο σύστημα.

Η Ευρώπη το πέτυχε αυτό μέσα από μία διαδικασία την οποία καλό είναι να θυμόμαστε. Και αυτή είναι η έννοια του multilateralism, του πολυλειτουργικού, αν και δεν έχω βρει τον ακριβή ελληνικό όρο. Σημαίνει ότι πρέπει μέσα σε μια Ευρώπη συλλογική να μπορέσει κανείς να βρει συνεννόηση, να βρει συμβιβασμούς, να βρει σημεία ισορροπίας που θα λαμβάνουν υπόψη τους και τις ευαισθησίες των άλλων χωρών, των άλλων εταίρων και να παίρνονται αποφάσεις οι οποίες θα ικανοποιούν όλους ει δυνατόν ή, εν πάση περιπτώσει, μια μεγάλη πλειοψηφία και να πηγαίνει κανείς μπροστά. Αυτό είναι χρήσιμο να το έχουμε κατά νου, όταν συζητάμε για μια σειρά από ζητήματα, διότι το να βγάζουμε λόγους ή θα θέλαμε και πόσο πολύ θα θέλαμε εμείς με εγωιστικό, εγωπαθή και ελληνοκεντρικό ή εσωστρεφή τρόπο μια σειρά από ζητήματα, είναι ωραίο μεν, πλην όμως είναι πάρα πολύ στείρο και δεν οδηγεί πουθενά σε μια Ευρώπη των δεκαπέντε ή των είκοσι πέντε και το έχουμε ζήσει αυτό από πολλές πλευρές.

Η Κυβέρνηση μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση όλα τα τελευταία χρόνια και βεβαίως στο πρόσφατο διάστημα του ενός, ενάμισι έτους για το οποίο συζητούμε, επιδίωξε την ανάπτυξη, επιδίωξε τη σταθερότητα και την εμπιστοσύνη, επιδίωξε την ενίσχυση της ασφάλειας και επιδίωξε την προώθηση των εθνικών ζητημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση βεβαίως με ό,τι αφορά τη χώρα μας, με ό,τι αφορά την Ελλάδα.

Πιστεύουμε ότι ο τρόπος με τον οποίο πρέπει κανείς να δει τι έγινε, είναι πού ήμασταν και πού είμαστε σήμερα, τι διαδρομή έγινε, με τι δυνάμεις έγινε και πού οδηγήθηκε. Αυτά τα χρόνια πετύχαμε πάρα πολλά. Και θα θυμίσω ότι πετύχαμε την ονομαστική σύγκλιση, πετύχαμε την πραγματική σύγκλιση, πετύχαμε την κοινωνική σύγκλιση, πετύχαμε, αν θέλετε –και αυτό που θα μπορούσαμε να βάλουμε σε εισαγωγικά– την πολιτική σύγκλιση με την έννοια της ισχυροποίησης της πολιτικής θέσης της χώρας στο ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα, αλλά και την ισχυροποίηση της θέσης της χώρας σε σχέση με τον ευρύτερο γεωγραφικό της χώρο. Πετύχαμε και την εσωτερική σύγκλιση με την έννοια όχι μόνο της σύγκλισης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και τη σύγκλιση των περιφερειών και μέσα στις περιφέρειες μεταξύ τους. Αυτά είναι τεράστια επιτεύγματα για ένα διάστημα λίγων ετών, όπως αυτά στα οποία αναφερόμαστε.

Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έβαλε το σωστό ερώτημα: Να δούμε τι πρόοδο κάναμε αυτά τα χρόνια. Όμως απέφυγε, όπως έχει αποφύγει συστηματικά πάντα, χωρίς καμία εξαίρεση στις τοποθετήσεις του να απαντήσει αυτό το ερώτημα. Αντ' αυτού χρησιμοποιεί ένα τρικ. Δεν λέει τι πετύχαμε, δεν λέει που φτάσαμε και πού ήμασταν, λέει τι γίνεται, πού θα θέλαμε να ήμασταν, πώς είμαστε σε σχέση με την Ευρώπη σήμερα.

Ξέρουμε ότι έχουμε αδυναμίες. Όμως αντί να καταβάλει τον κόπο να πει σε ποιες τελευταίες θέσεις βρίσκεται η χώρα του –που βεβαίως απέφυγε να πει ότι έχει πάψει πια να είναι στις θέσεις που ήταν, γιατί απλούστατα έχει γίνει πρόοδος και ουσιαστική πρόοδος– θα ήταν καλό να δούμε και πού είναι πρώτη η χώρα του, πού πετύχαμε πολύ σημαντικά αποτελέσματα σε όρους επιδόσεων.

Θα αναφέρω μερικά από αυτά. Σε όρους ρυθμούς ανάπτυξης η Ελλάδα τα τελευταία πέντε–έξι χρόνια είχε 75% υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης από ό,τι η Ευρωπαϊκή Ένωση των δεκαπέντε. Το 2003 η Ελλάδα θα είναι δεύτερη όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε όλον τον ΟΟΣΑ από πλευράς ρυθμών μεγέθυνσης. Στις επενδύσεις ο ρυθμός μεγέθυνσης στην Ελλάδα είναι γύρω στο 8% με 8,5%, όταν στην Ευρώπη είναι περίπου στο 0% και αυτό για δύο χρόνια. Και πριν υπήρχε διαφορά αλλά όχι τόσο μεγάλη.

Μίλησε για ξένες επενδύσεις. Κι ας μην κοιτάζουμε μόνο τις στατιστικές, γιατί ωραίες είναι οι στατιστικές αλλά θα ήθελα να του θυμίσω ότι το αεροδρόμιο των Σπάτων που είναι η μεγαλύτερη επένδυση της δεκαετίας στην Ευρώπη, είναι ουσιαστικά και αυτή μια ξένη επένδυση, διότι συμμετέχουν γερμανικά κεφάλαια.

Η Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου γίνεται με ξένη συμμετοχή στο επενδυτικό κεφάλαιο. Υπάρχει μία σειρά από σημαντικές ξένες

επενδύσεις στο χώρο του τουρισμού και ειδικότερα στον ξενοδοχειακό χώρο. Στο τραπεζικό σύστημα έχουμε ξένες συμμετοχές όλο αυτό το τελευταίο διάστημα, οι οποίες κινήθηκαν και λόγω των ιδιωτικοποιήσεων που έγιναν. Επίσης έχουμε σημαντικές εξαγορές. Θα ήθελα να σας θυμίσω την περίπτωση της «ΑΓΕΤ» ή τις τοποθετήσεις που έγιναν μέσω του χρηματιστηρίου. Αρκεί κανείς να δει και να αναλύσει το μετοχολόγιο των εταιρειών, για να δει τη συμμετοχή του ξένου κεφαλαίου.

Υπάρχουν πολύ σημαντικές αλλαγές. Υπάρχει και μία θεματικότητα που αφορά τις ξένες επενδύσεις ελληνικών επιχειρήσεων. Αναφέρομαι σε εκατοντάδες –χιλιάδες, μάλλον, για να είμαι και πιο ακριβής- μικρές, μεσαίες, αλλά και μεγάλες και σε όλα τα Βαλκάνια, αλλά και σε χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε τρίτες χώρες. Αυτά σημαίνουν τεράστιες αλλαγές, οι οποίες γίνονται και χαρακτηρίζουν την ελληνική κοινωνία και οικονομία.

Όσον αφορά στην παραγωγικότητα, θα ήθελα να πω ότι είμαστε πρώτοι σε ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας όλα τα τελευταία χρόνια. Ας δούμε τι διαδρομή έγινε για να μειωθεί ο πληθωρισμός, τα ελλείμματα, ακόμα και η ανεργία, στην οποία είμαστε τώρα περίπου στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως η μείωση είναι πολύ μεγαλύτερη από τη μείωση που πέτυχαν οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Ανέφερα ενδεικτικά ορισμένα αλλά πολύ κρίσιμα μεγέθη, στα οποία η Ελλάδα είναι στην πρώτη ή στις πρώτες θέσεις. Αυτά είναι επιτεύγματα που έχουν γίνει με πολύ κόπο τα τελευταία χρόνια.

Θα ήθελα να πω, επίσης, κάτι διαφορετικό, αναφερόμενος στο θέμα της Ελληνικής Προεδρίας, για την οποία έγινε λόγος, όπως και για τα άλλα θέματα. Τι πετύχαμε στη διάρκεια της Προεδρίας μας; Πετύχαμε το μείζον θέμα του χειρισμού του ζητήματος του Ιράκ, με κινήσεις οι οποίες απέδειξαν ότι μπορούμε να λάβουμε υπόψη τα συμφέροντα και τις θέσεις και τις ευαισθησίες των δέκα πέντε εταίρων.

Η ελληνική Κυβέρνηση δέχθηκε συγχαρητήρια από τους πάντες, όχι μόνο από Ευρωπαίους, αλλά και από μη ευρωπαϊκές χώρες. Είχαμε ένα πυκνότατο δίκτυο επαφών με τις ανατολικές χώρες –πέρα από τους εταίρους μας- με τις μεσογειακές χώρες, με τις αραβικές χώρες, με τις Ηνωμένες Πολιτείες, με τη Ρωσία και με τρίτες χώρες για το πώς θα γίνουν οι χειρισμοί σ' όλα αυτά τα λεπτά ζητήματα που αφορούσαν είτε το μεγάλο θέμα του Ιράκ είτε της Μέσης Ανατολής.

Εν μέσω όλης αυτής της κατάστασης, πετύχαμε να προωθηθούν όλα τα θέματα και όλοι οι τομείς δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η απασχόληση, η οικονομία, η μετανάστευση.

Πετύχαμε να πείσουμε και να υποκινήσουμε τη Συνέλευση και τον Πρόεδρό της να καταθέσει ένα κείμενο, το οποίο γινόταν δεκτό ως έναρξη διαπραγματεύσεων στο Συμβούλιο Κορυφής της Θεσσαλονίκης, χωρίς το οποίο δεν θα μπορούσε να ξεκινήσει σήμερα η διακυβερνητική.

Πετύχαμε παντού. Όμως, εγώ θα ήθελα να ρωτήσω τι πέτυχε η σκιά της προεδρίας. Ας δούμε έναν απολογισμό της σκιάς της προεδρίας, η οποία ξεκίνησε με πολλά λόγια στις αρχές του έτους και ως ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο project. Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αναφέρθηκε στο θέμα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Έκανε λάθος να αναφερθεί στους αγρότες και στην Κοινή Αγροτική Πολιτική ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, διότι κατά πρώτον η Κυβέρνηση τα συμφέροντα των Ελλήνων αγροτών τα έχει προστατεύσει ιδιαίτερα στην Ένωση.

Θα ήθελα να σημειώσω το γεγονός ότι διασφαλίστηκε πριν από την Προεδρία -χωρίς να έχουμε καν την Προεδρία- ότι οι επιδοτήσεις στον αγροτικό τομέα θα συνεχίσουν μέχρι το 2013, για μία δεκαετία ακόμα. Γι' αυτό δεν υπάρχει λόγος αμφιβολίας.

Όσον αφορά στα μεσογειακά προϊόντα, στα οποία έρχεται και επανέρχεται, θα ήθελα να σημειώσω ότι η Ελληνική Προεδρία ζήτησε να ενταχθούν αυτά τα μεσογειακά προϊόντα ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Με το λάδι τι έγινε;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ να μη

γράφονται οι διακοπές.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Θα σας παρακαλούσα να ενημερωθείτε λεπτομερέστερα και τότε να κάνετε τις παρεμβάσεις που κάνετε. Δεν έχετε ενημερωθεί και γι' αυτό λέτε ό,τι θέλετε.

Παραλάβαμε την ατζέντα των θεμάτων της μεταρρύθμισης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής από τη Δανία. Εκεί μέσα δεν υπήρχαν τα μεσογειακά. Ζητήσαμε να μπουν, αλλά ουδεμία μεσογειακή χώρα δεν μας στηρίξε. Με παρέμβαση του ίδιου του Πρωθυπουργού, συμφωνήσαμε να περιληφθεί κοινή δήλωση για τα μεσογειακά προϊόντα στο κείμενο της συμφωνίας του Λουξεμβούργου και συμπεριλήφθηκε στην παράγραφο 2.5. Αυτό διασφαλίζει πλήρως τα συμφέροντα της μεσογειακής γεωργίας. Αυτή η συμφωνία έγινε ομόφωνα δεκτή από το Συμβούλιο Υπουργών.

Δεν θα μπω στα θέματα της Διακυβερνητικής, γιατί θα υπάρχει αύριο μία δεύτερη συζήτηση η οποία θα μας επιτρέψει να δούμε ορισμένα θέματα. Θα ήθελα όμως να θίξω ένα ζήτημα που έρχεται και επανέρχεται σε σχέση με τις κοινωνικές...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού.)

Κύριε Πρόεδρε, θα τελειώσω σε δυο, τρία λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τα οποία θα σας δώσει το Προεδρείο. Έτσι δεν είναι;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πολύ. Ελπίζω να μην κάνει διάκριση το Προεδρείο.

Οι κοινωνικές δαπάνες στην Ελλάδα ανέβηκαν κατά έξι ως επτά ποσοστιαίες μονάδες στην τελευταία επταετία, οκταετία. Ήμασταν περίπου στο 21% και τώρα έχουμε ξεπεράσει το 27%. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν 28% και έχει πέσει τώρα γύρω στο 26,5%. Είναι προφανές ότι σε επίπεδο μακρό η κοινωνική σύγκλιση έχει επιτευχθεί απόλυτα. Από εκεί και πέρα βεβαίως, είναι επίσης σαφές ότι υπάρχουν κοινωνικές ομάδες, τις οποίες πρέπει να στηρίξει κανείς ειδικότερα και να επικεντρώσει το ενδιαφέρον εκεί. Αυτό γίνεται από την Κυβέρνηση.

Αναφέρθηκε το θέμα των δαπανών εκπαίδευσης και υγείας. Θα ήθελα να παρακαλέσω όσους ομιλητές αναφέρονται κατά κόρον στο πού είναι η Ελλάδα από πλευράς δημόσιας δαπάνης εκπαίδευσης και υγείας ως προς το ΑΕΠ να βάλουν μέσα και τη δαπάνη της εθνικής άμυνας. Αν πάρете τις δαπάνες της εθνικής άμυνας, που σε εμάς είναι 5%...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς, των Κινήσεων και της Οικολογίας): ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, θα δευτερολογήσετε. Παρακαλώ να μη γράφονται οι διακοπές.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ, για να ολοκληρώσουμε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Πάρτε όποιο μέγεθος εθνικής άμυνας θέλετε, πάρτε αυτά που δημοσιεύονται, προσθέστε τις δαπάνες εκπαίδευσης και υγείας και θα δείτε ότι η Ελλάδα είναι πολύ παραπάνω από όλες τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε, κύριε Κεφαλογιάννη. Παρακαλώ να μην καταγράφονται οι διακοπές για να προχωρήσουμε.

Κύριε Υπουργέ, μην απαντάτε σε διακοπές, οι οποίες δεν έχουν νόημα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Θα ήθελα να κλείσω αναφερόμενος στην εσωτερική σημασία που είχε η προεδρία, γιατί πολλοί τείνουν να πιστέψουν ότι «ωραία, έξω τα πήγαμε καλά, αλλά μέσα τι γίνεται».

Θα ήθελα να πω ότι η Ελλάδα με την προεδρία που άσκησε, με τα θέματα για τα οποία πάρθηκαν αποφάσεις στο εξάμηνο που πέρασε, δηλαδή για την οικονομία, για τη σταθεροποίηση, για τα δίκτυα, για τις επενδύσεις, για την απασχόληση, για κοινωνικά ζητήματα, για θέματα περιβάλλοντος, για τους μικρομεσαίους, για την ανταγωνιστικότητα, για τα δίκτυα ενέργειας και με το κύρος που απέκτησε απέναντι στην Ευρώπη, απέναντι στις βαλκανικές χώρες και στους βαλκάνιους γείτονές μας και γενικότερα στην περιοχή, με τη στάση που κράτησε, πέτυχε μία σειρά από πολύ σημαντικά πράγματα που έχουν και πολύ

ουσιαστικό εσωτερικό αντίκτυπο.

Μπορεί αυτός ο αντίκτυπος να μη φανεί σήμερα ή αύριο, όμως δημιουργείται ένα κλίμα εμπιστοσύνης για την ελληνική οικονομία σε σχέση με τη θέση της στα Βαλκάνια, επιτυγχάνεται ένα κλίμα εμπιστοσύνης όσον αφορά την οικονομία, τις επενδύσεις και τη δυνατότητα της Ελλάδας να είναι ένας πόλος ειρήνης, συνεργασίας και προκοπής στο χώρο της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Επίσης, επιτυγχάνονται όροι, οι οποίοι θα έχουν πολλαπλές επιπτώσεις και μάλιστα θετικές επιπτώσεις σε όλα τα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας τα επόμενα χρόνια.

Η Ελλάδα έβαλε τα χρόνια αυτά τα θεμέλια για μια ισχυρότερη Ελλάδα μέσα σε μια Ευρώπη που αλλάζει, η οποία ενέχει πολλούς κινδύνους, αλλά μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι ξεκινάμε από πολύ ισχυρότερη αφετηρία και βάση, απ' αυτήν που θα μπορούσαμε να έχουμε, χωρίς την πολιτική που ακολούθησε η Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα απαντήσω σε ορισμένες παρατηρήσεις που έγιναν από συναδέλφους.

Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έκανε μια μακρά εισαγωγή, λίγο λιγότερο από το μισό της ομιλίας του, όπου αντί να μιλήσει για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, μας απαρίθμησε διάφορες στατιστικές και μας παρουσίασε μια διαστρεβλωμένη εικόνα για την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και της Ελλάδας. Γιατί διαστρεβλωμένη; Μας είπε ότι είμαστε παντού περίπου τελευταίοι και μάλιστα τελευταίοι με μεγάλη απόσταση. Αυτό είναι σύμφωνο με την πάγια τακτική την οποία ακολουθεί η Νέα Δημοκρατία.

Χθες, η γαλλική εφημερίδα «LE MONDE» είχε ως κεντρικό θέμα τη σύγκριση της ευρωπαϊκής οικονομίας με την οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών και διαπίστωνε κατά τη σύγκριση αυτή ότι η Ευρώπη υστερεί κατά πολύ των Ηνωμένων Πολιτειών, διότι ο ρυθμός ανάπτυξης των Ηνωμένων Πολιτειών έχει αρχίσει να ξανανεβαίνει και φτάνει στα επίπεδα του 3%-4%, ενώ η Ευρώπη έχει ένα ρυθμό ανάπτυξης ο οποίος κυμαίνεται κάτω από το 1% και η πρόβλεψη για το 2004 είναι γύρω στο 1,5%, ίσως 2%.

Κεντρικό επιχείρημα της όλης σύγκρισης και της προτροπής στην Ευρώπη ότι θα πρέπει να προσπαθήσει να αναπτυχθεί περισσότερο, είναι ο ρυθμός ανάπτυξης.

Η Ελλάδα, όπως ξέρετε, είναι η πρώτη στο ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυτήν τη στιγμή και τα χρόνια τα οποία πέρασαν ήταν ανάμεσα στους δύο και στους τρεις πρώτους για όλα τα τελευταία χρόνια, από το 1996-1997 και μετά.

Ακούσατε να αναφέρει τίποτα ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης για το ρυθμό ανάπτυξης; Ενώ μας είπε ότι είμαστε τελευταίοι εκεί και τελευταίοι εκεί, για το ρυθμό ανάπτυξης, που είναι το κεντρικό στοιχείο μιας οικονομικής πολιτικής και για την πρόοδο της οικονομίας, υπήρξε απόλυτη σιωπή και γι' αυτό η εικόνα είναι μονίμως διαστρεβλωμένη και γι' αυτό καμία συζήτηση η οποία γίνεται δεν είναι ειλικρινής από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας.

Και αυτό, γιατί ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης συνεπάγεται και ορισμένα άλλα. Συνεπάγεται, όπως είπε και ο κ. Γιαννίσης, παραδείγματος χάρι ότι είμαστε οι πιο υψηλοί, όσον αφορά το ρυθμό αύξησης των επενδύσεων, σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. Δεν έχει σημασία αυτό; Πιστεύω ότι έχει σημασία. Και βέβαια, μέσα σ' αυτήν τη μανία υποτίμησης της χώρας, παίρνει μπόρα και ό,τι γίνεται. Παραδείγματος χάρι, ακούσαμε σ' αυτήν την Αίθουσα ότι είμαστε και τελευταίοι στο ρυθμό ή στο ύψος των κοινωνικών δαπανών.

Όπως ανέφερε και ο κ. Γιαννίσης, όσον αφορά τις κοινωνικές δαπάνες, έχουμε πετύχει τη σύγκλιση. Και αυτό ήταν ένα στοιχείο της δικής μας πολιτικής, να δώσουμε πολύ μεγαλύτερη σημασία στις κοινωνικές δαπάνες.

Ακούσαμε ότι η ανεργία έχει φτάσει σε εφιαλτικά επίπεδα στην Ελλάδα. Και άμα το ακούει αυτό κανείς καλοπροαίρετος ακροατής, πιστεύει ότι η Ελλάδα βρίσκεται πολύ μακριά μπρο-

στά, δηλαδή με πολύ περισσότερη ανεργία απ' ό,τι βρίσκεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι τα τελευταία χρόνια όλο ανεβαίνει η ανεργία. Το επίπεδο όμως ανεργίας της χώρας, είναι περίπου στο ίδιο επίπεδο, με ελάχιστη ή λίγη διαφορά από το επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι πάνω από το 8%.

Εμείς είμαστε στο 8,9%. Η ανεργία στην Ελλάδα ήταν στο 11,2% πριν από μερικά χρόνια και μειώθηκε στο 8,9%. Αν το πάρτε έτσι να μετράμε τις στατιστικές, είχαμε και εμείς την πρώτη μείωση στην Ένωση.

Εγώ, βέβαια, δεν είμαι της άποψης ότι πρέπει να μετράμε έτσι τις στατιστικές, αλλά είναι ένα ισχυρό στοιχείο για να κρίνουμε την πραγματικότητα και να είμαστε ειλικρινείς για το ποια πρόοδο παρουσιάζει η χώρα. Και αυτή τελείως αποσιωπάται ή διαστρεβλώνεται.

Αναφέρθηκε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στο διάλογο με την Τουρκία. Χαίρομαι που ο κ. Καραμανλής συνιστά το διάλογο με την Τουρκία, χαίρομαι που ο κ. Καραμανλής επισκέφθηκε τον κ. Ερντογάν και έφαγε στο σπίτι του, αλλά θέλω να αναλογισθώ τι θα συνέβαινε αν ο Έλληνας Πρωθυπουργός έτρωγε με τον κ. Ερντογάν στο σπίτι του. Θα ακούγαμε περί εθνικής προδοσίας, όπως ακούμε συνεχώς την Αξιωματική Αντιπολίτευση αυτά τα χρόνια να καυτηριάζει την άκρα υποχωρητικότητα της Κυβέρνησης απέναντι στην Τουρκία και την οφφουοκαμψία της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής απέναντι στην Τουρκία. Τα έξεχσε αυτά ο κ. Καραμανλής;

Έρχομαι τώρα στον ισχυρισμό ότι η Νέα Δημοκρατία εσθίριξε την Ελληνική Προεδρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία δεν εσθίριξε την Ελληνική Προεδρία και αυτή είναι η αλήθεια. Από μία στιγμή και πέρα, έπαψε να σχολιάζει, γιατί δεν μπορούσε να σχολιάσει. Εγώ, παραδείγματος χάρι, θέλω να θυμίσω στους συναδέλφους μία δήλωση του κ. Ρουσόπουλου: «Ωστόσο, τα μέχρι τώρα δείγματα, οι εξαγγελίες, οι σχεδιασμοί της Κυβέρνησης δεν μας επιτρέπουν ιδιαίτερη αισιοδοξία. Διαπιστώνουμε με ανησυχία ότι λίγες μόλις μέρες πριν από την ανάληψη αυτής της κομβικής σημασίας Προεδρίας, η Κυβέρνηση Σημίτη δείχνει αμήχανη και συμβιβασμένη με το λίγο και το μέτριο. Προετοιμάζεται και προσανατολίζεται για μία Προεδρία διαχειριστικού χαρακτήρα. Οι προτεραιότητές της χαρακτηρίζονται από έλλειψη φαντασίας και απουσία οράματος. Δυστυχώς, η πραγματικότητα είναι ότι η Ελλάδα αναλαμβάνει την Προεδρία της Ευρώπης του 21ου αιώνα με ρυθμούς που δεν ταιριάζουν στη νέα εποχή, με ιδέες φθαρμένες, με εργαλεία του χθες». Αυτή είναι η στήριξη.

Θα σας διαβάσω ένα άλλο σχόλιο πάλι από την ίδια πηγή: «Ενώ η Ελλάδα έχει αναλάβει την τεράστια ευθύνη της άσκησης της Ελληνικής Προεδρίας, η Κυβέρνηση για μία φορά ακόμη αιφνιδιάζεται από τα γεγονότα, με αποτέλεσμα να παρακολουθεί αμήχανη τις εξελίξεις ή γελοιοποιεί τη χώρα και αυτή είναι η μεγάλη ευθύνη του Υπουργείου Εξωτερικών». Γελοιοποιήσαμε τη χώρα.

Εγώ, όπως και ο κ. Γιαννίσης, θα θέλαμε να ρωτήσουμε την Αξιωματική Αντιπολίτευση ποια ήταν η συνεισφορά της περίφημης παράλληλης προεδρίας. Ήταν μόνο ένας λόγος η παράλληλη προεδρία; Όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήταν ένα ολόκληρο σύστημα σοβαρό, το οποίο θα έκανε προτάσεις. Ο κ. Σιούφας είχε δηλώσει το εξής: «Αντί άλλης απάντησης, απέστειλα σήμερα στην Κυβέρνηση τον κατάλογο με τα ονόματα των τεχνοκρατών που εργάζονται συστηματικά και αθόρυβα και δίχως κανένα προσωπικό όφελος στο πλαίσιο της παράλληλης προεδρίας, καθώς επίσης και ανακοινώσεις για τη συγκρότηση των ομάδων εργασίας του κόμματος που υπενθυμίζουν πόσο έγκαιρα και μεθοδικά αντιμετωπίζουμε υποθέσεις μείζονος σημασίας για τη χώρα μας». Όσο ακούσατε εσείς για αποτελέσματα της παράλληλης προεδρίας τόσο άκουσε βεβαίως και ο ελληνικός λαός και οποιοσδήποτε άλλος εδώ στη χώρα.

Έρχομαι τώρα στο αγροτικό θέμα, όπου λέχθηκε ότι η Ελλάδα πάλι δεν φρόντισε τα συμφέροντα των Ελλήνων αγροτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία προφανώς αγνοεί τι συνέβη. Πάρθηκαν οι αποφάσεις. Αφορούν ή όχι την Ελλάδα; Αφορούν την Ελλάδα και βελτιώνουν σημαντικά τη θέση της. Δε βελτιώνουν σημαντικά τη θέση των μεγαλοπαραγωγών της Ευρώπης, για τους οποίους προφανώς συνεχώς

κόπτεται εδώ και μήνες η Νέα Δημοκρατία.

Η χρηματοδότηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και των αγροτικών επενδύσεων έχει εξασφαλιστεί για δέκα τουλάχιστον χρόνια, δηλαδή μέχρι το 2013. Αυτή ήταν η απόφαση που πάρθηκε από το Συμβούλιο Κορυφής και επιβεβαιώθηκε από το Συμβούλιο Γεωργίας.

Η Ελλάδα δε χάνει χρηματικούς πόρους. Το ισοζύγιο είναι θετικό. Διασφαλίστηκαν στις αποφάσεις του Ιουνίου οι χρηματοδοτήσεις για τα μεσογειακά προϊόντα (βαμβάκι, ελαιόλαδο, καπνός) στο σημερινό τους ύψος και εξασφαλίστηκε η ίση μεταχείριση με τα βόρεια προϊόντα. Ο κ. Γιαννίτσης παρουσίασε τη διαδικασία.

Η εφάρμογή αυτής της μεταρρύθμισης σχετικά με τα δικά μας προϊόντα βασίζεται σε μία εισήγηση της επιτροπής η οποία έγινε στο Συμβούλιο. Στο Συμβούλιο η εισήγηση προτείνει στο μέλλον την ίδια χρηματοδότηση του παρελθόντος, όχι μονάχα κατά προϊόν, αλλά και κατά κράτος-μέλος.

Εμείς με την εισήγηση αυτή σε ορισμένα σημεία δε θα συμφωνήσουμε, ιδίως προς τον καπνό, αλλά είναι οι ίδιοι πόροι. Το σύστημα των επιδοτήσεων απλοποιείται. Οι επιδοτήσεις πληρώνονται τώρα απευθείας στον παραγωγό, χωρίς να μεσολαβούν ενδιάμεσοι, πράγμα που θα πει ότι παίρνουν τα χρήματα στο σύνολό τους.

Ένα σημαντικό τμήμα των επενδύσεων που εισπράττει σήμερα ο παραγωγός από μία ή περισσότερες δραστηριότητες ενοποιείται σε μία ενιαία ενίσχυση. Η ενιαία ενίσχυση θα αποτελεί μία σταθερή εισοδηματική βάση. Δεν πληρώνονται πια επιδοτήσεις σύμφωνα με το ύψος της παραγωγής, αλλά με βάση την παραγωγή που είχε για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα και έχεις μία ενιαία και σταθερή ενίσχυση για ορισμένα χρόνια, η οποία δεν εξαρτάται από το ύψος της παραγωγής. Αυτό είναι καλύτερο για τον παραγωγό. Θα την εισπράττει ο παραγωγός χωρίς κάθε χρόνο με μία αίτηση με απλές διαπιστώσεις.

Η ενιαία ενίσχυση συμπληρώνεται από ειδικές ενισχύσεις ανάλογα με το προϊόν που θα επιλέξει να παράγει ο ίδιος ο παραγωγός. Κατόπιν τούτου, ο παραγωγός έχει μεγαλύτερη ελευθερία να ασχοληθεί με τη δραστηριότητα που θα κρίνει συμφέρουσα γιατί και θα έχει την ενίσχυση και θα μπορεί να πάρει κάποια περισσότερα χρήματα με την παραγωγή.

Προβλέπεται ειδική μεταχείριση για τα νησιά του Αιγαίου. Προβλέπεται η αυστηρότερη εφαρμογή των κανόνων και ο σεβασμός της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος στη δημόσια υγεία, την ασφάλεια τροφίμων, την υγιεινή φυτών και ζώων.

Από τις επιδοτήσεις θα παρακρατείται μικρό ποσοστό προκειμένου να ενισχυθούν προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Κάτι θα καταβάλουν οι παραγωγοί. Όμως, επειδή ορίζεται ότι θα καταβάλουν από ένα ποσοστό επιδοτήσεων και άνω, το 90% των Ελλήνων παραγωγών δε συμμετέχει σ' αυτήν την καταβολή και απαλλάσσεται.

Από την ανακατανομή η Ελλάδα έχει θετικό ισοζύγιο. Προβλέπονται πρόσθετα κίνητρα για παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και για την προώθηση της αειφόρου αγροτικής ανάπτυξης.

Το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων παρατάθηκε και αυξήθηκε μόνο για την Ελλάδα. Η αύξηση είναι 17%. Για την καλύτερη εφαρμογή της ΚΑΠ θα χρειαστεί προετοιμασία και η Ευρωπαϊκή Ένωση βοηθά και στην προετοιμασία αυτή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Πρωθυπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ λίγα λεπτά ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Καλώς, κύριε Σημίτη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Πού βλέπουμε ότι αδιαφόρησε η Κυβέρνηση; Η Αξιωματική Αντιπολίτευση ανέφερε ότι είχε δικές της πρωτοβουλίες. Πράγματι υπήρχαν δικές της πρωτοβουλίες και τις χαιρετίζουμε. Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στο προεδρείο της συνέλευσης ήταν ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών.

Εκεί πάρθηκαν οι αποφάσεις με συμμετοχή της ελληνικής Κυβέρνησης γιατί συμμετείχε στο προεδρείο. Και ας μου επιτραπεί να πω ότι και η τελευταία συνάντηση με τον Ζισκάρ Ντε

Εστέν, με έναν ηγέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν λόγω της προεδρίας και έγινε η συνάντηση μαζί μου. Εκεί διαμορφώθηκαν ορισμένες ρυθμίσεις για να γίνουν αποδεκτές στη συνέλευση και μετά στην Σύνοδο Κορυφής. Θα ήταν η Κυβέρνηση απύσχα;

Κύριοι συνάδελφοι, ένα σημείο θέλω να αναφέρω επειδή η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν συμφώνησε με την κατάργηση της εναλλασσόμενης εξαμηνιαίας προεδρίας. Εγώ πιστεύω ότι αυτή είναι μια αντίληψη μιας παρωχημένης αμυντικής νοοτροπίας.

Γιατί δεν συμφέρει την Ένωση η εξαμηνιαία εναλλαγή στην προεδρία; Όταν η Πορτογαλία πήρε την πρωτοβουλία και αποφασίστηκε στο Συμβούλιο Κορυφής το πακέτο της Λισσαβόνας το οποίο είναι καθοριστικό για την ανάπτυξη της Ένωσης ακολούθησαν άλλες χώρες οι οποίες δεν του έδωσαν καμιά σημασία και έτσι επί ενάμιση χρόνο περίπου το πακέτο αυτό έμεινε χωρίς συνέχεια. Η διαπίστωση λοιπόν όλων ήταν ότι αυτή η εναλλαγή η οποία επιτρέπει σε κάθε μέλος να βάζει στην πρώτη γραμμή τα δικά του συμφέροντα είχε ως αποτέλεσμα βασικές πολιτικές της Ένωσης να μην έχουν συνέχεια και να μην πραγματοποιούνται. Αυτό έγινε αργότερα και με τη μεταναστευτική πολιτική και τις αποφάσεις του Τάμπο. Το ζητούμενο λοιπόν είναι πώς θα υπάρχει μια προεδρία η οποία θα μπορεί να εφαρμόζει σε μια διάρκεια χρόνου, δυνάμει χρόνια εδώ, πολιτικές που αποφασίστηκαν. Και ερωτώ: Πιστεύει κανείς ότι στην Ευρώπη των είκοσι πέντε μπορούν όλα τα κράτη μέλη να ασκήσουν την προεδρία; Δεν θα ήταν σωστό να αναφερθώ σε συγκεκριμένα κράτη. Αλλά σκεφθείτε τον κατάλογο. Σκεφθείτε τις δυνατότητες.

Εγώ θα ήθελα μόνο να σας αναφέρω ότι η προεδρία πρέπει να χειριστεί διακρίσεις σαράντα τουλάχιστον επιτροπές. Αυτό σημαίνει ότι μια χώρα θα πρέπει να έχει εμπειρογνώμονες και όχι μονάχα έναν για τις διακρίσεις σαράντα επιτροπές. Και η δικιά μας χώρα είχε δυσκολίες να ανταποκριθεί.

Η προεδρία πρέπει να συμμετάσχει πάνω από εκατό διεθνείς συνδιασκέψεις με αντιπροσωπεία και όχι με έναν αντιπρόσωπο. Έχει κάθε χώρα τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει τα ταξίδια από την Αυστραλία μέχρι τη Λατινική Αμερική σε πολυπληθείς αντιπροσωπείες; Δεν θα πρέπει αυτό να γίνεται κεντρικά; Δεν θα πρέπει να συμμετέχουν όλες οι χώρες;

Δεν είναι λοιπόν ένα θέμα ισοτιμίας. Ισοτιμία υπάρχει. Γιατί θα υπάρχει η εναλλαγή όπως το ανέφερα στο σχέδιο Συντάγματος για ένα χρόνο. Αλλά η προεδρία πρέπει να έχει συνέχεια. Και γι' αυτό ασπασθήκαμε αυτήν την άποψη. Βεβαίως στη συζήτηση υπάρχουν θέσεις οι οποίες αναπτύσσονται και θέσεις οι οποίες διορθώνονται. Αυτό σημαίνει διάλογος. Και διορθώνονται βέβαια με συγκεκριμένες επιδιώξεις για να βελτιωθεί η διαπραγματευτική θέση σε κάποια άλλη θέση. Δίνουμε αυτό για να πετύχουμε εκείνο. Εμάς μας συμφέρει περισσότερο το θέμα της άμυνας και άρα δίνουμε περισσότερη προσοχή στην άμυνα για να πετύχουμε κάτι άλλο. Αλίμονο αν πάει κάποιος με πάγια και μόνιμη θέση.

Όσον αφορά με την άποψη την οποία εξέφρασε ο Πρόεδρος του Συνασπισμού, ότι εδώ είναι ένα νεοφιλελεύθερο ευαγγέλιο, δεν συμφωνώ. Πολλές ρυθμίσεις διαπνέονται βέβαια από τη νεοφιλελεύθερη πολιτική. Αν ανοίξετε μονάχα το κεφάλαιο τρία θα δείτε κεφάλαια τα οποία δεν υπάρχουν σε Συντάγματα, παρά μόνο εκείνα τα οποία εκφράζουν ένα σοσιαλδημοκρατικό πρόσωπο.

Απασχόληση, κοινωνική πολιτική, κοινωνικό ταμείο, οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, για την αγροτική πολιτική, για το περιβάλλον, για την προστασία των καταναλωτών κ.ο.κ. Γιατί υπάρχουν αυτά; Γιατί υπάρχει και φροντίδα για όλους αυτούς. Δεν είναι έτσι ότι τα πάντα έχουν ξεγραφτεί για λογαριασμό και όφελος της αγοράς.

Και όσον αφορά το ερώτημα της κ. Παπαρήγα, σε σχέση με το αν η κάθε χώρα έχει κυριαρχικά δικαιώματα, η αλήθεια είναι ότι έχουμε κυριαρχικά δικαιώματα, αλλά πολλά από τα δικαιώματα που είχαμε άλλοτε ή έχουν συρρικνωθεί ή δεν υπάρχουν. Αυτή είναι η αλήθεια.

Μπορεί η Ελλάδα ή η οποιαδήποτε χώρα μόνη της να αποτρέψει μία οικονομική κρίση η οποία έρχεται από άλλες χώρες;

Καθορίζουμε εμείς την τιμή του πετρελαίου; Αυτά είναι τα στοιχειώδη. Ή, όσον αφορά τη μετανάστευση, μπορούμε εμείς να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης και της εγκληματικότητας χωρίς συνεργασία με τις άλλες χώρες, άρα χωρίς δεσμεύσεις και απέναντι σε άλλες χώρες όπως δεσμεύονται με εμάς; Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν προβλήματα τα οποία είναι υπερεθνικά πια και αυτά τα υπερεθνικά προβλήματα απαιτούν υπερεθνικές λύσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι ο χρόνος ο οποίος πέρασε ήταν ένας χρόνος δημιουργικός για την Ελλάδα, ένας χρόνος ο οποίος ισχυροποίησε τις θέσεις μας και αυτήν την πορεία θα ακολουθήσουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με έκπληξη τον κύριο Πρωθυπουργό περίπου να με μέμφεται, διότι έκαμα αναφορά σε μια σειρά από ζητήματα, που κατά τη δική του άποψη δεν σχετίζονται αποκλειστικά με την πορεία της Ευρώπης. Και μάλιστα το απεκάλεσε ειρωνικά «μια μακρά εισαγωγή».

Να σας διορθώσω, κύριε Σημίτη. Δεν ήταν εισαγωγή. Ήταν το κυρίως θέμα της ομιλίας, γιατί εμείς την ευρωπαϊκή πορεία τη θεωρούμε συνυφασμένη με την προώθηση των ελληνικών συμφερόντων. Αυτό δεν μας κάνει λιγότερο ευρωπαϊστές, εάν αυτό θέλατε να πείτε, γιατί και εδω τα πράγματα νομίζω ότι είναι ξεκάθαρα. Αν μη τι άλλο, διεκδικούμε τον τίτλο του πιο σταθερού, του πιο μακροχρόνιου ευρωπαϊστή σ' αυτήν τη χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και εν πάση περιπτώσει, καλοδεχούμενοι και εσείς, αλλά μη φτάνουμε στο άλλο άκρο, να υιοθετούμε δηλαδή μία αντίληψη όπου, σε μία τέτοια συζήτηση, δεν χωράει αναφορά στα θέματα της οικονομίας, ιδίως όταν σχετίζεται άμεσα με την ευρωπαϊκή μας πορεία. Και το θέτω αυτό, διότι το θεωρώ πολύ βασικό, φιλοσοφικής φύσεως δηλαδή. Σε μία πολιτική κουβέντα δηλαδή θα μιλήσουμε μόνο τεχνοκρατικά για το πώς βλέπουμε το μέλλον των θεσμών στην Ευρώπη; Αναμφισβήτητο είναι μεγάλο θέμα. Αλλά αυτό δεν σχετίζεται με το πώς αξιοποιούμε ή δεν αξιοποιούμε τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες, που μας παρέχει το ευρωπαϊκό πλαίσιο, για να προωθήσουμε είτε τα πολιτικά μας συμφέροντα είτε τις οικονομικές μας προτεραιότητες; Αλίμονο! Ελπίζω να είναι λάθος ή εν τη ρύμη του αντιθετικού λόγου, για να με κριτικάρετε. Ελπίζω να μην απεικονίζει μία βαθύτερη αντίληψη ότι αυτά είναι δευτερεύοντα θέματα. Για μας αυτά είναι τα πρωτεύοντα.

Στη συνέχεια, άκουσα τον κύριο Πρωθυπουργό να κάνει μία μακρά αναφορά, με το γνώριμό του τρόπο, ότι δήθεν εμείς διαστρεβλώνουμε την πραγματικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μία ακόμη φορά αναρρώθηκα για ποια χώρα μιλάει ο κύριος Πρωθυπουργός. Διερωτώμαι εάν αγνοεί την πραγματικότητα ή σκόπιμα διαστρέφει την αλήθεια. Εάν σκέφθηκε ποτέ, από όσα είχε υποσχεθεί στο παρελθόν, πόσα ακόμη παραμένουν υποσχέσεις. Εάν κατάλαβε ή όχι ότι η περίοδος 1996-2003 θα καταγραφεί ως η περίοδος των μεγάλων χαμένων ευκαιριών για την πραγματική οικονομική και κοινωνική σύγκλιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μία πραγματικότητα. Εμείς δεν μηδενίζουμε και είναι φανερό από την αρχική μου εισήγηση. Δεν λέμε ότι δεν έγινε τίποτα. Όμως υπάρχει ένα κρίσιμο ερώτημα και κριτήριο. Ουδέποτε στη σύγχρονη ιστορία μας υπήρξαν ευνοϊκότερες συνθήκες για μια κυβέρνηση. Ουδέποτε κυβέρνηση διαχειρίστηκε τόσους πόρους, για να παράξει δυσανάλογα μικρό αποτέλεσμα.

Η πραγματικότητα είναι ότι, στην περίοδο 1996 - 2003, η Κυβέρνηση -το είπα πριν, θέλω να το επαναλάβω- διαχειρίστηκε 278 δισεκατομμύρια ευρώ και αύξησε το δημόσιο χρέος κατά 72 δισεκατομμύρια ευρώ επίσης. Τα φορολογικά βάρη αυξήθηκαν κατά 114%. Οι πόροι από τα Κοινοτικά Πλαίσια είναι

συμβολή άνευ προηγουμένου, ασχέτως του πώς γίνεται η απορρόφηση και η αξιοποίηση. Και τα έσοδα από την εκποίηση δημόσιας περιουσίας δεν έχουν προηγούμενο. Αυτή είναι η αλήθεια.

Με μέμφθηκε ο Πρωθυπουργός ότι δήθεν διαστρεβλώνω την αλήθεια, παρουσιάζοντας μία σειρά από δείκτες, όπου η Ελλάδα εμφανίζεται να είναι τελευταία. Οι δείκτες αυτοί είναι όλοι από την επίσημη ιστοσελίδα της Eurostat (Structural Indicators, δομικοί δείκτες) και θέλω να τους καταθέσω στη Βουλή, γιατί αυτοί οι δείκτες είναι επίσημα στοιχεία. Δεν τα εφευρίσκουμε εμείς, αυτή είναι η πραγματικότητα. Είναι τα στοιχεία που παίρνουμε από τη Eurostat. Και ο καθένας από εμάς έχει πρόσβαση σ' αυτό από την ιστοσελίδα της Eurostat.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα στοιχεία, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στη συνέχεια θέλω να πω δύο λέξεις για την περίφημη επιστολή Μέντοους προς την κ. Διαμαντοπούλου, την Ελληνίδα Επίτροπο, που προφανώς έγινε κατά παραγγελία του Πρωθυπουργού και η οποία επισημαίνει μεταξύ άλλων: «Αξιοπιστία σημαίνει να αναγνωρίζονται οι αδυναμίες και να λαμβάνονται δραστικά μέτρα για την αποκατάστασή τους, χωρίς να είναι απαραίτητη η παρέμβαση των Βρυξελλών».

Δεύτερο και πιο σημαντικό: «Οι εταιρείες ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε., ΕΡΓΟΣΕ, ΕΥΔΑΠ, ΟΑΕΔ, είναι παραδείγματα δυσλειτουργικών υπηρεσιών. Η αντίδραση των ελληνικών αρχών είναι ορισμένες φορές ακόμα χειρότερη, καθώς αρνούνται την ύπαρξη των προβλημάτων». Αυτό λέει η επιστολή Μέντοους και θέλω να την καταθέσω κι αυτήν, γιατί είναι απεικόνιση μιας πραγματικότητας για τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης. Δικαιωθήκαμε στις επιστολές μας για το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στην τελευταία, αν θυμούμαι καλά, προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή, σεις παραδεχθήκατε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι χάθηκαν πόροι 237 δισεκατομμυρίων δραχμών, γιατί δεν τους ζητήσαμε. Και μάλιστα θυμούμαι ότι είπατε στη δευτερολογία σας περίπου ότι ήταν ασήμαντοι αυτοί οι πόροι. Απλώς για τα συγκριτικά μεγέθη να θυμίσω ότι οι πόροι που χάθηκαν αντιστοιχούν στα περιφερειακά προγράμματα επτά ετών για όλες τις νησιωτικές περιφέρειες της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και ακόμα το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, η ίδια η Κυβέρνηση ομολογεί, ο αρμόδιος Υφυπουργός, ότι με τους σημερινούς ρυθμούς δεν θα υλοποιηθεί ούτε σε δεκαπέντε χρόνια. Και αυτό δεν το λέω έτσι τυχαία. Όταν στα δύομισι χρόνια δηλαδή, μέχρι στιγμής, της εφαρμογής της Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχει απορροφηθεί το 21% -αφαιρέστε και την προκαταβολή και κάντε μία απλή πράξη- σημαίνει ότι δεν θέλετε δεκαπέντε, σημαίνει ότι με αυτούς τους ρυθμούς είμαστε τελείως εκτός τροχιάς. Αυτή είναι η αλήθεια και το ξέρετε κι εσείς. Οι δικές σας φιλικές εφημερίδες γράφουν συνέχεια ότι είστε προβληματισμένος με την πολύ χαμηλή απορρόφηση του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Προς τι, λοιπόν, οι ανακρίβειες και τα ψέματα και οι μομφές στην Αντιπολίτευση, που πρέπει να σας πω ότι με ξεχωριστή επιείκεια και ήπιους τόνους, ειδικά σήμερα, αναδεικνύει τα θέματα;

Τον Απρίλιο του 2002 ο αρμόδιος Επίτροπος κ. Μπαρνιέ στέλνει επιστολή, τονίζοντας ότι η επιτροπή αναστέλλει τη χρηματοδότηση των νέων σιδηροδρομικών έργων και κάνει ευθέως λόγο για αναξιόπιστο επιχειρησιακό σχέδιο του ΟΣΕ.

Παρακαλώ για τα Πρακτικά και αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία έχει ως εξής:

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας)) : Και πρόσφατα, χθες, προχθές, σε απάντηση της Κυβέρνησης σε νομοθετικό έλεγχο, σε ερώτηση Βουλευτού του Συνταγματικού, προκύπτει από έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ότι έσοδα περίπου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ από μετοχοποιήσεις, αντί να κατευθυνθούν στη μείωση του δημοσίου χρέους, χρηματοδότησαν καταναλωτικές και τρέχουσες δαπάνες του δημοσίου. Αποκαλύπτεται η πλασματικότητα των δήθεν πλεονασματικών προϋπολογισμών. Αποκαλύπτεται η βαθύτατη αναξιοπιστία.

Και θα το καταθέσω και αυτό, γιατί είναι τεράστιο θέμα και δεν μπορείτε να το ξεπεράσετε έτσι. Δηλαδή μας λέτε ψέματα τόσα χρόνια; Μας λέτε ψέματα και δεν έχετε καν το θάρρος να πείτε ότι ζητάτε συγγνώμη, ότι παρέχετε κάποιες εξηγήσεις για το φαινόμενο; Δηλαδή κοροϊδεύετε, όταν συζητάμε εδώ προϋπολογισμούς; Είναι μείζον θέμα και πολιτικής και ηθικής τάξεως.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ακόμα, θέλω να επανέλθω σε κάτι. Παρουσιάσαμε ένα στοιχείο πριν από λίγο καιρό. Μιλήσαμε για μία μελέτη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που υπολογίζει το βάρος, για την ελληνική οικονομία, της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς σε 3,5 τρισεκατομμύρια δραχμές το χρόνο. Κοιτάξετε. Είναι ασύλληπτο το νούμερο. Το αμφισβητήσατε και μάλιστα με βαριές, χυδαίες, αγοραίες εκφράσεις. Πρέπει να σας πω -και θα σας την καταθέσω- ότι αυτή είναι η επίσημη μελέτη, όπως όλες οι μελέτες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, έχει εκδοθεί από την ίδια την Τράπεζα στη σειρά των μελετών της και την υπογράφει ένας από τους κορυφαίους οικονομολόγους των δημοσίων οικονομικών σε ολόκληρο τον κόσμο, ο κ. Vito Tanzi. Θα ήταν χρήσιμο να τη μελετήσετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούω μονίμως τον Πρωθυπουργό να επικαλείται το ρυθμό ανάπτυξης. Μα δεν αμφισβήτησε κανείς ότι έχουμε υψηλότερο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ απ' ό,τι άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Πράγματι έτσι είναι. Πού οφείλεται όμως; Οφείλεται στους κοινοτικούς πόρους και στα ολυμπιακά έργα. Έστω και έτσι, είναι καλό αυτό. Το μέγα ερώτημα όμως είναι πού διαχέεται αυτή η ανάπτυξη. Βλέπετε να απεικονίζεται σε βελτίωση της ποιότητας ζωής, σε βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολλών Ελλήνων; Μα δεν είναι έτσι. Ό,τι και να λέτε σήμερα εδώ, όσα και να ισχυρίζεσθε εσείς και οι εκπρόσωποί σας, δεν είναι αυτή η πραγματικότητα και την ξέρουν οι πολίτες. Το προϊόν της ανάπτυξης, πολύ λίγο, δυσανάλογα λιγότερο πηγαίνει στις περιφέρειες και στους πολίτες της χώρας και δυσανάλογα περισσότερο πηγαίνει στους λίγους και εκλεκτούς. Αυτή είναι η αλήθεια. Πώς θα το κάνουμε δηλαδή;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μας λέτε ότι η ανεργία δεν είναι υψηλή; Περίπου ήρθατε να μας πείτε σήμερα ότι είσθε ικανοποιημένος για το ρυθμό της ανεργίας; Εμείς λέμε ότι η ανεργία είναι η δεύτερη υψηλότερη στην Ευρώπη, με την πρώτη όμως, την Ισπανία, να έχει μια δραματικά πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια, και από την άλλη ότι είμαστε πρώτοι στην ανεργία των γυναικών και των νέων, που παραμένει ίσως το υπ' αριθμόν ένα κοινωνικό πρόβλημα στη χώρα. Είναι ή δεν είναι αυτή η πραγματικότητα, πέρα από εξωραϊσμούς και εύκολες εικονικές πραγματικότητες;

Ακόμη, επειδή μιλάτε για κοινωνική σύγκλιση, είναι δεδομένο ότι είμαστε στον πάτο της Ευρώπης σε ό,τι αφορά την κοινωνική σύγκλιση. Δεν λέμε ότι δεν έχει γίνει τίποτα, αλλά το ερώτημα είναι πόσα θα μπορούσαν να έχουν γίνει, πώς τρέχουν οι

άλλοι και πώς κινούμαστε με βήματα χελώνας εμείς και πόσες ευκαιρίες χάνουμε. Δεν λέει τίποτα ότι ένα στα πέντε ελληνικά νοικοκυριά είναι κάτω από το όριο της φτώχειας και ότι έξι στις έντεκα ελληνικές περιφέρειες είναι στις πιο φτωχές της Ευρώπης; Αυτά είναι επίσημα στοιχεία. Δεν είναι αποκυήματα φαντασίας του ενός ή του άλλου, που θέλει να σας αντιπολιτευθεί. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Σήμερα στην Ελλάδα η ανεργία, η ακρίβεια, η διέγερση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων είναι το μέγα θέμα, είτε αρέσει είτε δεν αρέσει είτε εξυπηρετεί είτε δεν εξυπηρετεί προεκλογικές σκοπιμότητες και προπαγανδιστικά τεχνάσματα.

Έρχεσθε και μας λέτε περίπου ότι πρέπει να είναι πανευτυχείς οι αγρότες. Μα, δεν είναι πανευτυχείς, γιατί την πραγματικότητα την ξέρουν καλύτερα από σας και το λώω να πω καλύτερα κι από μας και από όλους μας. Είναι πολύ δυσχερή τα πράγματα εκεί και, όσες δικαιολογίες και να λέτε, παραμένει μία πραγματικότητα: ότι δεν αξιοποιήθηκε όσο θα έπρεπε το διάστημα της Ελληνικής Προεδρίας, αν μη τι άλλο στην αναθεώρηση της ΚΑΠ να συμπεριληφθούν τα μεσογειακά προϊόντα. Εμείς αυτό λέμε. Μην αλλάζουμε την κουβέντα. Αυτό είναι το μέγα ζήτημα.

Έρχομαι σε ένα άλλο σημείο. Διέκρινα μία ειρωνεία στο ύφος σας, κύριε Πρωθυπουργέ, για τις θέσεις μας για τα ελληνιστοκρατικά και τη συνάντησή μου με τον κ. Ερντογάν. Λοιπόν, να τα ξεκαθαρίσουμε. Αν δεν θυμάστε την ιστορία των τελευταίων ετών μετά τη Μεταπολίτευση, να σας τη θυμίσω. Αν τη θυμάστε, σημαίνει ότι ψεύδεσθε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πάγια θέση της Νέας Δημοκρατίας τριάντα χρόνια τώρα είναι: Ναι στο διάλογο, ναι στην εξομάλυνση των σχέσεων. Θεμέλιο για όλα αυτά είναι το Διεθνές Δίκαιο και οι Διεθνείς Συνθήκες. Όχι στις μονομερείς παραχωρήσεις. Αυτή είναι η θέση μας κωδικοποιημένα. Αυτή ήταν η πάγια πολιτική των Κυβερνήσεων Κωνσταντίνου Καραμανλή, η πάγια πολιτική της Κυβέρνησης Κώστα Μητσοτάκη. Είναι η πάγια πολιτική μας.

Εν πάση περιπτώσει, μη θέλετε να θυμηθούμε, εάν πάμε στο παρελθόν, τι κάνατε εσείς: από το «βυθίσατε το Χώρα», στο «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο Συνδίκαιο», «κανένας διάλογος», «δεν συζητάμε τίποτα με την Τουρκία».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είπαμε να αλλάξετε άποψη, είπαμε να κάνετε οβιδιακές μεταμορφώσεις, όχι όμως να υιοθετείτε και το στυλ του κατηγορού και μάλιστα με δήθεν λεπτές ειρωνίες.

Σας έχουμε κάνει κριτική στην εξωτερική πολιτική. Πράγματι την έχουμε κάνει. Όχι γιατί έχουμε στρατηγικά κάποια διαφωνία, «μη μιλάτε με τους Τούρκους», αλλά γιατί σας έχουμε πει πολλές φορές να μην κάνετε χειρονομίες, που δεν έχουν ανταπόκριση. Φέρνω ένα παράδειγμα μόνο, το Ελσίνκι. Δεν σας είπαμε ότι ήταν στη λάθος κατεύθυνση. Σας είπαμε, όμως, ότι ήταν μία πολύ μεγάλη χειρονομία να πάρει επίσημα η Τουρκία το διαβατήριό, ως το πούμε έτσι, για την ενταξιακή της τροχιά και να μην προσπαθήσουμε τουλάχιστον να επιμεινουμε να διασφαλιστούν σε μεγαλύτερο βαθμό από όσο επιτεύχθηκε, τα εθνικά μας συμφέροντα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και μας μέμφεστε γι' αυτό, αντί να μας δίνετε συγχαρητήρια; Και να μας δώσετε συγχαρητήρια, γιατί σας ενισχύουμε τη διαπραγματευτική σας θέση, ασχέτως αν εσείς κάνατε καλή, κακή ή οποιαδήποτε χρήση αυτής της διευκόλυνσης που σας κάνουμε.

Εν πάση περιπτώσει, θα σας πω και κάτι άλλο. Εμείς πιστεύουμε στην εξομάλυνση των σχέσεων. Πιστεύουμε στην εκπομπή σωστών μηνυμάτων προς την άλλη πλευρά. Πιστεύουμε ότι, αν βρεθεί η κατάλληλη, η αξιόπιστη, η φερέγγυα ηγεσία και από την άλλη πλευρά, πολλά μπορούν να γίνουν στην κατεύθυνση του μέλλοντος. Δεν είναι, όμως, δική μας ευθύνη οι ταπεινώσεις που υπέστη τα τελευταία χρόνια η χώρα είτε με την κρίση των Ιμίων είτε με το φιάσκο των πυραύλων S-300 είτε με την αστεία -και επαισχυντή ταυτόχρονα- υπόθεση Οτσαλάν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλήσατε για την Ελληνική Προεδρία. Εμείς σας είπαμε ότι τη στηρίζουμε και τότε και τώρα. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα κάνουμε καμία κριτική. Δεν σημαίνει ότι θα αποποιηθούμε το θεσμικό μας ρόλο, ότι, όπου βλέπουμε λάθη ή παραλείψεις, δεν θα τα επισημαίνουμε.

Ἡμάρτον Θεέ μου! Επειδή, όμως, μπήκατε σε αναφορές λεπτομερείς, που προδίδουν κάποια μικροψυχία, θα μου επιτρέψετε να σας πω, θα σας θυμίσω μόνο ένα πράγμα. Εσείς ο ίδιος στην τελευταία μας συνάντηση, που με καλέσατε στο Μέγαρο Μαξίμου για την πορεία του Κυπριακού, μου ζητήσατε ρητά να παρέμβουμε στους ηγέτες του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Το κάναμε, κύριε Πρωθυπουργέ. Δεν το επικαλεστήκαμε. Δεν το κάναμε μόνο γιατί το ζητήσατε εσείς, αλλά γιατί ήταν το εθνικό μας καθήκον. Μην έρχεστε, λοιπόν, τώρα να μας πείτε ότι δεν βοηθάμε τις εθνικές υποθέσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Περί εναλλασσόμενης Προεδρίας: Είναι μία άποψη σεβαστή. Την ακούμε και στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, ακόμα και από, ας το πούμε, ιδεολογικά «φίλιες δυνάμεις».

Εγώ, όμως, λέω το εξής: Κατ' αρχήν, κάθε χώρα μπορεί να συμβάλει. Κάθε χώρα μπορεί να προσφέρει σε αυτό το άρωμα της Ευρώπης, σε αυτό το μωσαϊκό της κοινής μας πορείας. Υπάρχουν αντεπιχειρήματα. Αλλά, και αν ακόμα ήταν να δεχθούμε την εγκατάλειψη της εναλλασσόμενης εξάμηνης Προεδρίας, ας το διαπραγματευόμασταν, ας δώναμε μία μάχη. Δίνω κάτι, παίρνω κάτι άλλο.

Μας είπατε πριν από λίγο ότι η στάση σας στο θέμα αυτό, όπως και σε άλλα, υπαγορεύτηκε από την ανάγκη να ρίξετε το βάρος στην άμυνα. Μα δεν το ρίξατε ούτε εκεί. Δεν είδαμε και εκεί ούτε να προωθείται το θέμα όσο θα θέλαμε και, πάντως στην πρωτοβουλία ορισμένων χωρών να φύγουν μπροστά, δεν είδαμε την Ελλάδα παρούσα. Και αν η δικαιολογία στη διάρκεια της Προεδρίας, για όσο ευσταθούσε, ήταν ότι εν πάση περιπτώσει ασκούμε την Προεδρία και δεν μπορούμε να παίρνουμε θέσεις, που κάποιες χώρες τις βρίσκουν πολύ αντίθετες, η Προεδρία έχει τελειώσει εδώ και τέσσερις μήνες. Θα μπορούσατε να κάνετε σαφή την πολιτική σας με έναν πολύ εναργέστερο τρόπο, πράγμα που δεν κάνατε.

Τέλος, για να ολοκληρώσω τη δευτερολογία μου, θέλω να πω το εξής: Υπήρξε μία παλινωδία θέσεων. Είναι αλήθεια πράγματι ότι στην πιο πρόσφατή σας τοποθέτηση είπατε ότι είστε της άποψης να ισχύσει η αρχή «ένας Επίτροπος ανά κράτος» και ότι δεν πρέπει να φοβίζεται το γεγονός ότι θα υπάρχει ένα Σώμα από είκοσι πέντε, είκοσι επτά, ίσως και περισσότερους στο μέλλον, το οποίο θα αποφασίζει για τα θέματα αυτά. Συμφωνούμε μ' αυτήν την άποψη. Διαφωνούμε, όμως, απόλυτα με την άποψη, την οποία είχατε εκθέσει στις 12 Ιουνίου σε συνέντευξη Τύπου στις Βρυξέλλες, όπου λέγατε –μεταφέρω τα λόγια σας– επί λέξει: «Όμως η εμπειρία μου λέει ότι μία επιτροπή είκοσι πέντε ή τριάντα επιτρόπων δεν μπορεί να λειτουργήσει κατά τρόπο ικανοποιητικό».

Πρέπει, λοιπόν, να βρούμε μία λύση. Και η λύση που προτάθηκε από τη Συνέλευση για Επιτροπή με δεκαπέντε εναλλασσόμενα μέλη, με δεκαπέντε εκ περιτροπής Επιτρόπους, νομίζω ότι είναι μία λύση αποδεκτή από τις περισσότερες χώρες».

Παντελώς λάθος θέση είναι αυτή. Και αν την προωθούν κάποιες άλλες χώρες, δεν έχουμε κανένα λόγο να συνομολογήσουμε. Και εν πάση περιπτώσει, σωστό μεν ότι τη διορθώσατε με κάποιους μήνες καθυστέρηση, αλλά δεν μπορώ να μη στηλιτεύσω το γεγονός ότι, σε ένα θέμα τόσο καίριας σημασίας για το θεσμικό μέλλον της Ευρώπης, για τα δικαιώματα χωρών όπως είναι η Ελλάδα, εμφανίσατε αυτήν την επίσημη διπλή υπαναχώρηση.

Κι εν πάση περιπτώσει, να κάνετε και μίαν άλλη διόρθωση. Να πείτε στους συνεργάτες σας, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι το κείμενο «Υπουργείο Εξωτερικών, Γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών, Αθήνα 1η Οκτωβρίου 2003» έχει μια κωδικοποίηση των θέσεων των διαφόρων χωρών. Σε ό,τι αφορά τις προτάσεις για τη σύνθεση της Επιτροπής λέει ποιες χώρες επιθυμούν ουσιαστική συζήτηση για βαθμίδες, ψήφο και χαρτοφυλάκια. Έχει δέκα χώρες. Λέει ποιες χώρες επιθυμούν οι Επίτροποι να έχουν ψήφο. Έχει κάποιες άλλες χώρες. Λέει: «Ψήφος μόνο στα θέματα της αρμοδιότητάς τους». Μόνο η Ελλάδα!

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ακόμα κάποιο πρόβλημα σε σχέση με την πραγματική γραμμή, που προωθούμε προς τα έξω ασχέτως των λεγομένων για εσωτερική κατανάλωση. Εάν πράγματι ταυτίζεστε με την εθνική θέση μας, δηλαδή «μία χώρα - ένας Επίτροπος με όλα τα δικαιώματα αρμοδιοτήτων και ψήφου», τότε τουλάχιστον αυτό το κείμενο πρέπει να διορθωθεί.

Ευχαριστώ πολύ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω μία παρέμβαση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή πάλι ακούσαμε τα περί στατιστικών, θα ήθελα να καταθέσω κι εγώ μία στατιστική σε σχέση με το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα σε μονάδες αγοραστικής δύναμης από μία μελέτη της EUROSTAT.

Η Ελλάδα προηγείται της Ισπανίας, της Σουηδίας, της Ιρλανδίας, της Φινλανδίας, της Πορτογαλίας. Είναι σχεδόν κοντά στη Δανία. Είναι δηλαδή περίπου στο μέσον της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το εισόδημα που έχει ο Έλληνας στην τσέπη του και διαθέτει. Αυτό προκύπτει από τη διαφορετική φορολογία.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κωνσταντίνος Σημίτης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα μελέτη, η οποία έχει ως εξής:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είμαστε πλούσιοι. Δεν ντρεπόμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, δημιουργείται κατά τη γνώμη μας ένα ερώτημα: Από τη μια μεριά υπάρχει μία συναινετική, ανεξαρτήτως διαφορετικών απόψεων μέσα στη Βουλή, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση –όχι η Ευρώπη ή η ευρωπαϊκή συνεργασία– πρέπει να προχωρήσει, να κάνει και ορισμένες διορθωτικές κινήσεις, ομοσπονδοποιημένη, με σύνταγμα, κλπ. Να προχωρήσει στη βάση της Συνθήκης του Μάαστριχτ, που καθορίζει τις συγκεκριμένες τέσσερις ελευθερίες και πολλά άλλα πράγματα.

Ταυτόχρονα είναι γενική απαίτηση, ανεξάρτητα από την κριτική που γίνεται, να αντιμετωπιστεί η ανεργία και στα πλαίσια της Ευρώπης και στην Ελλάδα. Αλλά ας μιλήσουμε για την Ελλάδα.

Να κάνω το εξής ερώτημα: Πώς συμβιβάζονται αυτά τα δύο; Για να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης σημαίνει: Πρώτον, ότι αυτοί που έχουν τα κλειδιά της ιδιοκτησίας και της διαχείρισης στον τομέα της οικονομίας, δηλαδή το κεφάλαιο, οι κεφαλαιοκράτες, οι επιχειρηματικοί όμιλοι, επενδύουν έχοντας κοντά στο νου τους το κυριότερο, να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας! Κριτήριο όμως για τις επενδύσεις είναι η κερδοφορία. Δεν επενδύουν με κριτήριο τις θέσεις εργασίας. Και στο κάτω-κάτω από την πλευρά τους σθασά το βλέπουν. Ποιος θα τους επιβάλλει να επενδύσουν; Ένα αυτό.

Δεύτερον, πρέπει οπωσδήποτε να διευρυνθεί η παραγωγική βάση της χώρας, η αξιοποίησή της και στον τομέα της παραγωγής και στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών. Ποιος θα το επιβάλλει αυτό; Τελικά το επιβάλλουν οι νόμοι της αγοράς. Και όποιος θεωρεί ότι η αγορά στην Ευρώπη μπορεί να λειτουργήσει αλλιώς πέραν από τις αρχές που έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι έξω από τα πράγματα. Και δεν νομίζω ότι εδώ υπάρχουν άνθρωποι που αγνοούν.

Πρέπει να διευρυνθεί η παραγωγική βάση της χώρας. Ας πούμε ότι μια κυβέρνηση το αποφασίζει. Αυτό σημαίνει κατευθείαν σύγκρουση με τις επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον καταμερισμό εργασίας που ισχύει στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα πλαίσια των συμφωνιών της με τα άλλα οικονομικά κέντρα.

Άρα, δεν συμβιβάζονται αυτά τα πράγματα. Οι επενδύσεις σήμερα έχουν μεγαλύτερο κόστος σε σχέση με το παρελθόν, λόγω της ανάγκης των νέων τεχνολογιών να ανεβάσουν την παραγωγικότητα κλπ. Κριτήριο, επομένως, για τις επενδύσεις είναι να χρησιμοποιείται λιγότερη ζωντανή εργασία. Αντικαθίσταται ένα μέρος της ανθρώπινης εργασίας από τα μηχανήματα. Πώς θα συνδυαστούν οι επενδύσεις που έχουν υψηλό κόστος και η διατήρηση και μάλιστα αύξηση της ίδιας ανθρώπινης εργασίας; Δεν γίνεται αυτό αν δεν πάμε σε άλλες καταστάσεις, όπως η γενική μείωση του ορίου απασχόλησης αντίκειται και στα συμφέροντα της ισχυρής εργοδοσίας και στα συμφέροντα των μικρομεσαίων, οι οποίοι δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα στο συναγωνισμό με τους μεγάλους. Εφόσον αυτή είναι η κοινωνικοταξική διάρθρωση της κοινωνίας, οι κοινωνικές αντιθέσεις –αυτή είναι η Ευρώπη, αυτή είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτή είναι η σύγχρονη αγορά– πώς θα αντιμετωπιστούν αυτά τα κοινωνικά προβλήματα;

Να μην κρύβουμε από το λαό ότι οι ξένοι επενδυτές για να έλθουν στην Ελλάδα βάζουν τις εξής απαιτήσεις, τις οποίες ξέρουμε όλα τα κόμματα: Πρώτον, φορολογικό παράδεισο. Δεύτερον, πλήρη ελαστικοποίηση της αγοράς εργασίας, που σημαίνει αύξηση και της απόλυτης και της σχετικής ανεργίας. Τρίτον, πλήρη ασυδοσία στο περιβάλλον. Τέταρτον, πλήρης άρση και των τελευταίων προστατευτικών νόμων της εργατικής νομοθεσίας, αλλιώς δεν έρχονται στην Ελλάδα. Πέμπτον, καταστολή όλων των κινητοποιήσεων. Λένε καθαρά ότι δεν θα έλθουν στην Ελλάδα εφόσον θα υπάρχουν απεργίες. Αυτό το ξέρουμε και γι' αυτό το λόγο ψηφίζονται οι νόμοι καταστολής. Δεν ψηφίζονται μόνο για το μεγάλο κεφάλαιο στην Ελλάδα,

αλλά και για τους ξένους επενδυτές.

Πώς μπορούμε να υποστηρίξουμε τα θεμέλια και το σκελετό ενός οικοδομήματος και να απαιτούμε αυτό το οικοδόμημα να είναι όμορφο για όλους; Δεν γίνεται αυτό το πράγμα! Από ένα σημείο και μετά στην πολιτική και στα κοινωνικά προβλήματα υπάρχει ή ο ένας δρόμος ή ο άλλος. Πολύ συγκυριακά μπορεί να έχεις και σχετική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού και διατήρηση της κερδοφορίας. Αυτό μπορεί να γίνει συγκυριακά σε μία συγκεκριμένη φάση και είναι συνάρτηση και του συσχετισμού δύναμης και της δύναμης του κινήματος.

Εμείς δεν συμφωνούμε, κύριε Πρωθυπουργέ, με το κύριο όπλο κριτικής που υπάρχει απέναντί σας τόσο από τη Νέα Δημοκρατία όσο και από το Συνασπισμό, οι οποίοι αναφέρουν ότι είμαστε στη δέκατη πέμπτη θέση και γιατί δεν είμαστε στη δέκατη, γιατί βρίσκεται η Πορτογαλία σ' αυτήν τη θέση, γιατί βρίσκεται η Ισπανία στην άλλη ή εν πάση περιπτώσει μόνο στο ζήτημα του ποσοστού της κρατικής επιχορήγησης.

Όχι ότι αυτά δεν είναι δείκτες κατάστασης στην Ελλάδα. Είναι, αλλά εδώ μπαίνει το εξής ζήτημα: Είχαμε ανεβασμένους ρυθμούς ανάπτυξης; Είχαμε. Έχουμε άνοδο της παραγωγικότητας στην Ελλάδα; Έχουμε. Είχαμε αντίστοιχη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του λαού; Όχι, είχαμε επιδείνωση. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι το επίπεδο της αγοραστικής ικανότητας του Έλληνα εργαζόμενου είναι στα επίπεδα του 1980, όταν οι ανάγκες αυξάνονται αλματωδώς και τα μέσα και οι δυνατότητες που υπάρχουν να ζήσουμε καλύτερα είναι πολύ περισσότερα. Στο κάτω-κάτω δεν είχαμε καμία συμφορά, όπως πόλεμο ή εμπάργκο στην Ελλάδα για να πεις ότι πιασγύρισε. Αντίθετα, είχαμε πάρα πολλές εισροές.

Δεν θα συμφωνήσουμε, επίσης, ότι η ανάπτυξη στην Ελλάδα στηρίζεται αποκλειστικά, όπως λέγεται, στις κοινοτικές εισροές και στα έργα των Ολυμπιακών Αγώνων. Υπάρχει μεγάλη συσσώρευση κεφαλαίων στην Ελλάδα. Δεν είναι μόνο το έξω χρήμα. Όσοι στέκονται σ' αυτήν τη άποψη είναι γιατί θέλουν να κρύψουν τη συσσώρευση κεφαλαίου και την κερδοφορία στην Ελλάδα. Απόδειξη είναι ότι έχουμε εξαγωγή κεφαλαίου και επενδύσεις στο εξωτερικό.

Από πού παράχθηκαν αυτά, από κοινοτικά ποσά; Δεν είναι σωστό. Πρώτα-πρώτα το κράτος έβαλε ένα σωρό κεφάλαια. Δηλαδή εδώ πέρα απομονώνονται μερικοί δείκτες προκειμένου –να το πω καθαρά– να διασωθεί όλη η βάση και η λειτουργία του ίδιου του συστήματος και δεν μιλάω για το πολιτικό σύστημα μόνο, μιλάω για το κοινωνικοοικονομικό σύστημα. Οι κοινοτικές εισροές ήρθαν στην Ελλάδα γιατί υπήρχε και συσσώρευση, γιατί υπήρχε κρατική επένδυση, κρατικά χρήματα.

Και κρύβουμε και την άλλη πλευρά, ότι τα κοινοτικά ποσά που ήρθαν στην Ελλάδα τα ξαναεπιστρέψαμε έξω, αγοράζοντας προϊόντα από το εξωτερικό, ένα μεγάλο μέρος ξαναέφυγε έξω. Μας χρηματοδότησαν, δηλαδή, για να χρηματοδοτηθεί η γερμανική, η γαλλική ή δεν ξέρω ποια άλλη βιομηχανία, όπως έγινε και με τις αγροτικές επιδοτήσεις. Δόθηκαν οι επιδοτήσεις στην αγροτική, αλλά με κύριο στόχο να εξασφαλίσει η αγροτική φτηνά προϊόντα στους βιομήχανους και στους εμπόρους.

Γιατί τα θέτω αυτά; Δεν λέω τίποτα καινούριο, τίποτα κοσμογονικό. Εδώ τα πράγματα είναι τα εξής: Αν συμφωνείς με την Ευρωπαϊκή Ένωση –όχι γενικά με την Ευρώπη και την ευρωπαϊκή συνεργασία– με τα ευρωσυντάγματα, όση κριτική και αν κάνεις, αυτή η κριτική δεν μπορεί να πιάσει τόπο από τη στιγμή που δέχεσαι ότι στην κοινωνία το κουμάντο το κάνει το μεγάλο κεφάλαιο. Δεν γίνεται.

Τέλος, όντως υπάρχει μεγάλος προβληματισμός, πραγματικός –εγώ θα έλεγα– προβληματισμός για το μετριασμό της οξείας των κοινωνικών προβλημάτων. Και αυτός ο προβληματισμός έρχεται από παντού. Δεν είναι ούτε προϊόν σκέψης της σοσιαλδημοκρατίας ούτε των ανανεωτικών –και δεν ξέρω τι άλλο– σχημάτων ούτε των νεοφιλελεύθερων. Ακόμα και η ίδια η μεγάλη εργοδοσία ανησυχεί, διότι μία απότομη επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου των λαών της Ευρώπης θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην πραγματοποίηση της κερδοφορίας. Η κερδοφορία σημαίνει κατανάλωση. Άμα δεν έχεις κατανάλωση;

Το θέμα είναι, αυτή η ανησυχία για την περιφέρεια κοινωνική πολιτική, η οποία υπάρχει και στο Ευρωσύνταγμα και αλίμονο

αν δεν υπάρχει, να ομολογεί ότι θα επιδεινωθούν τα προβλήματα και είναι επιλογή να κάνουμε πολιτική πτωχοκομείου, πολιτική εξαγοράς και «διαίρει και βασιλεύει» για να αμβλύνουμε τις οξείες γωνίες. Κοινωνική συνοχή δεν μπορεί να υπάρξει σε μια κοινωνία ταξική. Καθαρά πράγματα. Άλλο να πεις «είμαι με την ταξική κοινωνία». Αυτά δεν μπορούν να υπάρξουν. Κάποιος δεν θέλει το σοσιαλισμό. Με γεια του, με χαρά του. Αλλά δεν μπορεί τώρα να μιλάει για τον καπιταλισμό με ανθρώπινο πρόσωπο. Είναι άλλο πράγμα να διεκδικείς βελτίωση της θέσης των εργαζομένων στις συνθήκες του καπιταλιστικού συστήματος, γιατί εν πάση περιπτώσει καπιταλισμό έχουμε αυτήν τη στιγμή και τούτη τη στιγμή δεν μπορούμε να τον αλλάξουμε, όμως η γραμμή αντίθεσης, η γραμμή διεκδίκησης δεν μπορεί να είναι μέσα στη λογική πτωχοκομείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, εγώ να δεχθώ, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι μπορεί να εμφανίζετε –να πω την αλήθεια δεν έχω ασχοληθεί λεπτομερειακά με τον προϋπολογισμό– με τις σύγχρονες στατιστικές αύξησης των δαπανών στην παιδεία και στην υγεία. Αυτό είναι το πρόβλημα; Εγώ θα σας πω ότι και αν προβλέπεται κάτι τέτοιο που δεν φαίνεται να προβλέπεται, προβλέπεται ακριβώς για να υποβοηθήσετε τους καλύτερους όρους ιδιωτικοποίησης σ' αυτόν τον τομέα. Είναι γνωστό ότι κέντρα υγείας περνάνε σε ιδιώτες, τμήματα των νοσοκομείων περνάνε σε ιδιώτες, τα νοσοκομεία έχουν τεράστια ελλείμματα. Επομένως, αν σκέφτεστε να ιδιωτικοποιήσετε ορισμένα «φιλέτα» του δημόσιου τομέα, βεβαίως πρέπει να τα πληρώσετε και πρέπει να αυξήσετε τις δαπάνες.

Άρα, λοιπόν, δεν αντιμετωπίζεται το ζήτημα με κάποιους οικονομικούς δείκτες. Αν κάνετε μάλιστα γενναία επιχορήγηση οι ιδιωτικοποιήσεις σ' αυτόν τον τομέα θα γίνουν μια ώρα αρχύτερα. Το θέμα για εμάς είναι, ανεβαίνει η συμμετοχή του εργαζόμενου στα νοσήλια; Ανεβαίνει. Πληρώνει περισσότερα από την τσέπη του ο εργαζόμενος για την παιδεία και την υγεία; Δεύτερον, πέφτει η ποιότητα; Και τέλος –αυτή είναι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όποιοι δεν την αποκαλύπτουν, είναι γραμμένη, δεν θέλουν να την αποκαλύψουν για να μη δείξουν τις ευθύνες τους– πάμε στην εξατομικευμένη κοινωνική πολιτική. Αν η κατάσταση συνεχιστεί και δεν έχει μεγάλους κραδασμούς ο καπιταλισμός στην Ευρώπη και μπορέσουν να κουμαντάρουν καλύτερα το καπιταλιστικό σύστημα, γιατί δεν είναι εύκολο να περάσει, πάμε στην εξής βάση, σε ατομική βάση αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, σε ατομική συμφωνία.

Ξέρουμε τι συνεπάγεται αυτό. Δεν θα μιλάμε για 21% και για 25%. Θα μιλάμε για πολύ περισσότερη φτώχεια. Άρα, εμείς δεχόμαστε τους ρυθμούς ανάπτυξης. Μόνο που λέμε ότι είναι συγκυριακοί. Η Ελλάδα μπήκε σε διαφορετική φάση στην πολιτική των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων και είχε περιθώρια ανάπτυξης. Όμως, αυτή η ανάπτυξη δεν θα είναι μόνιμη σίγουρα, όσα κοινοτικά ποσά και αν έρθουν. Επομένως, ο κύκλος της κρίσης θα χτυπήσει και στην Ελλάδα και θα είναι πάρα πολύ οξύς και βαθύς.

Και να συμφωνήσουμε στο ότι δεν είναι ούτε η σοσιαλδημοκρατική ούτε η νεοφιλελεύθερη διαχείριση που θα καθορίσουν το βάθος και την αντιμετώπιση της κρίσης. Είναι πολύ βαθύτεροι οι παράγοντες και οι αιτίες. Απλώς τα δύο κόμματα θα προσπαθήσετε να κριθείτε ποιο θα μπορέσει καλύτερα να επιβάλει μία αργόσυρτη πορεία σ' αυτήν την κρίση. Δεν μπορείτε όμως να την ανακόψετε. Απ' αυτήν την άποψη ο ελληνικός λαός πρέπει να ετοιμάζεται ιδεολογικά και πολιτικά με τη δράση του και με την ψήφο του για να αντιμετωπίσει χειρότερες μέρες που μπορεί να αποδειχθούν λιγότερο χειρότερες αν δεν ξεκαθαριστούν τα πράγματα με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την πορεία ενσωμάτωσης της Ελλάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας) : Κύριοι συνάδελφοι, ο Συνασπισμός πιστεύει ότι οι πολίτες της Ευρώπης πρέπει να αγωνιστούν για μία διαφορετική Ευρώπη. Η σημερινή Ευρώπη δεν εμπνέει, δεν ενθουσιάζει. Δημιουργεί αγωνίες στις ευρωπαϊκές κοινωνίες για το ποιο θα είναι το κοινό

ευρωπαϊκό μέλλον.

Άκουσα τον κύριο Πρωθυπουργό να λέει ότι το ζητούμενο είναι μία διαφορετική Ευρώπη. Ταυτόχρονα πρότεινε τη συνέχιση της ίδιας πολιτικής, που διαμορφώνει τη σημερινή Ευρώπη. Ο κύριος Πρωθυπουργός είναι εγκλωβισμένος στις μετατοπίσεις και στις μεταλλάξεις της πολιτικής του, που γίνονται και στην Ελλάδα και στο ευρωπαϊκό πεδίο. Τον άκουσα, επίσης, να λέει ότι στο ερώτημα αν η Ευρώπη μπορεί να πορεύεται έτσι, η απάντηση είναι ένα ξεκάθαρο όχι. Την ίδια ώρα τον άκουσα να προτείνει παγίωση και θεσμοθέτηση αυτών των πολιτικών. «Ξεκάθαρο όχι» να μη συνεχιστούν αυτές οι πολιτικές, αλλά εγκάρδιο και απλόχερο να συνεχιστούν. Αυτά είναι πολιτικές αντιφάσεις, που τις καταλαβαίνει πια ο κόσμος, όποια επικοινωνιακή επένδυση και να έχουν.

Κάντε μια κριτική, ποιες πολιτικές διαμόρφωσαν τη σημερινή Ευρώπη; Κάντε μια αυτοκριτική, για τις δικές σας μεταλλάξεις, δηλαδή για τις μεταλλάξεις του δικού σας ευρύτερου χώρου, που βρέθηκε να πλειοψηφεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δείξτε μια καλόπιστη ειλικρίνεια, για να μπορέσει να επικοινωνήσει και ο κόσμος μ' αυτό το τεχνοκρατικό ναρκισσεύμενο κλίμα που κυριαρχεί.

Σας άκουσα να μιλάτε για κοινωνικές δαπάνες. Πείτε μου μια χώρα σήμερα στην Ευρώπη, στην οποία από τις εκατό δραχμές που δίνει το κράτος, για κοινωνική πολιτική, μόνο οι πενήντα φθάνουν στο δικαιούχο. Μία χώρα, που από τις εκατό δραχμές που δίνει για την ανεργία, μόνο οι δεκαπέντε να φθάνουν στον άνεργο. Μία χώρα στην οποία, από κάθε εκατό δραχμές που δίνει για κατάρτιση, μόνο οι είκοσι να φθάνουν στον κατάρτιζόμενο και όλα τα άλλα να παροχετεύονται. Δεν ξέρετε, δεν πληροφορηθήκατε από τους εσωτερικούς ελέγχους που κάνετε στην Κυβέρνηση ότι πάνω από δύο τρισεκατομμύρια διοχετεύτηκαν σε απίθανες περιπτώσεις κέντρων κατάρτισης; Διοχετεύτηκαν σε απίθανους συμβούλους μελετών και στον αναξιόπιστο ΟΑΕΔ. Η Ελληνίδα Επίτροπος μέλος της ηγεσίας του κόμματός σας λέει ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να πλήττεται από αρνητικά φαινόμενα στον τομέα της ανεργίας και της απασχόλησης, σε ερώτηση που κατέθεσε Ευρωβουλευτής μας.

Άκουσα, επίσης, την άποψη να λέγεται έτσι με πολύ άνεση «όσοι επικαλούνται χαμηλούς δείκτες που υπάρχουν στους τομείς της υγείας, της παιδείας και της κοινωνικής πολιτικής, θα πρέπει να συνεκτιμήσουν και το μεγάλο κόστος εξοπλιστικών δαπανών».

Ε, δώστε μας, λοιπόν, για να συνεκτιμήσουμε το μεγάλο κόστος, τι δαπανήσατε για τα εξοπλιστικά προγράμματα. Δώστε μας πίνακα, δώστε μας προμηθευτές, δώστε μας μεσάζοντες, για να δούμε.

Μη μας ζητάτε, δηλαδή να το συνεκτιμήσουμε, όταν εσείς δεν το συμπεριλαμβάνετε στον προϋπολογισμό. Γιατί το βγάξετε απ' έξω; Γιατί το κρύβετε; Που σημαίνει ότι έτσι δεν είναι χρηστή η διαχείριση, δεν είναι διαφανής, δεν είναι τακτική. Είναι άτακτη διαχείριση. Ο υπάλληλος, για την άτακτη διαχείριση, τίθεται σε διαθεσιμότητα, όπως λένε στοιχειώδεις αρχές του Διοικητικού Δικαίου. Η Κυβέρνηση για την άτακτη διαχείριση, θέλει και έπαινο από πάνω; Δώστε μας, λοιπόν, τα στοιχεία για να συνεκτιμήσουμε.

Προχθές με ερώτηση του συναδέλφου κ. Λαφαζάνη, Βουλευτή του Συνασπισμού, βγήκε κάτι το οποίο μέχρι τώρα το αρνιόσασταν. Και ψάχνοντας έχουμε εντοπίσει πάνω από εκατόν πενήντα ειδικούς λογαριασμούς εκτός διοικητικού, κρατικού, δικαστικού ελέγχου. Δώστε μας αυτούς τους λογαριασμούς να δούμε τι αντιπροσωπεύει ο καθένας, από πού τροφοδοτείται και τι τροφοδοτεί. Γιατί εδώ έχουμε σύστημα παροχέτευσης του εθνικού πλούτου και της δημόσιας περιουσίας, για την κάλυψη αποτυχιών της Κυβέρνησής σας, πελατειακών σχέσεων, για μαλακώματα ή και για ανταποδοτικές σχέσεις και στον τομέα της εξυπηρέτησης πιέσεων από πλευράς διαπλοκής.

Και μιλάμε για ειδικούς λογαριασμούς μέσα από τους οποίους η διαχείριση αφορά ποσό πάνω από 6 δισεκατομμύρια ευρώ. Το Γενικό Λογιστήριο δεν μπορεί να ελέγξει. Ο Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης δεν μπορεί να ελέγξει. Η Βουλή δεν ξέρει, δεν μπορεί να ελέγξει. Μέχρι προχθές μας λέγατε ότι δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα ή δεν τα ξέρουμε και ουσιαστικά

διαβεβαιώνετε λάθος και με αναλήθειες την ελληνική κοινωνία και την ευρωπαϊκή κοινότητα και τους Έλληνες πολίτες.

Σας είπα και προηγουμένως ότι αυτήν την πρακτική των διπλών λογαριασμών και των διπλών βιβλίων η αγορά τη θεωρεί απατηλή πρακτική. Η Κυβέρνηση τη θεωρεί θεάρεστη; Δώστε μας τα στοιχεία.

Άκουσα τον κύριο Πρωθυπουργό να λέει «ο ρυθμός ανάπτυξης είναι το κεντρικό στοιχείο για την οικονομική πολιτική». Μάλιστα. Πού πάει η ανάπτυξη μ' αυτόν το ρυθμό, ο οποίος είναι μεγάλος, κύριε Πρωθυπουργέ, πάνω από το μέσο ευρωπαϊκό;

Ζητάτε από τους Έλληνες να είναι αισιόδοξοι και ευχαριστημένοι απ' αυτόν το ρυθμό ανάπτυξης; Πρέπει να είναι αισιόδοξοι και ευχαριστημένοι ο αγρότης; Είναι αισιόδοξος και ευχαριστημένος ο μικρός και μεσαίος; Είναι αισιόδοξος και ευχαριστημένος ο μισθωτός; Είναι αισιόδοξος και ευχαριστημένος ο υπάλληλος; Είναι αισιόδοξος και ευχαριστημένος ο συνταξιούχος; Είναι αισιόδοξος και ευχαριστημένος ο νέος; Είναι αισιόδοξοι και ευχαριστημένοι οι εργαζόμενες γυναίκες; Είναι αισιόδοξοι και ευχαριστημένοι αυτοί που βρίσκονται στην γκρίζα ζώνη της ανεκτής διαβίωσης; Οι μη προνομιούχοι, η μεγάλη πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας που στήριξε την άνοδο του κόμματός σας στην εξουσία το 1981, αλλάζοντας και το μονοπώλιο εξουσίας και τους κοινωνικούς αποκλεισμούς, πού βρίσκονται με την πολιτική σας; Στον ευδαιμονισμό των εσωτερικών κύκλων εξουσίας και διαπλοκής; Ή στον αποκλεισμό των κοινωνικών πιέσεων και των κοινωνικών στερήσεων;

Είπατε ακόμα κάτι το οποίο, κύριε Πρωθυπουργέ, θα σας παρακαλούσα να μην το επαναλαμβάνετε –δεν είναι καλό– ότι όσοι σας κρίνουν, όσοι σας ελέγχουν, όσοι έχουν διαφορετική άποψη με σας, έχουν μανία υποτίμησης της Ελλάδας. Μην ταυτίζετε την Κυβέρνηση με την Ελλάδα ούτε τον εαυτό σας με την Ελλάδα. Δεν είναι καλό αυτό. Η δημοκρατία θέλει διάλογο, θέλει κριτική, θέλει αντιπαράθεση.

Μην ενοχλείστε κάθε φορά που λέμε τα πράγματα με το όνομά τους ή κάθε φορά που σας αμφισβητούμε την ειλικρίνεια, όταν μιλάτε στο όνομα του σοσιαλισμού και είσατε μία μεταλλαγμένη πολιτική νεοφιλελευθερισμού. Γιατί ενοχλείστε; Τι είμαστε; Καταστροφείς της Ελλάδας όσοι κάνουμε κριτική; Εσείς λέτε ότι υποτιμάμε την Ελλάδα, η κ. Παπαρήγα ότι βλέπουμε τη συνείδηση των αριστερών. Δεν είναι σοβαρά τα πράγματα, ας αφήσουμε τους αφορισμούς.

Μιλάτε για ποιότητα ζωής και για αειφόρο ανάπτυξη στον αγροτικό τομέα και στην περιφέρεια. Στη Χάρτα Σύγκλισης εκθειάζετε τα μεταλλαγμένα. Οι περιβαλλοντικές αποκλίσεις είναι τόσο μεγάλες, ώστε η Ελλάδα είναι η χώρα που διαρκώς παραπέμπεται για περιβαλλοντοκτόνα έργα και μέτρα. Γιατί και με το περιβάλλον κάνετε πελατειακές σχέσεις, από τα δάση μέχρι τη νομιμοποίηση της συναλλαγής και της αυθαιρεσίας στον τομέα αυτό.

Μου είπατε –ηκώσατε και το βιβλίο για να κάνετε τεκμηρίωση της άποψής σας– ότι πού το βρήκα πως στο Σύνταγμα συνταγοποιείται, θεσμοποιείται ο νεοφιλελευθερισμός; Γραφή και ανάγνωση μάλλον ξέρουν κι άλλοι. Διαβάστε για να το δείτε. Σε τέσσερα σημεία επαναλαμβάνετε ότι η οικονομική πολιτική ασκείται «σύμφωνα με το σεβασμό των αρχών της οικονομίας της αγοράς, όπου ο ανταγωνισμός είναι ελεύθερος». Βεβαίως εξυπακούεται ότι οι άλλες πολιτικές ακολουθούν αυτήν τη λογική. Το ίδιο ισχύει και για τις δημόσιες επιχειρήσεις. Δεν τις λέτε «δημόσιες επιχειρήσεις» αλλά «υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος». Ο συγκεκριμένος όρος «δημόσιες επιχειρήσεις» μόνο τρεις φορές αναφέρεται. Η ύπαρξη και η λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων είναι ανεκτή, μόνο και εφόσον υπόκειται στην αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού και δεν τη διαταράσσουν. Σε περίπτωση ευνοϊκής μεταχείρισης απέναντι στην αγορά, παραπέμπονται αμέσως στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο προς συμμόρφωση με τα δόγματα που κυριαρχούν. Παρακάτω «οι διώξεις και οι κυρώσεις κατά επιχειρήσεων για φορολογικές παραβάσεις, διέπονται από δύο σημαντικούς περιορισμούς». Από τη μία πρέπει να αποφεύγονται με ομοφωνία από το Συμβούλιο των Υπουργών, μετά

από πρόταση της Επιτροπής και από την άλλη πρέπει «να κρίνονται αναγκαίες με κριτήριο την εξασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και την αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού». Μου λέτε, λοιπόν, πού βρήκα τη θεσμοθέτηση ως κοινωνικοπολιτικού συστήματος του νεοφιλελευθερισμού και όχι του δημοκρατικού σοσιαλισμού;

Για να τελειώσω. Κύριε Πρωθυπουργέ, σας ρώτησα συγκεκριμένα: Θα φέρετε τη διμερή συμφωνία που υπογράψατε με τις ΗΠΑ για κύρωση στη Βουλή; Δεν μου απαντήσατε. Παρακαλώ να μου απαντήσετε στην τριτολογία σας. Είναι μείζον θέμα ο συνταγματικός πατριωτισμός της προοδευτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, έχει διαπαιδαγωγηθεί με αγώνες για τη διεύρυνση των δικαιωμάτων και όχι για την περιστολή των δημοκρατικών εγγυήσεων. Θα το φέρετε, ναι ή όχι; Διότι εκτός των άλλων υπάρχει θέμα συνταγματικό ως προς την κύρωση. Εκτός των άλλων, υπάρχει θέμα αντισυνταγματικότητας, διότι έχει άλλες ρυθμίσεις που αντιτίθενται ευθέως προς τις κατοχυρώσεις του Συντάγματος.

Δεύτερον, θα δώσετε στην Εθνική Αντιπροσωπεία πλήρη πίνακα των εξοπλιστικών προγραμμάτων των προμηθευτριών εταιρειών και όλων εκείνων των κύκλων, που εμφανίστηκαν ως μεσάζοντες; Για να ξέρουμε τι μας γίνεται. Το λέω αυτό γιατί ακούγεται δημοσιογραφικά να αναφέρεται το όνομα ενός επιχειρηματία του κ. Λιακουδάκου, ο οποίος ήταν υποψήφιος και επίδοξος αγοραστής της Ολυμπιακής Αεροπορίας, ήταν οφειλέτης του δημοσίου, πτώχευσε την αεροπορική εταιρεία που είχε και τώρα, αν εισπράττει από χρήματα των εξοπλιστικών προγραμμάτων, θα έρθει ως πανίσχυρος οικονομικός παράγοντας να μετέχει στον ανταγωνισμό. Με κρατικοδίαιτες, δηλαδή, διαδικασίες.

Τρίτον, θα δώσετε τον πίνακα των ειδικών λογαριασμών; Να ξέρουμε ποιοι είναι εκτός ελέγχου του δημοσίου και του Γενικού Λογιστηρίου και από πού τροφοδοτούνται και τι τροφοδοτούν.

Τέλος, επιτρέψτε μου να κάνω μία αναφορά σε ένα ειδικό θέμα.

Εγώ θέλω να καταθέσω τα συναισθήματα μεγάλης κατηγορίας της ελληνικής κοινωνίας. Να τα μεταφέρω θέλω καθώς και του Συνασπισμού τη συλλογική θέση. Δεν θέλουμε στην Ευρώπη του 21ου αιώνα οι κοινωνίες της αλληλεγγύης να παραμερισθούν από τις κοινωνίες της μηδενικής ανεκτικότητας και των αποκλεισμών.

Στη χώρα μας σήμερα που μιλάμε συμβαίνει αυτό το μεγάλο πρόβλημα. Ένας αριστούχος μαθητής παραιτείται από το δικαίωμά του να σηκώσει την ελληνική σημαία, για να μην προκαλέσει αναστάτωση και διχασμό στην τοπική κοινωνία. Δεν είναι πρόβλημα του μαθητή γιατί οι καθηγητές του, η οικογένειά του, οι φίλοι του είναι υπερήφανοι γι' αυτόν. Όμως είναι πρόβλημα πολιτικό, επικίνδυνο. Πάρτε μια γενναία πρωτοβουλία ως Κυβέρνηση και ζητείστε τη διακομματική στήριξη ώστε να μη δημιουργούνται τέτοια προβλήματα, που είναι το αυγό του φιδιού για την ξενοφοβία και για τους νεορατσισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση η οποία διεξήχθη σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων, με θέμα: «Η πορεία της Χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 9 Οκτωβρίου 2003 και παρακαλώ για την επικύρωσή τους.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 9 Οκτωβρίου 2003 επικυρώθηκαν.

Δέχσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.25' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Πέμπτη 23 Οκτωβρίου 2003 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαιρών ερωτήσεων και β) συζήτηση με θέμα: «Η Διακυβερνητική Διάσκεψη για το Σύνταγμα της Ευρώπης».

